

ΝΕΟΛΟΓΟΥ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ 36.

Περὶ τῆς καθ' Ὁμηρον ἠθικῆς, ὑπὸ Μ. Παπανίκα.

Τρεῖς ἀδτέρες, ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Κορνηλίας Α. Πρεβεζιώτου.

Ἡ τελευταία τοικυμία, ὑπὸ Π. Κ. Σ.

Φιλολογικὸς φάκελος, ὑπὸ Ο. Α.

Ἑταιρεῖαι καὶ Σύλλογοι. — ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ. — ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΩΝ ΜΕ-
ΣΑΙΩΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ.

Ἐπιστημονικὴ Ἐπιθεώρησις. — ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΚΑ. — ΧΡΟΝΙΚΑ, ὑπὸ Ἡλ. Γ. Βαλδουράκη.

Πολιτικὴ Ἐπιθεώρησις, ὑπὸ Μ. Ε. Μ.

Φύρδην Μιγδόν.

Οἰκονομικὴ Ἐπιθεώρησις, ὑπὸ Ν. Φωτιάδου.

ΕΚΑΣΤΟΝ ΤΕΥΧΟΣ ΤΙΜΑΤΑΙ ΓΡΟΣΙΩΝ 2.

ΤΙΜΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει.	Γρ. 80
Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις	Μετζ. 5
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ	Φρ. χρ. 25

ΜΕΤΑ ΤΟΥ "ΝΕΟΛΟΓΟΥ".

Ἐν Κωνσταντινουπόλει.	Λ. Τ. 2
Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις	Μετζ. 16
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ	Φρ. χρ. 70

Αἱ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΑΡΧΟΝΤΑΙ ΤΗΝ 1ην ΕΚΑΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Συνδρουνταὶ ἐγγράφονται ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ ΝΕΟΛΟΓΟΥ, ἐν τῷ Πέραν ὁδὸς Κιουτσούκ Χενδέκ ἀρ. 29, 31.
καὶ παρὰ τοῖς ἀνταποκριταῖς αὐτοῦ.

Αἱ ἀγγελίαι συμφωνοῦνται ἰδιαιτέρως ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Νεολόγου.
Κρίσεις ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων δημοσιεύονται, ἀποστέλλομένων τῇ διευθύνει δύο ἀντιτύπων,
ὧν τὸ μὲν προώριται τῇ βιβλιοθήκῃ αὐτῆς, τὸ δὲ τῷ τὴν κρίσιν ποιῶντι.

ΙΚΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΡΑΠΠΑΠΟΥ ΒΕΗ. Πέραν, Σαχίτζ. Άγλτς 21. Κατά πάσαν Κυριακήν πωλήσεις επί δημο- πρασία. Άγορά καὶ φύλαξις ἐπίπλων. Προκαταβολαὶ κτλ.	14	27
ΔΙΑΡΗΑΝΕ. Μυροποιεῖτον Α' τάξεως. Εἶδη ἀρίστης ποιότητος. Γενικὴ χρῆσις τῆς πούδρας Σάουρας Βερνάρ ὑπὸ τῶν φι- λοκάλων κυριῶν. Άλεξιάδου χάν, Άριθ. 17.	15	28
ΚΟΝΙΑΚ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ Σ. καὶ Η. καὶ Γ. ΜΕ- ΤΑΞΑ. Ἐν Πειραιεῖ. Ἐξ οἴνου γνησίου παλαιόν. Ἐπειρία συστάσεων. Ἀντιπρόσωποι Ἄδελφοὶ Τριανταφυλλόπουλοι.	16	29
ΣΙΓΑΡΟΧΑΡΤΟΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΤΣΑΟΥΣΗ. Λε- πτότατον, μεταξωτόν, ὑγιεινόν, ὑπὸ τῷ διακριτικῷ σήμα Ἄγκύρας. Ἄριστον εἰς τὸ εἶδος του. Ἀποφεύγετε τὰς παραποιήσεις.	17	30
ΖΥΘΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ Δ. ΚΟΤΟΥΛΑ. Μ. Ὅδὸς Πέραν, ἔναντι τοῦ Ἑλλ. Προξενείου. Νέον Κατάστημα. Διακόσμησις φιλόκαλος. Ποτὰ καὶ φα- γητὰ ἐκλεκτά. Ὑπηρεσία ἀνελλιπής.	18	31
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ Ν. Τσαούδη Γραφικὴ ὕλη. Χάρτης μουσικῆς, Ἐπι- σκεπτηρίων, Ἰγνογραφικῶν, Τετράδια, ΣΥΝΑΛΛΑΓΙΚΑΙ, ΦΟΡΤΩΤΙΚΑΙ κτλ. Ἐν Γαλιὰ δόδς Μαγμουδιέ Ἄριθ. 8. ΤΙΜΑΙ ΛΙΑΝ ΣΥΓΚΑΤΑΒΑΤΙΚΑΙ	19	32
ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ν. ΑΝΔΡΕΙΩΜΕΝΟΥ. Σουλ- τάν Βαγιαζίτ, Κιοκτσιλέρ-μπασῆ, 99 Τελειόταται μηχαναί, ἐφευρέσεις νέαι. Εὐθηνία, ταχύτης, Ἀπαράμιλλος ἐπιτυχία.	20	33
Γ. ΜΟΣΧΟΝΑΣ. Ὁρολογιοποιὸς Α' τάξεως καὶ κοσμηματοπώλης. Διορθώσεις ὥρο- λογίων. Κατασκευὴ κοσμημάτων. Κοιμήσεως καὶ εὐθηνία. Γαλατῆ, Βοεβόδα, παρὰ τὴν Κρήνην.	21	34
9	22	35
10	23	36
11	24	37
12	25	38
13	26	39

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 36.

ΤΟΜΟΣ Β'.

27 ΙΟΥΝΙΟΥ 1893.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΟΜΗΡΟΝ ΗΘΙΚΗΣ.

Ἄλλ' ἀρεστὸν καὶ ἐπιφύλλον ἔμμεναι ἄλλον.
Ἰλ. Ζ, 208.

Καὶ τὸ φιλάδελφον εἶχον πολὺ οἱ ἥρωες. Ὁ Ἀγα-
μέμνων φαίνεται μεγάλως φιλῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
Μενέλαον, φοβούμενος πάντοτε μὴ τι κακὸν αὐτῷ
συμβῇ. Ἰλ. Δ, 169—171. Οἱ υἱοὶ τοῦ Ἀλκινόου
πολὺ ἀγαπῶσι τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν Ναυσικάαν, χαί-
ροντες δὲ δέχονται αὐτὴν ἐπανερχομένην ἐν τοῖς
προθύροις καὶ τὰς ἡμιόνους τῆς ἀμάξης λύουσιν,
αὐτὴ δὲ ἀγαλλομένη ἐπὶ τούτοις εἰσῆλθεν εἰς τὸν
θάλαμον. Ὀδ. Η, 3—7.

Καὶ τοὺς οἰκείους ἠγάπων οἱ ἥρωες, ὥς ὁ Πρία-
μος τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ Μελάνιππον θεωρῶν αὐτὸν
ὡς ἴδιον υἱόν. Ἰλ. Ο, 551.

Ἐπίσης ἐτίμων καὶ τοὺς πρεσβυτέρους θεωροῦν-
τες αὐτοὺς ὡς πατέρας, ὅτε φρονιμωτέρους ὄντας
τῶν νεωτέρων, ἀρίστους ἐπόπτας τῶν οἰκῶν, ἐμπει-
ροτέρους καὶ εὐσεβεστέρους. Τοὺς πρεσβυτέρους καὶ
πολεμίους τυγχάνοντας ἐτίμων, ὥς ὁ Πρίαμος, καίτοι
πολέμιος ἐτιμήθη ὅμως ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλεύου διὰ τὸ
γῆρας αὐτοῦ. Ἰλ. Χ, 418—422. Νέστωρ, ὁ λιγύς
τῶν Πυλίων δημηγόρος, αὐτόχρημά ἐστι σύνεσις,
διόπερ καὶ ἐξοχα πάντων ἐτιμάτο καὶ διετέλει νου-
θετῶν τὰ δέοντα, ἀπάντων καὶ αὐτῶν δὲ τῶν ἀρί-
στων πειθομένων, Ἀχιλλεύου καὶ Ἀγαμέμνονος. Ἰλ.
Α, 226—Β, 370—4. Ὁ Τηλέμαχος ἐλθὼν εἰς Πύλον
συνεστέλλετο νὰ ἐρωτήσῃ τὸν γεραρόν Νέστωρα δι'
αἰδηροσύνην, πολὺ δ' ἐπεθύμει νὰ μένῃ ἐν Σπάρτῃ
χάριν τῆς συνέσεως τοῦ Μενελάου, ἐνώπιον τοῦ ὁ-
ποίου ἠσχύνετο νὰ εἴπῃ λόγους ἄφρονας. Ὀδ. Γ,
22—4, Δ, 594—8, 157—160.

Τοὺς ἀσεβοῦντας πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους κατε-

*) Ἰδε ἀριθ. 35, σελ. 681—684.

δίων αἱ Ἐριννῦες ἴσα τοῖς πατράλοισι καὶ μη-
τραλοῖσι· ἡ Ἰρις ἄγγελος τοῦ Διὸς λέγει τῷ Ποσει-
δῶνι, ἐὰν δὲν ὑπακούσῃ εἰς τὸν πρεσβύτερον Δία·

οἷσθ', ὡς πρεσβυτέροισιν Ἐρινῦες αἰὲν ἔπονται.»

Ἰλ. Ο, 204.

Καὶ οὐ μόνον οἱ νεώτεροι, ἀλλὰ καὶ οἱ θεοὶ αὐτοὶ
ἐτίμων τοὺς πρεσβυτέρους. Ὁ Ἀντίλοχος λέγει τοῖς
Ἑλλήσιν·

«εἰδότες ὑμεῖς ἐρέω πᾶσιν, φίλοι, ὥς ἐτι καὶ νῦν
ἀθάνατοι τιμῶσι παλαιότερους ἀνθρώπους.»

Ἰλ. Ψ, 787—8.

Ὁ Νέστωρ λέγει, ὅτι τῶν γερόντων βραβεῖον εἶναι ἡ
βουλὴ καὶ ὁ λόγος, τῶν δὲ νεωτέρων τὸ θάρρος καὶ
ἡ ἐν πολέμοις ἀνδρεία. Ἰλ. Δ, 322—5, 487—8.

Τοὺς παιδαγωγοὺς ἡ διδασκάλους ἐτίμων μεγάλως
οἱ ἥρωες ἀξιοῦντες αὐτοὺς τῆς αὐτῆς τιμῆς, ἥς
καὶ αὐτοὶ ἀπύλαιον. Ὅτε ὁ Ἀγαμέμνων ἐπεμψε
πρέσβεις πρὸς τὸν Ἀχιλλεῦα τὸν παιδαγωγὸν τούτου
Φοῖνικα, τὸν Ὀδυσσεῦ καὶ τὸν Αἴαντα, ὁ Ἀχιλλεὺς
ἐδέξατο μὲν φιλοφρόνως καὶ τοὺς τρεῖς, ἰδιαιτέρως
ὅμως ἐτίμησε τὸν παιδαγωγὸν τοῦ Φοῖνικα. Ἀναχω-
ρησάντων τῶν δύο ἀπράκτων ὁ Ἀχιλλεὺς ἐκράτησε
παρ' ἑαυτῷ τὸν Φοῖνικα ὀνομάζων αὐτὸν πατέρα,
παρεῖχε δὲ αὐτῷ τὸ βασιλεύειν ἐξίσου καὶ λαμβάνειν
τὸ ἥμισυ τῆς αὐτοῦ τιμῆς·

Ἴσον ἐμοὶ βασιλεύει καὶ ἥμισυ μέρει τιμῆς.

οἷτοι δ' ἀγγέλουσι, σὺ δ' αὐτόθι λέξο μύθων
εὖνῃ ἐνι μαλακῇ· ἄμχ δ' ἥρ' φαινομένην
φρασσόμεθ', ἥ κε νεώμεθ' ἐρ' ἡμέτερ', ἥ κε μένομεν.»

Ἰλ. Ι, 616—9.

Ἐπίσης καὶ ὁ Φοῖνιξ ἐτίμα καὶ ἠγάπα αὐτὸν ὡς πατῆρ

«καὶ σε τοσούτον ἔθιχα, θεοῖς ἐπείκελ' Ἀχιλλεῦ,
ἐκ θυμοῦ φίλῶν.»

Ἰλ. Ι, 485—6.

Καὶ τοὺς ἀοιδούς ἐτίμων, νομίζοντες, ὅτι παρὰ θεοῦ ἔλαβον τὸ δῶρον τῆς ἀοιδίης. Ὅδ. Θ, 479—481. Οἱ ἀοιδοί, δημιουργοί, μάντις, ἱατροὶ καὶ τέκτονες ἦσαν τοῖς πᾶσιν ἀσπίδοι. Ὅδ. Ρ, 383—6.

Καὶ τοὺς φίλους ἡγάπων ἅμα καὶ ἐτίμων. Ὡς δὲ ὁ Ὀμηρος πολλὰ ἔξοχα παραδείγματα προβάλλει ἀρετῶν, οἷον τῆς συζυγικῆς σκέσεως καὶ ἄλλα, οὕτω καὶ τῆς φιλίας. Τοιαῦτα παραδείγματα πρόκεινται πολλὰ παρὰ τῷ ποιητῇ, πλὴν ἄλλων καὶ Αἴαντος τοῦ Τελαμωνίου καὶ Λυκόφρονος, Ἀχιλλέως καὶ Πατρόκλου.

Τοὺς ξένους καὶ πτωχοὺς καὶ ἱκέτας ἐσέδοντο πάλυ οἱ ἥρωες, διότι ἡ φιλοξενία ἐθεωρεῖτο καθήκον ὑπὸ τοῦ θεοῦ αὐτῆς ἐπιβαλλόμενον. Ἀξυλός ὁ ἐξ Ἀρίσθης ἐκτίσε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ παρὰ τὴν ὁδόν, ἵνα φιλοξενῇ τοὺς διαβάτας.

«Ἀξυλὸν δ' ἄρ' ἔπερνε βοὴν ἀγκυλὸς Διομήδης
Τευθρανίδην, ὅς ἑναίεν εὐκτιμένην ἐν Ἀρίσθῃ
ἄφνειός βιότοιο, φίλος δ' ἦν ἀνθρώποισιν·
πάντας γὰρ φιλέσκεν ὁδῶν ἐπὶ οἰκίᾳ νείων.»

Ἰλ. Ζ, 12—15.

Τοῦ ξένου ἐν ἀνάγκῃ εὐρισκομένου προῖστατο Ζεὺς ὁ ξένιος, τιμωρὼν μεγάλως τοὺς ἀσεβοῦντας περὶ τοὺς ξένους, ὡς λέγει ὁ Μενέλαος κατηγορῶν τοὺς Τρῶας, οἵτινες ἥρπασαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ κτήματα μὴ φοβηθέντες τὴν ἐκδίκησιν τοῦ Διός:

«Λεΐψετε θῆν οὕτω γε νέας Δαναῶν τεχνυπῶλων,
Τρῶες ὑπερφίαλοι, δεινῆς ἀκρόρητοι αὐτῆς,
ἄλλης μὲν λώβης τε καὶ αἵσχεος οὐκ ἐπίδουεῖς,
ἦν ἐμὲ λωδῆσασθε, κακαὶ κύνες, οὐδέ τι θυμῷ
Ζητὸς ἐριδρεμέτω χαλεπὴν ἐδείσατε μῆνιν
ξείνιου, ὅς τέ ποτ' ὕμμι διαφθήσει πόλιν αἰπὴν·
οἱ μὲν κουριδίην ἄλογον καὶ κτήματα πολλὰ
μὰ ψ οἷχεσθ' ἀνάγοντες, ἐπεὶ φιλέσθε παρ' αὐτῇ.»

Ἰλ. Ν, 620—7.

Ξένον δὲ συνήθη καὶ ἐπιφανῇ γνωστὸν αὐτοῖς πρὸ πολλοῦ ἐδέχοντο λούοντες αὐτὸν καὶ περιποιούμενοι κατὰ τὸ δυνατόν, διδόντες αὐτοῖς ἀπερχομένοις καὶ δῶρα καὶ σύμβολα τῆς ξενίας, τὰ λεγόμενα ξένια, πράγματα εἰς ἀναγνώρισιν χρησιμεύοντα. Ἰλ. Ζ, 212—226.

Καὶ τοὺς δούλους, ἀργυρωνήτους ἢ δορικτήτους ἐν πολέμῳ ἡγάπων ὡς τέκνα τῶν, οἰκέτας αὐτοὺς καλοῦντες. Ὅδ. Α, 429—431, Ο, 363—379.

Εἰς τοὺς νεκροὺς ἀπέδιδον μεγάλας τιμὰς, τὰ νομιζόμενα κτερία, ταφὴν καὶ ἄλλα, τιμῶντες αὐτοὺς δι' ἀνεγέρσεως σπηλῶν, διὰ χοῶν, διὰ προσφορᾶς τῆς κεκαρμένης κόμης καὶ ἄλλων. Ἰλ. Π, 455—7. Ψ, 140—151. Ὅδ. Α, 74—8.

Ἡ φιλοπατρία τῶν ἡρώων ἦν μεγάλη. Ὅτε ὁ Ἀγαμέμνων καὶ ὁ Ἀχιλλεύς ἦρισαν ὁ Νέστωρ λέγει:

«ὦ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιῶν γὰρ ἔκλειπεν
ἢ κεν γηθήσαι Πρίαμος Πριάμοιο τε παῖδες,
ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαρίετο θυμῷ,
εἰ σπῶν τάδε πάντα πυθόατο μαρναμένοι,
οἱ περὶ μὲν βουλὴν Δαναῶν, περὶ δ' ἔσται μάχεσθαι.»

Ἰλ. Α, 254—8.

Τοῦ δὲ πατρίου ἐδάφους ἡ ἀγάπη ἦν μεγαλυντέρα πολὺ. Ὁ Ὀδυσσεὺς μακρὰν ὦν τῆς πατρίδος του, τῆς μικρᾶς, κρᾶναίης καὶ ξηρᾶς Ἰθάκης, ἐπεθύμει ὁμῶς νὰ ἴδῃ καὶ καπνὸν ἀναβαίνοντα καὶ νὰ ἀποθά- νῃ κατόπιν.

«... αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ἰέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρόσκοντα νοῆσαι
ἦς γαίης θανέειν ἱμείρεται.»

Ὅδ. Α, 57—9.

Ὁ αὐτὸς λέγει περὶ τῆς πατρίδος του τῷ Ἀλκινόῳ καὶ τοῖς Φαίαισι:

«τρηχέῃα (ἐστὶν ἡ Ἰθάκη), ἀλλ' ἀγκυλὴ κουροτρόφος· οὐ τοι ἐγὼ γε
ἦς γαίης δύναιμι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.»

Ὅδ. Ι, 27—9.

Ἐπανελθὼν εἰς αὐτὴν τὴν ἡσπιάσθην χαίρων. Ὅδ. Ν, 352—4. Γνωστότατον δὲ ἄλλως καὶ τὸ τοῦ Πολυδάμαντος περὶ τῆς ἀμύνης τῆς πατρίδος:

«εἴς οἶονδ' ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.»

Ἰλ. Μ, 243.

Τούναντιον αἱ στάσεις, οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι, ἐπιδήμιοι, ἐθεωροῦντο μέγιστον κακόν· ὁ ἐπιθυμῶν ταῦτα ἀφῆτορ, ἀνευ συγγενῶν καὶ κοινωνίας, ἀνέστιος, ἀνευ ἐστίας καὶ οἰκίας καὶ ἀδικος. Ὁ Νέστωρ λέγει τῷ Διομήδει:

«ἄφρητορ, ἀθέμιτος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος,
ὅς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου ὀκρυέντος.»

Ἰλ. Ι, 63—4.

Πλὴν τούτων καὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν ἐπεμελοῦντο οἱ ἥρωες. Τὸ ψεῦδος καὶ ἡ ἀπάτη ἦσαν ἀξιομίμητα καὶ φευκτά, ὁ δὲ ψεῦστης ἦν ἀπεχθὴς ὡς ὁ ἄδης αὐτός. Ὁ Ἀχιλλεύς λέγει τῷ Ὀδυσσεῖ:

«ἐχθρὸς γὰρ μοι κεῖνος ὅμῳς Ἀἴδω πύλῃσιν,
ὅς χ' ἕτερον μὲν κεῖθι ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ εἴπῃ.»

Ἰλ. Ι, 312—3.

Ὁ ὄρκος ἦν ἱερὸς καὶ ἀπαραβίαστος, διὸ καὶ οἱ θεοὶ αὐτοὶ ὡμνουν εἰς τὸ ὕδωρ τῆς Στυγὸς καὶ ὁ Ζεὺς αὐτὸς κατένευεν, ὅπερ ἦν μέγιστον τεκμήριον τῆς ἐαυτοῦ βουλήσεως· ἡ Ἥρα λέγει τῷ Διὶ:

«ἴστω νῦν τόδε γὰρ καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὑπερθεν
καὶ τὸ κατειδόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος
ὄρκος δεινότητός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσιν.»

Ἰλ. Ο, 36—8.

Πολλοὶ δὲ τῶν ἐπῶν εὐρηναὶ ὄρκια πιστά, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπίστευον, Ἰλ. Γ, 276—80, καὶ τὸ τῆς δεξιᾶς ἀπτεσθαι χεῖρός, αἱ δεξιαί, αἷς ἐπεπόνθεσαν, ἦν σημεῖον πιστεως. Ἰλ. Β, 339—341.

Μεγάλως νύλαβοῦντο οἱ ἥρωες τὴν ἐκ θεῶν Νέμεσιν, τὴν ἀγανάκτησιν δηλονότι τῶν θεῶν διὰ τὴν ὕβριν, ἀλαζονείαν ἢ ἀδικίαν, νύλαβοῦντο καὶ τὴν κακὴν ἰδέαν καὶ φήμην τοῦ πλήθους διὰ κακὴν τινα πράξιν, προσέτι καὶ τὴν ἐπιτιμήσιν. Ὁ Φοῖνιξ ὀργισθεὶς κατὰ τοῦ πατρός του Ἀμύντορος ἠθελε νὰ τὸν φονεύσῃ, ἀλλ' ἀπέστη τοῦ ἔργου φοβούμενος τὸ δνει-

δος τῶν ἄλλων. Ἰλ. Ι, 458—461. Ἡ Πηνελόπη ἀνέμενε τὸν Ὀδυσσεῖα, καίτοι πολλοὶ προέτρεπον αὐτὴν εἰς γάμον, διότι ἀπέφευγε τὴν καταλαλιὰν τοῦ λαοῦ καὶ διαφόρους δόλους ἐφεύρισκεν εἰς ἀπάτην αὐτῶν. Καὶ ὁ Τηλέμαχος βλέπων τὰς ἀτασθαλίας τῶν μνηστήρων, οἵτινες κατέτρωγον τὴν πατρικὴν του περιουσίαν καὶ λυπούμενος διὰ τοῦτο, λέγει τοῖς μνηστήρσιν ἐν ἀγορᾷ τῶν Ἰθακησίων

«οὐ γὰρ ἔτ' ἀνσχετὰ ἔργα τετεύχεται, οὐδ' ἔτι καλῶς
οἶκος ἐμὸς διόλωλε. νευσεσθήητε καὶ αὐτοί,
ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτιόνας ἀνθρώπους,
οἱ περιναίεταί οἱ· θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
μὴ τι μεταστρέψωσιν ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα.»

Ὅδ. Β, 63—6.

Οἱ δὲ δειλοὶ, πέποντες, φοβούμενοι τὴν κατηγορίαν ἐμάχοντο εὐθαρσῶς. Ἰλ. Δ, 180—2. Ν, 120—2.

Ἡ φιλοτιμία παρὰ τοῖς ἥρωσιν ἦν μεγάλη, μέγα τι ἐθεωρεῖτο παρὰ τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις τὸ ἔχειν μέγα φρόνημα καὶ ὑψηλόν. Ὁ Ὀδυσσεὺς λέγει ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν Ἑλλήνων ἐν Τροίᾳ:

«... ἀλλὰ καὶ ἔμπης
αἰσχρὸν τοι δηρὸν τε μένειν κενόν τε νέεσθαι.»

Ἰλ. Β, 296—8.

Σθένελος, ὁ υἱὸς τοῦ Καπανέως, λέγει τῷ Ἀγαμέμνονι, ὅτε οὗτος ἐπέπληξεν αὐτὸν καὶ τὸν Διομήδην.

«Ἀτρεΐδῃ, μὴ ψεύδε' ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν.
ἡμεῖς τοι πατέρων μὲν' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι·
ἡμεῖς καὶ Θήβης ἔδος εἵλομεν ἑπταπύλοιο,
παυρότερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ Τεῦχος ἄρειον,
πειθόμενοι Τρᾶεσσι θεῶν καὶ Ζητὸς ἀρωγῇ.»

Ἰλ. Δ, 404—8.

Ἡ ἀπόδοσις τῆς εὐγνωμοσύνης ἐθεωρεῖτο καθήκον. Ὁ Μενέλαος ἐνθυμούμενος ὅσα καλὰ ἔλαβε παρὰ τοῦ Ὀδυσσεῦς ἐν Τροίᾳ ἐκλαίει ἐν Σπάρτῃ παρόντος Τηλεμάχου τοῦ υἱοῦ, ἐκλαίει καὶ ἡ Ἑλένη καὶ οἱ περὶ αὐτὸν πάντες. Ὅδ. Δ, 183—5.

Ἡ σωφροσύνη ἐλογίζετο ἀξιοθαύμαστος. Τῆς σώφρονος Πηνελόπης πιστῆς μενούσης εἰς τὸν σύζυγον αὐτῆς ἐπὶ πολλὰ ἔτη προσδοκώσης τὸ κλέος ἰκάνει εἰς οὐρανόν, ὡς λέγει αὐτῇ αὐτὸς ὁ Ὀδυσσεὺς ἐπανελθὼν καὶ ὡς ἐπαίτης εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ:

«ὦ γύναι, οὐκ ἂν τίς σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν
νεικέοι· ἦ γὰρ σευ κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἰκάνει,
ὡς τέ τευ ἦ βασιλῆος ἀμύμονος, ὅς τε θεοῦδης
ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰσθμίαισιν ἀνάσσει
εὐδικίας ἀνέχῃσι, φέρῃσι δὲ γὰρ μέλαινα
πυρὸς καὶ κριθᾶς, βρίθῃσι δένδρεα καρπῶ,
τίκτῃ δ' ἔμπεδα μῆλα, θάλασσα δὲ παρέχῃ ἰχθύς
ἐξ εὐηγεσίας, ἀρετῶσι δὲ λαὸς ὑπ' αὐτοῦ.»

Ὅδ. Τ, 107—114.

Ἐκ τούτου βλέπομεν προσέτι καὶ τὰ καλὰ ἀποτελέσματα τῆς δικαίας καὶ ἀγαθῆς διοικήσεως τοῦ εὐθυδίκου ἀνακτος.

Καὶ ὁ οἶκτος καὶ ὁ ἔλεος ἀγαθὸν καὶ τὸ μετρίως καὶ ἐγκρατῶς ἔχειν καὶ σωφρόνως εἶναι ἀξιώπανον.

ἡ καρτερία, ἡ παρησία ἐπίσης, ἡ δὲ ἐλευθερία ἐν τοῖς κρατίστοις, καὶ ἡ δουλεία τὸ χείριστον. Εὐμαιος, καὶ τις συβώτης, λέγει τῷ Ὀδυσσεῖ:

«ἦμισυ γὰρ τ' ἀρετῆς ἀποκίονται εὐρύοπα Ζεὺς
ἀνέρος, εἴτ' ἂν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἔλθῃσιν.»

Ὅδ. Ρ, 322—3.

Περὶ δὲ τῆς δουλείας λέγει ὁ Ἐκτωρ τῇ συζύγῳ Ἀνδρομάχῃ ἐν τῷ περιφθήμεν ἀποχωρισμῷ:

«ἄλ' οὐ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος ὅπισσιν,
οὐτ' αὐτῆς Ἐκάβης οὔτε Πριάμοιο ἀνακτος
οὔτε κασιγνήτων, οἳ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
ἐν κονίῃσι πέσαιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενεσσίην,
ὅσσον σεῦ, ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
δακρυόεσσαν ἄγῃται, ἐλευθερὸν ἦμαρ ἀπούρας.
καὶ κεν ἐν Ἀργεὶ ἐοῦσα πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνεις,
καὶ κεν ὕδωρ φορέεις Μεσσηνίδος ἢ Ἰπερείης
πόλλ' ἀεκαζομένη, κρατερῇ δ' ἐπικείσεται ἀνάγκῃ.»

Ἰλ. Ζ, 450—8.

Ἡ εὐεργεσία, τὸ πράττειν δηλονότι τὸ ἀγαθόν, ἐλογίζετο ἄριστον, μᾶλλον δὲ τὸ πᾶν. Ὁ Ὀδυσσεὺς λέγει τῷ Μέδωνι, κήρυκι καὶ πιστότατα πράξαντι τῇ Πηνελόπῃ:

«θάρσει, ἐπεὶ δὴ σ' οἶτος ἐρύσατο καὶ ἐσάωσεν,
ἄφρα γνῶς κατὰ θυμόν, ἄτάρ εἴπρηθα καὶ ἄλλω,
ὡς κακοεργίης εὐεργεσίῃ μὲν' ἀμείνων.»

Ὅδ. Χ, 372—4.

Καὶ οἱ θεοὶ ἡγάπων τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα καὶ ἐτίμων, ὡς λέγει ὁ Νέστωρ τῷ Τηλεμάχῳ, ὅτι ἡ Ἀθηνᾶ πάντοτε ἠθελε νὰ βοηθῇ τὸν Ὀδυσσεῖα. Παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ ἐτιμᾶτο ὡς θεός, ὡς ὁ Εὐρύμαχος, υἱὸς τοῦ Πολύδου, παρ' Ἰθακησίοις, ἀνὴρ κατὰ τ' ἄλλα ἄριστος:

«ἀλλὰ τοι ἄλλον φῶτα πιφαύσκομαι, ὃν κεν ἔκαιο,
Εὐρύμαχον Πολύβοιο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱόν,
τὸν νῦν ἴσα θεῷ Ἰθακήσαιο εἰσερόωσιν·
καὶ γὰρ πολλὸν ἄριστος ἀνὴρ.»

Ὅδ. Ο, 520—21.

Καὶ ἡ Ἀρήτη, ἡ γυνὴ τοῦ Ἀλκινόου βασιλέως τῶν Φαίάκων, ἐτιμᾶτο ὡς θεὰ ἔνεκα τῆς ἀρετῆς αὐτῆς, πάντες δὲ προσηγόρευον αὐτὴν πορευομένην διὰ τοῦ ἄστεως καὶ λούσαν τὰς φιλονεικίας τῶν ἀνδρῶν. Ὅδ. Η, 66—74.

Καὶ ἡ ἀγχίνοια καὶ ἐμπειρία ἐτιμῶντο. Ἡ Ἀθηνᾶ διὰ τοῦτο μάλιστα οὐδαμῶς κατελείμπανε τὸν Ὀδυσσεῖα ἀδοθήτητον, ὡς λέγει αὐτῇ αὐτὴ:

«αἰεὶ τι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν δύστηνον ἔοντα,
οὐνεκ' ἐπητής ἐσαι καὶ ἀγχίνοος καὶ ἐγέρφρων.»

Ὅδ. Ν, 330—2.

Ἡ κακία παρ' Ὀμήρῳ κακὸν ἐν γένει λογίζεται καὶ ἐπίλογον· ἡ μέθη, ἡ ἐπιδουλή, ἡ ἀλαζονεία, ἡ ὀργή, ἡ κλοπή, ἡ ληστεία, καὶ τὰ παραπλήσια θεωροῦνται ἄξια ἀποστροφῆς καὶ καταφρονήσεως.

Ἡ μέθη ἐθεωρεῖτο κακὸν ὡς παρέχουσα ἀφορμὴν

ἐρίδων καὶ τραυμάτων καὶ πάσης αἰσχρότητος· αὐτὸς ὁ οἶνος καλεῖται ἡλός, ταραττων καὶ παραπλανῶν, ὡς ἡλιθιότητος καὶ ἀδελητορίας πληρῶν τοὺς κατὰ κόρον μεταλαμβάνοντας. Ὁ Ὀδυσσεύς ἐν Ἰθάκῃ ἐφοδεῖτο μὴπως οἱ μνηστῆρες μεθυθέντες ἐρίσῃ καὶ φονεύσῃσιν ἀλλήλους. Ὁ πολὺς οἶνος τέρει τὸν πίνοντα καὶ παράγει καὶ ἐξίστησι τῶν φρενῶν, κάμνει δὲ αὐτὸν νὰ λέγῃ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα εἶναι προτιμότερον νὰ κρύπτωνται. Ὀδ. Π, 292—4. Ε, 463—6.

Τὸ ἐπιβουλεύειν καὶ σκευωρεῖν καὶ φθονεῖν τινα ἐθεωροῦντο ἀξιόμειπτα καὶ φευκτέα· ἡ Πηνελόπην λέγει τῷ Ἀντινόφῃ·

«μάργε, τί ἦ δὲ σὺ Τηλεμάχῳ θανάτῳ τε μόνον τε
ράπτεις, οὐδ' ἰκέτας ἐμπάζεαι, οἷσιν ἄρα Ζεὺς
μάρτυρος; οὐδ' ὅσῃ κακὰ ράπτειν ἀλλήλοισιν.»
Ὀδ. Π, 421—3.

Περὶ τοῦ φθόνου ὁ Ὀδυσσεύς λέγει τῷ Ἴφῳ·

«οὔτε τινὰ φθονέω δόμεναι καὶ πόλλ' ἀνελόντα.
οὐδὲ δ' ἀμφοτέρους ὅδε χεῖσεται, οὐδέ τί σε χρεὶ
ἄλλοτρίων φθονεῖν.»

Ὀδ. Σ, 16—17.

Οἱ ὑβρισταὶ καὶ ὑπερήφανοι ἐτιμωροῦντο κατ' ἀξίαν. Ἡ Πηνελόπην λέγει τῇ Εὐρυκλείᾳ περὶ τῶν μνηστῆρων·

«ἀλλὰ τις ἀθανάτων κτεῖνε μνηστῆρας ἀγαυούς,
ἕβριν ἀγασσάμενος θυμολαγὰ καὶ κακὰ ἔργα.
οὐ τίνα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὃ τέ σφας εἰσαφίκοιτο·
τῷ δι' ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν.»

Ὀδ. Ψ, 63—7.

Τὸ χαλεπαίνειν καὶ ὀργίζεσθαι ἐθεώρουν κακὸν καὶ πρόξενον πολλῶν παθημάτων, ὡς βλέπομεν τὴν μῆνιν Ἀχιλλέως καὶ Ἀγαμέμνονος, τὴν ὁποίαν ὁ ποιητὴς λέγει οὐ λ ο μ ε ν ν, ἢ μυρὶ Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν, πολλὰς δὲ γενναίας ἡρώων ψυχὰς προῶ-
πως ἐπεμύεν εἰς τὸν Ἀδην. Ἰλ. Α, 1—5.

Καὶ τὸ συνδιαλλάττεσθαι ἐλογίζετο μέγα καλόν. Πόσον ἐχάρη ὁ Ἀγαμέμνων, ὅτε ὁ Ἀχιλλεύς ἀπέβαλε τὴν μῆνιν! πόσον μετανόη διὰ τὴν ἀφορμὴν, ἣν αὐτὸς ἔδωκεν εἰς τοῦτο. Διὸ λέγει τοῖς Ἀχαιοῖς·

«ὥς καὶ ἐγὼν, ὅτε δὴ αὐτὲ μέγας κορυθαίολος Ἐκτώρ
Ἀργείους ὀλέκεσκεν ἐπὶ πρυμνήτῃ νέεσσι,
οὐ δυνάμην λελαιόσθ' ἄτης, ἣ πρῶτον ἀσθην.
ἀλλ' ἐπεὶ ἀσάμην καὶ μευ φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,
ἅψ' ἐθέλω ἄρεσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα·
ἀλλ' ὅρσσω πολέμονδε, καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς.»
Ἰλ. Τ, 134—9.

Τὸ δὲ κλέπτειν καὶ ληϊζεσθαι ἐθεωρεῖτο κακόν. Ὅτε ὁ Τηλεμάχος ἦλθεν εἰς τὴν Πύλον πρὸς τὸν Νέστορα, ἵνα μάθῃ τι περὶ τοῦ ἀπόντος πατρὸς αὐτοῦ Ὀδυσσεως, ὁ Νέστωρ, ἀφ' οὗ ἐφίλειυσεν αὐτόν, ἡρώπησεν·

«ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν περὶ? ὅγρ' ἀ κέλευθα;
ἦ τι κατὰ πρῆξιν ἦ μαφιδίως ἀλλήλησθε;

οἷά τε ληιστῆρες, ὑπεῖρ ἄλλα, τοί τ' ἀλδόνται
ψυχὰς παρθέμενοι κακὴν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;»
Ὀδ. Γ, 71—4.

Κακὸν ἄρα ἐθεωρεῖτο τότε καὶ ἡ ληστεία καὶ πειρατεία, οἱ δὲ πειραταὶ πλανώμενοι εἰς τὰς θαλάσδας καὶ ριψοκινδυνεύοντες τὰς ψυχὰς τῶν ἐφερον κακὸν εἰς τοὺς ἀλλοδαπούς, εἰς ὧν τὴν χώραν ἐπύρροντο.

Οὐδεμία ἄρα ὑπάρχει ἀρετὴ, ἣν δὲν ἀναφέρει μετ' ἐπαίνων ὁ Ὀμηρὸς παρὰ τοῖς ἥρωσιν αὐτοῦ, οὐδεμία δὲ κακία, ἣν νὰ μὴ ἀποδοκιμάζῃ καὶ κατηγορῇ. Οὐδὲν ὑπάρχει ἀγαθόν, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ ἐπαινῇ ὁ Ὀμηρὸς ἐν τοῖς ἀθανάτοις αὐτοῦ ποιήμασιν, οὐδὲν δὲ ὑπάρχει κακόν, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ κατηγορῇ καὶ στυλιτεύῃ. Ἐν τῇ μεγαλοπρεπεῖ ἀνεκλίξει τῶν δραμάτων τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσεύς ἐπαινῆται ἐν γένει ὁ ἀγαθός, στυλιτεύεται ὁ πονηρός, ἐξαίρεται τὸ ἀγαθὸν καὶ περιφρονεῖται τὸ κακόν.

Μ. ΠΑΡΑΝΙΚΑΣ.

ΤΡΕΙΣ ΑΣΤΕΡΕΣ*

— Οἰαδὴποτε κἄν ἦς, νυκτοπλανῆς θνητὴ, μ' ἐνέ-
κησας! Ὡς νῆκος ὑπάρξεις, ἦν τὸ ὄμμα μου μετὰ κόπου
ἀνεύρισκε συγχευμένην μετὰ τῶν ταπεινῶν δεινυλ-
λίω, ἄτινα μόλις τὸ γόνυ μου θίγουσι· σὺ, ἡ τολμη-
ρῶς ποθοῦσα ἵνα ἐμβλαπύσῃς ἐν τῷ μυστηρίῳ καὶ
οἶονεῖ ὑπὸ θείαν τινὰ ἐμπνευσιν ἀδεῶς αἰτοῦσα λα-
λῆν παρ' ἐμοῦ, τῆς μυστηριώδους θεαίνης τῆς σιγῆς.
Τίς λοιπὸν θεῖα ἐπίσης ἐμπνευσις ἐνέβαλεν εἰς τὰ
χεῖρά σου τὸν ἀμάχητον ἐκείνον ὄρκον; . . .

Λύθητι, αἰωνία σιγὴ μου! λύθητι παλαιὸς γριφώ-
δης ὄρκος μου!

Θνητὴ! ἐξηκολούθησε λέγουσά μοι ἡ Νύξ δι' ἑλ-
φῶς καὶ γλυκείας ὡς ὁ ψίθυρος τῶν φύλλων φωνῆς·
πολλῶν αἰώνων ρεύματα ἀενάως ἐπικυλιόμενα ἀπέ-
λουσαν ἤδη τῆς οἰκουμένης τὴν εὐρεῖαν ἐπιφάνειαν·
καὶ ἡ ἀκίχθετος αὐτῶν ροὴ ὁ τέ μὲν γαληνία, ὁ τέ
δὲ δινήσασα, πολλαχῶς αὐτὴν μετέλλαξε, ποῦ μὲν
ἐν τῇ ὁρμῇ αὐτῆς, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους διανοίξασα εὐ-
ρείας ἀβύσσους διὰ νεκρῶν ἀνθρωπίνων λειψάνων
κατὰ μικρὸν εἶτα πληρωθεῖσας, ἡ καλλιμαρμαρυχά-
ρους κολοσσὸς μεγάρων, ἀμυδρά τινα μόνον πρὸς
ἀνάνησιν αὐτῶν ἔχνη ἀρέντας, ἀνηλεῶς παρὰ-
ρσχ, ποῦ δέ, διὰ τῆς ἦν ἐπαφῆκεν ἀργυρώδους δρό-
σου τῶν ἀφροσπερῶν κυμάτων, ἀναβλαστήσασα ἀει-
θαλῇ δένδρῳ χρυσόφυλλα καὶ χρυσόκαρπα, ἡδεῖαν
σκιάν καὶ ζεῖδωρον τροφὴν, τὴν εἰρήνην καὶ τὴν γνῶ-
σιν, τοῖς θνητοῖς παρέχοντα· καὶ οὗτοι ἐπὶ τοῦ αἰ-
ποτε ἀναλλοιώτου καὶ αἰετοτε μεταλλασσομένου τού-
του κόσμου ἀρπυνοῦμενοι τὴν αὐγὴν ἵνα ὑπνώσωσι
τὴν ἐσπέραν χρυσῶν ὀνείρων ὑπνον ἐντὸς τῶν ἀβύ-
σσων.

*) Ἰδε ἀριθ. 35, σελ. 685—87.

σσων ὡς εἶπον, βλέπουσιν αὐτὰς ταύτας τὰς ἀβύσσους,
βλέπουσι τὰ ἐρείπια ἐκεῖνα τῶν προὑπάρχοντων μαρ-
μαρίων κολοσσῶν καὶ τὰ αἰφνιδίως ὀσημέραι ἀνα-
βλαστήσαντα καλλικλωνα δένδρα· γευόμενοι δὲ τῶν
ἀγλαῶν ἐκεῖνων καρπῶν, ὡσεὶ ἐμᾶστων μηχανικὴν δά-
φνην, νοοῦσι τὰ πάντα . . . νοοῦσιν αὐτομάτως τὴν
ἐν τῷ οὐρανῷ ἱερὰν πηγὴν ἀπ' ἧς τὸ ρεῦμα τοῦτο τῶν
αἰώνων ἐκρέει· νοοῦσι, τὸν ὑπερφύχῃ ἡλίον ὅστις μυ-
στικῶς ἐξατμίζων, ἀναβιβάζει καὶ πάλιν αὐτό· πρὸς
τὴν οὐρανίαν ἐκείνην πηγὴν· νοοῦσι, ναί, διότι τὸ
δένδρον τῆς εἰρήνης καὶ γνώσεως ἀναβλαστήσαν
ἀπορρέει ὡς εἶπον ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ, τῆς θείας ἐστίας
ὑπερτάτης εἰρήνης καὶ ἀπειρου γνώσεως. Ἀλλ' εἰσὶ
καὶ δι' αὐτοὺς μυστήρια ὧν τὸ δυσθεώρητον βέθος
ἐκεῖ, μόνον ἐκεῖ, πρὸς τῶν ὁμμάτων αὐτῶν καταφω-
τισθήσεται διὰ τῶν ἀπλέτων τοῦ ἀνεσπέρου φέγγους
κατίνων.

Πολλὰκις οἱ θνητοὶ ὧν τὸ κρανίον περιλαμβάνει,
φεῦ! ἤσσαν τῶν ὄσων τὸ πνεῦμα, τὸ εὐρὺ πνεῦμα τὸ
στενῶς ἐν αὐτῷ πεφυλκισμένον, τὸ πρὸς ἀχανῆ ὀρί-
ζοντα τείνον, ποθεῖ ν' ἀντιληφθῇ, ὡς τὸ ὄμμα αὐτῶν
ἤσσαν τῶν ὄσων ἐν ῥιπῇ μακροῦθεν ἀτενίζει καθαρῶς
διορᾷ, οἱ πολυπράχμονες, λέγω, θνητοί, διαποροῦν-
τες, ἠρώτησαν ἐμὲ τὴν σκώδην ἐν φωτὶ καὶ ζοφῶδην
ἐν σκότει ἀνασσαν τοῦ μυστηρίου, τὴν ἀπ' αἰώνων
πᾶσαν τοῦ κόσμου τούτου σκηνὴν διὰ μυστικῶν καὶ
ἀπείρων ὀξυδερκοῦς βλέμματος ἀτενίσαν· ἀλλὰ
μάτην· ἐγὼ αἰετοτε ἄφωνος πρὸς αὐτοὺς διετέλεσα.

Γινώσκεις διὰ τί;

Θνητὴ πρὸ ἧς ἐλύθη ἡ ἀραξία μου, θὰ σοὶ
εἶπω αὐτό.

Ἦτο ἐσπέρα . . . Ἡ ἀνθρωπότης διατρέξασα τὴν
ἀσυνκρίτητον βρεφικότητά, τὴν ἀπειρον παιδιδοκίαν
καὶ τὴν σφριγηλὴν τέλος, καὶ ἀνθηρὴν νεανικότητα,
εὐρίσκετο ἤδη εἰς τὸ τέρας αὐτῆς· περυσωμένη δὲ
ὑπὸ τῆς συναισθήσεως τοῦ θαυμασίου τῆς ἥθης αὐτῆς
κίλλους, ἀπηυδνηκυῖα ἐκ τῶν σφοδρῶν σάλων, οὗς ἡ
ἐξάλλος ἐρηδικὴ ζωηρότης, εἰς παρεκτροπὰς ἀφικο-
μένη, κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη ἡγεῖρε, ὡς ὁ
οἶνοπότης ὑπὸ ἐπήρειαν μέθης κατὰ τὸ πέρασ φαί-
δρου συμπροσίου, ὑπέκυπτεν ἐν τῇ νοητικῇ κερηβα-
ρίᾳ τοῦ τύπου καὶ καμάτου αὐτῆς. Καὶ οἱ παῖδες
οὗς ἐν τῇ ἐποχῇ ταύτῃ παρήγαγεν, ἄφρονες καὶ
βίαιοι, φθονεροὶ καὶ αἰμοχρεῖς ἀδελφοί, ἀπηνῶς
κατεδίωκον τὰ ὠρεῖα τέκνα τὰ ἐν τῇ ἀκμαίᾳ καὶ
χρυσοστεφαί τῆς μητρὸς αὐτῶν νεότητι γεννηθέντα . . .

Ἦτο ἐσπέρα· τὸ γλυκὺ ἵνδαλμά μου, ὁ Ἥλιος,
ἀπὸ μικροῦ ἀνεπαύετο ἐν τῇ δροσῶδει τῶν κυμάτων
τοῦ κλίνῃ· καὶ ἐγὼ στερεθεῖσα αὐτοῦ, ἔσπειρον ὡς
πάντοτε ἐπὶ τοῦ αἰθέρος μελᾶγχολος τὰ ἀστρολαμπῆ
δάκρυά μου. Αἴφνης, ὑψηλὴ τις ταχυεῖκος μορφή
ὤρθη τρέχουσα οἶονεῖ ἀπεγνωσμένως πρὸς τὸ δάσος
μου τοῦτο μέσῳ τοῦ βαθμηδὸν ἐπιπολάζοντος σκό-
τους. Ἐθαύμαζον, καθ' ὅσον προσήγγιζε, τὸ ἐπὶ τοῦ
προσώπου αὐτῆς ἐγγραφόμενον ἰδεῶδες μεγαλεῖον,
ὅπερ οὐδόλως ἐμεῖου ἢ ἐπ' αὐτοῦ διαφανομένη ζωη-

ρὰ τρόμου ἔκφρασις· ἀλλὰ καὶ αὐτὴν ἔτι ὑπερηνίκα
ἐκφρασις ἄλλη εὐέλπιδος θάρρους, ἀτρύτου ἠθικοῦ
σθένους, θαυμασίως τὸ λαμπρὸν ἐν τῇ συγκινήσει
ἐκείνῃ κίλλος τῆς ἐξαίρουσα. Ναί! ἦτο θαρραλέα
καὶ ἠθικῶς πικρομένης ἡ θεοθεν ἐμπνευσμένη φυ-
γὰς, ἣν φοβερῶς ἐπερχόμενον οἶονεῖ δροκόντειον ὃν
ἐδίωκεν ἦτο πανσθενὴς ἡ φυγὰς, ἥτις ἐν τῷ φρικῶ-
δει τούτῳ καταδιωγμῷ ἀπειλουμένη, λιθοβολουμένη,
ἀσπιδουμένη, ὡς ὁ εὐαθλὸς μαχητὴς τὴν ἱερὰν αὐτοῦ
ἀσπίδα, οὐδόλως ἀπὸ τῆς εὐσταθοῦς χειρὸς ἀπέριψε
τὰ δύο αὐτῆς προσφιλεῖ καὶ εὐλογητὰ σύμβολα· τὴν
Δάφνην καὶ τὴν Λύραν τῆς! Ἦτο ἡ Μοῦσα! . . .

Διὰ τοῦ πτερόεντος ποδὸς ταχέως τὸ δάσος μου
φθῆσκα, εἰσέβη· τότε ἐκ τοῦ σύνεγγυς εἶδον, ἐθαύ-
μασκα καὶ . . . ἀπώλεσκα αὐτὴν ἐν ἀκαρεῖ! . . . Ἀν-
τ' αὐτῆς βλέπω μόνον ὑψουμένην, ἐκεῖ ἐνθα ἔστη,
δάφνην λιγυράν καὶ καλλίφυλλον . . .

Τί ἐγένετο; ὁ Παντεπόπτης Θεὸς ὁ γλυκὺ αὐτὴν
ἐφορῶν, ὁ τὸ εὐγενὲς θάρρος αὐτῇ ἐμπνέων, ἔσωσεν
αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ἀπηνόου διωγμοῦ μεταβαλὼν ἀκα-
ριαίως εἰς δάφνην.

Ὡς δάφνη, δάφνη εὐλογηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Οὐρανοῦ!
ἀπὸ τῆς ἐπισήμου ἐκείνης στιγμῆς ὅτε θεῖα ἐπινεύ-
σει ἡ Μοῦσα, τὸ ἀγλαὸν τῆς ἀκμαίας τοῦ κόσμου
νεότητος γέννημα, διεσώζετο ἐν σοὶ χάριν τῶν ἐπερ-
χομένων αἰώνων, δὲν ἐπλήθησαν παραδείσου μύρου
οἱ τέως ἄστροι καλλίσκοι κλώνες σου . . .

Καὶ ἰδοὺ, φθάνει ἐγγὺς πνευστιῶν ὁ ἀπηνῆς διώ-
κτης! ἀγρία ἡ κτηνώδης μορφή του, ταυρωδῶς ἰσχυρὰ
ἡ χεὶρ του, βραχὺ ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν κραδαίνουσα φά-
σγανον· εἶναι ὁ θρασὺς Ὑλισμός! εἶναι τὸ γέννημα
τῆς ἀλογίστως παρεκτροπῆς νεανικῆς τοῦ κόσμου
ὁρμῆς!

Καὶ στὰς πρὸ τῆς Μούσης δάφνης ἦς οἱ κλάδοι ὑπὸ
τοὺς πνέοντας ἀνέμους ἀπεστέφοντο οἶονεῖ ἵνα μὴ
βεβηλωθῶσιν ἀκουσίως προσψάυνοντες τὸν βδελυρὸν
διώκτην, ἐπέριψε φλογερὸν τὸ ἐταστικὸν αὐτοῦ
βλέμμα, ἡρεύννησεν εἶτα, προβάς, ἀνὰ πᾶσαν τὴν
δένδρων πύκνωσιν, πᾶσαν σκοταῆζουσαν λόχμην, πᾶν
ἔτι χαῖνον πλατύνου κοίλωμα· ἀλλ' οὐδαμοῦ εὔρε—
τὸ θεορύλακτον αὐτοῦ θῦμα.

Τότε στραφεῖς πρὸς τὰ ὕψη.

— Ὡς Νύξ, μοὶ εἶπεν, ἡ πανδαχὴς τοῦ κόσμου ἐ-
πόπτρις· εἰπέ μοι, ποῦ τοῦ δάσους σου ἐκρύβη ἐκείνη
ἣν διώκεις; μὴ ἀποκρύψῃς αὐτήν· τὴν εἶδον πρὸ μι-
κροῦ εἰσδύσασαν.

Ἐγὼ ἐσιώπων ἀγρίως αὐτὸν ἀτενίζουσα· μὴ δὲν
ᾤρειλον νὰ σιωπήσω; ἡ δάφνη ἐπᾶλλετο ἐγγύς, οἶο-
νεῖ κατειρυνουμένη αὐτοῦ διὰ τοῦ λεπτοῦ τῶν φύλ-
λων ψιθύρου.

Ἡ ἐρώτησις ἐπανελήθη οὐχὶ ἀπαξ, ἀλλ' ἀνωφε-
λῶς. Τέλος ὁ τερατώδης Ὑλισμός ἀπῆλθε, μάτην
ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ ἀπειλῶν διὰ τῆς πυγμῆς τὴν ἀφα-
νῆ Μοῦσαν, ἥτις, ἀναφανείσα καὶ εὐγνωμόνως πρὸς
ἐμὲ μειδιήσασα, ἀνέλαθε μακρὰν ἀλλ' ἀκώλυτον ἤδη
πορείαν. Θαρραλέως δὲ τῇ θεῇ ἐπινεύσει γαῦρα ὄρη

καὶ εὐρέα πελάγη διασχίσασα, καὶ ἐν μὲν τῷ φωτὶ
ὑπὸ νεφέλης λευκῆς, ἐν δὲ τῷ σκότειν ὑπὸ στήλης πυ-
ρὸς ὀδηγουμένη, ἔφθασε τέλος εἰς τὸ ἀρχαῖον καὶ
προσφιλὲς αὐτῆς σκήνωμα, τὸν δικόρουν Παρθασόν,
ὅθεν ὁ δρακόντειος Ὑλισμός αὐτὴν ἀπεδίωξε, λάθρως
ἐπιπεσὼν καὶ τὸν μυρτόπλεκτον καὶ ἀνθοστεφῆ αὐ-
τῆς θρόνον ἀνελθεὶς καταρρίψας. Καὶ ἠκούσθη εἶτα
ἐκεῖθεν μαγευτικὴ μελωδία . . . ἦν ἡ τῆς Μούσης
πρὸς τὸν διασώσαντα αὐτὴν Θεὸν εὐγνώμων ᾠδή, ἡ
κατὰ μυρίους τόνους τοὺς αἰῶνας ἡδυτερπῶς ἐφεξῆς
βαυκαλίζουσα.

Ἐκτοτε ὠρκίσθη νὰ τηρήσω αἰωνίαν σιγὴν πρὸς
πάντα ἐρωτῶντά με περὶ οἰουδήποτε μυστηρίου· καὶ
εἶναι εὐεργετικὴ ἡ ἀφασία μου αὕτη· ὦ θνητὴ! πόσα
ποσάκις μυστήρια δὲν ἠθέλησάν μοι δηλητήριοι πηγαὶ
φθόνου καὶ μίσους, πόνου καὶ ἀπελπισμοῦ, ἐάν ἀκρι-
τομύθως ὑπ' ἐμοῦ πρὸ τῶν ὁμμάτων ὤμων ἀπεκα-
λύπτοντο! . . .

Ἀλλὰ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, τὴν ἐπίσημον
ταύτην στιγμὴν καθ' ἣν τῶν τριῶν ἱερῶν ἐκείνων
ἀστέρων τὸ θυσιάζειον φέγγος πληροῖ τὴν καρδίαν σου
ἐνθουσιασμοῦ ἀναδιβάζοντος ἐπὶ τῶν χειλέων σου
τὴν θερμὴν πρὸς με παράκλησιν, τὴν ἀμάχητον ἐξόρ-
κισίν σου, θνητὴ! ὑπέκω . . . καὶ λαλῶ, καὶ παρέ-
χω εἰς σέ ὅτι ἐπὶ πολὺ πρὸς τοσοῦτους ἄλλους ἠρνή-
θην . . . Καὶ ὅτε τὴν πρωίαν τὸ θεοειδὲς χάσμα μου,
ὁ Φοῖβος, ἐπιτεῖλε τὴν ἀστραπηδόλον μορφήν του,
ὦ! εὐγνώμονε αὐτῷ· διότι μόνον ὅτε ἤχισεν εἰς τὰ
ὦτά μου τὸ προσφιλὲς ὄνομά του, μόνον ὅτε μοὶ εἴ-
πες: «σὲ ὀρκίζω εἰς τὸ πᾶμφωτον Ἰνδαλά σου! . . .»
ἀπεφάσισα νὰ σοὶ λαλήσω.

Ὡς τῆς θαυμασίας ἐκμυστηρεύσεως τῆς μαυροφόρου
Νυκτός! ὦ τῆς κραταιᾶς ἰσχύος τοῦ ἱεροῦ ἰδανικοῦ
ἔρωτος!

Τότε μετὰ στιγμὴν σιγῆς, καθ' ἣν τὸ ὠραῖον γι-
γάντειον φᾶσμα ἔστη ὅπως λάβη ἀνεσιν κατόπιν το-
σοῦτων λόγων, μετὰ τοσοῦτων αἰώνων ἀφασίαν, ἀ-
πνευστὶ ἀπαγγελθέντων, καὶ εἰς ζωηρὰν ληξάντων
συγκίνησιν, μοὶ εἶπεν:

Ἐσκόταζε σιωπηλὴ ἡ φύσις·
κακουργημάτων ἔγεινε θυμέλη,
καὶ φρίττων εἰς τοῦ κόσμου τὴν κακίαν,
εἰς μαῦρον πέπλον κρύπτεται ὁ Φοῖβος.
Ἐντὸς τοῦ ζόφου τότε βυθισθέντες
ἀφ' οὗ τοῦ Πλάστου ἡ εἰκὼν ἐχάθη,
ἔτ' οἱ θνητοὶ συγγέονται, πλανῶνται . . .
θνήσκει πατὴρ με τοῦ υἱοῦ τὸ ξίφος
καὶ θυγατὶς τὸ στήθος μήτηρ πλῆσσει
νομίζουσα ἐν σκότει καὶ συγχύσει
ὅτι ἐχθρὸν φονεῖ ἡ δειλαία! . . .
Δεινὴ ἡ πλάνη καὶ δεινὸς ὁ ζόφος!
φεῦ, ἐν αὐτῷ ἀπώλεσαν τὸν δρόμον
τῆς κλίμακος ἐκείνης τῆς ἀγίας
τῆς πρὸς τὰ ὕψη τ' οὐρανοῦ ἀγούσης . . .
Σὺ αὐτοῖς ἔλεως γενοῦ, ὦ Πλάστα! . . .

Πλὴν ποῖον αἰθνης φῶς εἰς τὸν αἰθέρα
ὥσει ταχὺ μετέωρον ὄραται
λάμπον καὶ τρέχον πρὸς αὐγὰς ἡλίου;
Ἴδού! ἴσταιται αἰθνης χρυσοτρέμον
εἰς τοῦ Κρανίου τὸν εὐμήκη λόφον
ὑποῦ ὠκίμου θύσανος πυκνοῦνται
καὶ ὥσει δόξης οὐρανοῦ σέλας
τὴν ὑψηλὴν του ἄκραν στεφανόνει·
εἶναι αὐτὸς τοῦ Οὐρανοῦ ἡ κλίμαξ! . . .

Ἀργυροῦν ἦτο χιονῶδες νέφος
καὶ ἔφερεν ἐπάνω τρεῖς παρθένους·
Ὡς ἡ Τριὰς συννηνόμεναι ἦσαν·
Κόραι Φωτὸς μ' ἀθανασίας κάλλει
ἐξ οὐρανοῦ φέγγους πεπλάσμεναι,
ἐρροδιζόν τὸ νέφος δι' ἀκτίνων.
Εἰς τὰς πνοὰς ἐκεῖνο κυματίζον,
ἐστάθη· καὶ πηδῆσθαι αἱ Κόραι
ἐσκήνωσαν εἰς τὸ βουνὸν ἐπάνω·
ἐκτοτ' αἰθρία εἰς τὸ πᾶν ἐχύθη
καὶ τὴν χρυσὴν Ἀνατολὴν ἐκείνην
ὁ κόσμος προσεκύνει γόνυ κλίνων.
Ὁ Φοῖβος τὴν καλύπτραν ἀποροίψας
πρὸ τοῦ παιδρουῦ θεάματος ἐκείνου,
ἀλλ' ἀμαυρὸς αὐτὸς ἐνώπιόν των
ὥς λαμπυρὶς ὠχρὰ πρὸ τῶν ἀστέρων
μὲ σέβας προσεκύνησεν ἐπίσης . . .

Ἡ χρυσὴ χεὶρ τῆς πρώτης ὑψωμένη
τὸν Οὐρανὸν ἐδείκνυσεν ἀπαύστως·
ἡ πτέρυξ τῆς δευτέρας ἡ χρυσώδης,
πρὸς Οὐρανόν, νὰ ὑψωθῇ ἐτοίμη,
ριπίζουσα ἐκοίμιζε τὸν πόνον·
καὶ τῆς ἐσχάτης εὐμείδης ἡ ὕψις
μὲ τὸ γλυκὺ καὶ οὐρανόχροον βλέμμα
εἰς τὴν ψυχὴν μειδίαν· ἀντηνάκλα·
Μειδιάμα! κατόπτρισμα Ἀγάπης!
μυστήριον, σιγῶσα ἀρμονία!
ποῖα λοιπὸν ψυχὴ δὲν σὲ λατρεύει;

Καὶρὸς παρῆλθε· ἦτο σκότος πάλιν
καὶ ἔστρεψα πρὸς τὸ βουνὸν ἐν βλέμμα·
προσκλίνουσα τὸ θεῖον μέτωπόν της
ὅπερ ἀκτίνων λαμπροτέρων στέμμα,
ὥσει ἀδάμας τὸν χρυσὸν ἐκόσμει,
τὸ ὄμμα στρέφουσα πρὸς τὸν αἰθέρα,
τὸν Πλάστην τῶν Κορῶν ἡ πρώτη ὕμνει
μὲ ἄσμα ἐναρμόνιον ἀγγέλων.

Τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἐκρυπτον οἱ θόλοι,
ἐκείνη πλὴν τὸν ἐδίδεπον ἐμπρός της!
κ' ἐν τῇ στιγμῇ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ της
ἐπὶ τῆς γῆς ἐστάλαξεν ἐν δάκρυ . . .
δάκρυ γλυκὺ καὶ λάμπον καὶ φλογώδες,
σπινθὴρ πυρᾶς τοῦ Θυσιαστηρίου.
Πλὴν ρεῦσαν δὲν τῇ ἔκαυσε τὸ ὄμμα·
φῶς ἦτο· ὁ σπινθὴρ τὸ φιλεῖ πίπτων
ὥς τὸν Πατέρα συμφύες τὸ Πνεῦμα·
καὶ ὡς Αὐτὸ πορεύετ' ἐξ Ἐκείνου,
καὶ ὄμμα φῶς σπινθὴρ δάκρυ ρίπτει.

Ὡς ἱερὰ στιγμὴ ἀθανασίας
ὅτε μὲ πόθου καὶ ἐρεῦνης βλέμμα

ἡ Πίστις τὴν Ἀλήθειαν προσδίδει
καὶ ἰδεῶδη τῇ τονίζει μέλν!
Ὡς χάρις φῶς καὶ μέλος συνενοῦσα!
στιγμὴ καὶ τῶν αἰώνων ὅλων μείζων!
εἰς τὴν ψυχὴν μου γεγραμμένη ζῆθι.

Ἀλλὰ πεδὸν εἰς γῆν ἠγιασμένην
τοῦ Γολγοθᾶ, τὸ δάκρυ δὲν ἐλύθη.
θαῦμα! ταχεῖα σκίζουσα τὰ νέφη
περιστέρᾳ λευκῇ πετώσα φθάνει!
εἰς τὸ πτερὸν τὸ δάκρυον ἀρπάζει,
πετᾷ . . . κ' ἐν ᾧ τὴν ἄκραν τοῦ πτεροῦ της
προσπάλλοντα μὲ σεβασμὸν καὶ πόθον
δειλὸς φιλοῦσι κύματα ἀέρων,
εἰς τοῦρανοῦ τὰ ὕψη τάποθέτει
ν' ἀστράπητ' ὡς μυστηριώδες ἄστρον . . .

. . . Τοῦ Παραδείσου πτερὸν κρίνον,
χιόνος κόρη, περιστέρᾳ,
ρίπτουσα βλέμμα πλῆρες ἀκτίνων,
χύνουσα αἶσαν μὲ τὰ πτερὰ!

Ἄν εἰς λειμῶνα ζωῆς ἀνθίνης
φανῆς πετώσα ἀγνὴ χαρὰ,
καὶ αἶσαν χύνῃς τερπνὴν εἰρήνης,
λευκὴ θὰ ᾔῃαι περιστέρᾳ.

Καὶ ἂν, ἀφείδα ψυχὴ τὸ σῶμα
φθάσ' εἰς τὰ ὕψη τὰ ἱερὰ,
μὲ ἠγνισμένον χιόνος χρῶμα
κ' αὕτη θὰ γείνη περιστέρᾳ.

Κ' ἂν, ὡς τὸ κύμα ἀκτὶς ἡλίου,
ἐμπνευσὶς μούσης φιλή, περᾶ,
μέτωπον νέον Δαβὶδ ἁγίου,
πάλιν θὰ ᾔῃαι περιστέρᾳ!

Κ' ὅτε τοῦ Πλάστου αὐτὸ τὸ Πνεῦμα
κατέλθε χέον μὲ τὰ πτερὰ
παραδείσιον ἀέρον ρεῖμα
κ' ἐκεῖνο ἦτο Περιστέρᾳ!

Ὡς ἱερὰ ἡ ἐμφάνισίς σου!
ἐμπνευσὶς, Πνεῦμα ἡ κ' χαρὰ,
ἀπὸ τὸ δῶμα τοῦ Παραδείσου
πάντοτε φθάνεις, περιστέρᾳ.

Καὶ πρὸς τὸ δῶμα πάλιν τὸ θεῖον
εἰς τὰ πτερὰ σου ἀπὸ τῆς γῆς
στάλαγμα φέρεις χρυσὸν δακρύων
ἀπὸ ἀγίας πεδὸν πηγῆς.

ΚΟΡΗΝΑΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΤΟΥ.

(Ἀκολουθεῖ).

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΡΙΚΥΜΙΑ.*

III.

Ἠγάπα ὁ Λέανδρος τῶν Ἰριδῶν καὶ τὴν Ἠγάπα πε-
ριπαθῶς, ὡς ὀλίγοι ἐπὶ γῆς ἀγαπῶσι. Τὸ πνεῦμά της
τὸν ἐσχηγνέυσεν, ἡ χάρις της τὸν κατεμάγευσεν, οἱ ὀφ-
θαλμοὶ της τὸν ἐδέσμευσαν. Ὁ νοῦς αὐτοῦ ἔτρεχε πάν-

*) Ἰδὲ ἀριθ. 34, σελ. 665 — 667.

τοτε κατόπι της· δὲν ἔζη εἰμὴ δὲ αὐτὴν· καθ' ὕπνου
πρὸς αὐτὴν μόνην συναναστρέφετο. Ὅτε τὴν πρωίαν,
μετ' ἀνήσυχον καὶ διακεκομμένον ὕπνον, ἐξύπνει,
πρώτην αὐτὴν ἐσυλλογίζετο· καθ' ὅλην δὲ τὴν ἡμέ-
ραν καὶ κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἐργασίας του καὶ κατὰ
τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεως καὶ τοῦ περιπάτου, τὴν
εἰκόνα τῆς Ἰριδος μόνον εἶχε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του.
Ἐπὶ ὥρας ὁλοκλήρους ἐνίοτε, ἀπορρίπτων πᾶσαν ἐνα-
σχόλησιν, καὶ μακρὰν τῆς τύρβης καὶ τῶν περισπα-
σμῶν καὶ ἀπομεμακρυσμένους περιπάτους φερόμενος,
ἔμενε παραδεδομένος εἰς ἐρωτικούς ρεμβασμούς, ποτὲ
μὲν γλυκεῖς καὶ πλήρεις ἐλπίδων, ποτὲ δὲ ἀνιαροῦς
καὶ λυπηροῦς, καὶ πλήρεις φόβων καὶ δυσταγμῶν.
Πολλάκις διηρώτα ἑαυτὸν:

«Τί νὰ κάμνη ἄρ' γε; μὲ ἐνθυμεῖτε πάντοτε,
ὅπως ἐγὼ τὴν συλλογίζομαι; μὲ ἀγαπᾷ σφοδρῶς
ὅπως ἐγὼ; Καὶ εἶναι πράγματι ἐτοίμη νὰ ὑποστῇ
πᾶσαν θυσίαν χάριν τοῦ ἔρωτος ἡμῶν; θὰ μείνῃ
ἄρ' γε πιστὴ; Τί θὰ συμβῇ εἰς τὸ μέλλον; Τοιαῦ-
ται ἐρωτήσεις καὶ ὅμοιαι σκέψεις εὕρισκον ἐν ἑαυτῷ
ποτὲ μὲν ποθεινὰς ἀπαντήσεις, ποτὲ δὲ ἀπελπι-
στικὰς.

Ἀλλοτε ἐμέμφετο ἐνδομύχως ἑαυτὸν, διότι ἀρέθη
νὰ συρθῇ ὑπὸ μιᾶς γυναικὸς εἰς τοσοῦτον ἀπίστευ-
τον βαθμόν. Ὡς! ἔχουσι δίκαιον νὰ εἶναι ὑπερήφανοι.
ἔχουσι τὴν μοιραίαν ἰσχύϊν νὰ καταρρίπτωσι τοὺς ἄν-
δρας δι' ἐνὸς μόνου μειδιήματος εἰς τὴν ἀπελπίσιν
ἢ νὰ τοὺς ἀνυψώσιν εἰς τὴν μακαριότητα. Ναι, δὴ
μόνον λόγοι, αὐτὴ ἡ σιωπὴ των, ἐν βλέμμα ἀφηρημέ-
νον ἢ ἐμπαικτικὸν δύνανται νὰ πληγώσωσι θανασί-
μως. Βεβαίως ἡ ὑπερυψάνειά των πρέπει νὰ εἶναι
μεγάλη, διότι οὐδὲν παραβάλλεται πρὸς τὴν δύνα-
μίν των, τρεφομένην καὶ αὐξανόμενην διὰ τῆς τῶν
ἀνδρῶν ἀδυναμίας.

Ἐπεθύμει νὰ εἶναι πάντοτε πλησίον της, οὐχὶ δι'
ἄλλον ἕτερον σκοπὸν, ἀλλὰ μόνον ὅπως ἐναδρύνη-
ται ἐν τῇ θεᾷ αὐτῆς, ὅπως τὴν ἀποθαυμάζῃ· νὰ τὴν
βλέπῃ ὅσον τὸ δυνατόν συχνότερον, νὰ γνωρίζῃ ὅτι
ἀγαπᾶται παρ' αὐτῆς ἀνευ ὑστεροβουλίας, ἀνευ αἰ-
σχύνης, χωρὶς ἔλεγχον καὶ χωρὶς ψεύδους· νὰ ζῇ ἐν
αὐτῇ, νὰ σχηματίζῃ ἐκ τῆς ἀγάπης της ἀτμοσφαῖ-
ραν, ἐν ᾗ ν' ἀναπνέῃ· τοιοῦτος ἦτο ὁ ἰδανικὸς πύ-
θος τοῦ Λεάνδρου. Ἀλλοτε ἤρχετο καὶ ἐπεθύμει νὰ
συναίστηται αὐτὴν μόνην, ἄπαξ, νὰ προσπέσῃ εἰς τὰ
γόνατά της, καὶ ἐκεῖ ἐπαναλαμβάνων αὐτῇ Σὲ ἀγαπῶ
νὰ σθεσθῇ, ὡς σθένεται ὁ ἀφρὸς τῆς θαλάσσης παρὰ
τὸν αἰγιαλόν, νὰ ἀναλυθῇ, ὡς ἀναλύεται ὁ κηρὸς
τῆς λαμπάδος.

Ὁ δὲ ἔρωτος οὗτος τοῦ Λεάνδρου δὲν ἦτο ἀπλὴ νεα-
νικὴ ἔξαρσις, ἀπλὴ ἐρωτοτροπία. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι
δύο εἰσὶν οἱ ἀληθεῖς ἔρωτες τοῦ ἀνθρώπου, δις ἀγαπᾷ
οὗτος, κατὰ τὴν νεανικὴν καὶ κατὰ τὴν ἀνδρικήν ἡ-
λικίαν· ἀλλ' ὁ μὲν πρότερος ἔρωτος εἶναι ὁρμητικὸς,
ἐλαφρὸς, πλήρης ροδίνων ὀνειροπολημάτων· ὁ δὲ δεύ-
τερος σοβαρὸς, ἐρριζωμένος, διρκής, διατρέχων ὁδὸν
ἀκανθώδη. Ἐκεῖνος μὲν ἐξάπτει καὶ τρελλαίνει, οὗτος

δὲ ἐνθουσιᾷ καὶ θεοποιεῖ· ὁ μὲν πρῶτος λησιμονεῖται εὐκόλως, ὁ δὲ δεύτερος διαρκεῖ μέχρι τοῦ τέφρου. Καὶ τοιοῦτος ἦτο ὁ δεύτερος, ὁ ἀνδρικός ἔρωσ τοῦ Λεάνδρου πρὸς τὴν Ἰριδα.

Τὸ δὲ πάθος τῆς καρδίας του προσεπάθει ὁ Λεάνδρος νὰ τηρήσῃ πάντοτε ἀπόρητον, διότι ὁ ἀλλήθης ἔρωσ εἶναι τῷ ὄντι σιωπηλὸς ὡς ὁ τέφρος. Τὴν Ἰριδα θὰ εἶχεν ἀφορμὰς καὶ εὐκαιρίας, ἂν ἤθελε, νὰ βλέπῃ συχνάκις, καὶ ὅμως τοῦτο δὲν συνέβαινε, διότι ἡ μὲν περισκεψὶς ἀπῆται τοῦτο, ὁ δὲ φόβος μήπως νοηθῇ παρὰ τῶν ἄλλων, βεβηλωθῇ δι' ἀσεβῶν σχολίων ὁ ἄγνος αὐτοῦ ἔρωσ ἐπέβαλλον αὐτῷ ν' ἀποφεύγῃ τὰς συχνὰς πρὸς αὐτὴν συναντήσεις, καίτοι διακαῶς ἡ καρδία του τὰς ἐπόθει. Ἐν τῷ περιπάτῳ εἶχεν ἐξασκῆσαι τὴν ὄρασίν του, παρρησιῶν μακρόθεν τὰς χαριέσσας κινήσεις τοῦ ἀδρού σώματος της, καὶ τὴν παρηκολούθει ἀπὸ πολλῆς ἀποστάσεως, μὴ θέλων νὰ διεγείρῃ τὰς ὑποψίας καὶ τὴν προσοχὴν οὐδενός, πρὸ πάντων τῶν ἀργολόγων γνωρίμων καὶ φίλων. Καὶ ὅμως οὐχὶ πάντοτε κατῴρθου νὰ φαίνεται ἀδιάρρητος, νὰ δεικνύῃ ἀπάθειαν.

Ἡ ἐπελθούσα εἰς αὐτὸν ἠθικὴ μεταβολὴ ἦτο ἀδύνατον νὰ διαφύγῃ τὴν προσοχὴν πάντων. Ὁ εὐθυμὸς ἐκεῖνος, ὁ γελῶς, ὁ ὀυαλητικὸς πρὸς πάντας Λεάνδρος διὰ μιᾶς κατέστη μελαγχολικός, ἐπιδιώκων τὴν ἀπομόνωσιν, πολλάκις βυθίζων μὲ βῆμα βραδύ καὶ μὲ τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην, ὀλιγόλογος, λακωνικός εἰς τὰς ἀπαντήσεις του καὶ ἄθυμος. Τινὲς μὲν τῶν οἰκείων καὶ φίλων ἀπέδιδον τὰ φαινόμενα ταῦτα εἰς τὸ πολυάσχολον αὐτοῦ καὶ τὰς ἐργασίας, τινὲς δὲ ἐζήτουν βελύχοντες τὰς αἰτίας καὶ τὰς ρίζας τῆς μεταβολῆς· εὗρέθη καὶ τις προπετής, ὅστις ἐν πλήρει συναναστροφῇ πολλῶν εἶπεν ἀνακαγχάζων· «στοιχηματίζω ὅτι ὁ Λεάνδρος εἶναι σπουδαίως ἐρωτευμένος». Ἐχιδνα ἔκν' ἔδκνεν αὐτόν, δὲν ἤθελε αἰσθανθῇ μείζονα πόνον καὶ τὴν καρδίαν του, δὲν ἤθελεν ἀνασκίρτησιν μᾶλλον τετραγυμένους, ὅσον κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην.

Ἐνίοτε συνήντα τὴν Ἰριδα ἐν φιλικαῖς οἰκοῖς· ἀνεπαίσθητος δὲ τότε καὶ ἀπερεσκέπτως, ἐνῶ ὁ σύζυγος ἦτο πάντοτε παρών, ἐλάμβανε θέσιν πλησίον αὐτῆς, ὥσει θέλων νὰ φθάσῃ, καὶ δυνατόν, μέχρι τῆς ἀκοῆς της οἱ σφοδροὶ ὑπὲρ αὐτῆς παλμοὶ τῆς καρδίας του. Δίς τῆς ἐβδομάδος συνήθως συνέπιπτε νὰ εἶναι ἀμφοτέρω ἐν τῷ θεάτρῳ. Ἐκλέγων τότε ἐκεῖνος καὶ λαμβάνων θέσιν ἢ ἀπέναντι αὐτῆς ἢ πλησίον, δι' ὧν ἐκείνων τῶν προφυλάξεων καὶ προνοιῶν, ἃς μόνον οἱ ἐρωτευμένοι ἐξευρίσκουσι καὶ γνωρίζουσι, θέσιν κατὰλληλον ὅπως τὴν ἀπολαύσῃ μὲν, μὴ προδίδῃται δὲ, διήρχετο ἐκεῖ ὥραν ὀλοκλήρως. Ἐκ τότε ἡρωτάτο, τίς ἦ τὴν ἔψαλλεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς, δὲν θὰ ἤξευρε νὰ ἀπαντήσῃ, διότι οὐδόλως προσεῖχεν ἐκεῖ τὸν νοῦν. Πῶς ἦτο δυνατόν, πλησίον τῆς Ἰριδος εὐρισκόμενος, ν' ἀποθαρμύσῃ ἄλλο τι παρ' αὐτὴν; Σπανίως ἐτόλμα νὰ ἐπισκέπτηται αὐτὴν ἐν τῷ θεατρῷ της, καὶ τότε ἡ εὐτυχία του ἦτο ἀπερίγραπτος· ὁ εἰς καθήμενος ἀπέ-

νκντι τοῦ ἄλλου προσεβλέποντο τρυφερῶς καὶ ἐμειδίον, ἡ δὲ ἐπίσκεψις παρετεινετο πέραν τοῦ κοινοῦ καὶ συνήθους πολλάκις· ἀλλὰ τίς ἔπταιε; Πταίει ὁ σιδήρεος μὴ δυνάμενος νὰ ἀποσπασθῇ τοῦ μαγνήτου;

Καὶ ὅμως αἱ ἀπερισκεψίαι αὗται αἱ ἀκούσαι, ἃς πᾶσαν δύναμιν κατέβαλλον ν' ἀποφύγῃ, ἐπέσπασαν τὴν προσοχὴν τοῦ Στεφάνου, ὅστις ὅμως περιωρίσθη εἰς τὸ νὰ θεωρήσῃ αὐτὰς ἀπλῶς χαριεντισμούς καὶ ἀκκισμούς, μὴ ὑποπτεύων καὶ τὴν φλόγα, ἣτις κατέτρωγε τὰς καρδίας τῆς Ἰριδος καὶ τοῦ Λεάνδρου.

Τὰς παρατηρήσεις διεδέχθησαν βραδύτερον αἱ ὑποψίαι μικρὸν δὲ ἐπεισῶδιον συνέτεινε νὰ κρατύνῃ αὐτὰς. Ἡμέραν τινὰ κατὰ σύμπτωσιν ὁ Στέφανος μετὰ τῆς συζύγου του ἀφ' ἐνὸς καὶ ὁ Λεάνδρος μετὰ τῆς γυναικαδέλφους τοῦ Σ... μετέβαινον πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς κυρίας Κ... κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν. Ὁ Λεάνδρος, ἰδὼν τὴν Ἰριδα προπορευομένην σκοπίμως ἐβράδυνε τὰ βήματά του, ὅπως ἀφήσῃ αὐτὴν νὰ εἰσέλθῃ παρὰ τῇ κ. Κ... ὀλίγον πρὸ αὐτοῦ. Ἡ αἰθουσα τῆς ὑποδοχῆς, κεκοσμημένη διὰ πολλῶν καὶ εὐδαιμονίων ἀνθέων, ἦτο πλήρης κυριῶν καὶ κυρίων, ζωηρῶς διαλεγόμενων. Ἀμὰ εἰσῆλθεν ὁ Λεάνδρος μετὰ τῆς γυναικαδέλφους τοῦ ἐχαιρέτησε μὲν πρῶτον τὴν οἰκοδόσποιαν, μετὰ δὲ τὸν σύντομον ἐκείνον χαιρετισμὸν ῥίψας βλέμμα ταχὺ εἰς τὴν αἰθουσαν καὶ διακρίνας παρὰ τινὰ γωνίαν τὴν Ἰριδα κατηνύθη ἀμέσως πρὸς αὐτὴν καὶ ἐκάθισε πλησίον της. Τοῦτο τὴν ἐτάραξε· τὸν προσεῖδε μὲ ἀπειλητικὸν βλέμμα, καὶ μόλις ἀπῆντησεν εἰς τὰς δύο τρεῖς ἐρωτήσεις αὐτοῦ· μετ' ὀλίγας δὲ στιγμὰς, προσποιουμένη ὅτι δῆθεν ἤθελε νὰ ὁμιλήσῃ μὲ τὴν φίλην της Α..., ἡγέρθη καὶ ἐκάθισε μακρὰν τοῦ Λεάνδρου. Ἦτο τὸσον τετυφλωμένος ἐκεῖνος ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, ὥστε ἤρχισε νὰ μεταπίπτῃ ἀπὸ ἐπεσεσκεψίας καὶ ἀπερεσκεψίαν. Ἡγέρθησαν ἡ Ἰρις μετὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς ν' ἀπέλθωσι, καὶ κατόπιν. αὐτῶν ἔδραμε καὶ ὁ Λεάνδρος. Τοῦτο δὲν διέφυγε τὴν προσοχὴν τοῦ Στεφάνου.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ αἰθρίας τοῦ ἔρωτος τῶν οὐρανὸς ἤρχισε νὰ καλύπτηται ἀπὸ μαῦρα νέφη!

IV.

Αἱ ἡμέραι ἐν τούτοις παρήρχοντο, ὁ δὲ Μάιος ἐπῆλθε μὲ ὅλην τὴν σφοδρότητα τῆς θερμότητος, ἣτις ἡμέραν καὶ νύκτα καθίστατο ἀνυπόφορος. Ἡρχισαν λοιπὸν πολλὰ οἰκογένεια νὰ σκέπτωνται περὶ μεταβάσεως εἰς τὴν ἐξοχὴν, ὅπως διέλθωσιν ἐκεῖ, εἰς τὰς ἐπαύσεις των, τοὺς θερινούς μῆνας.

«Τὴν ἐρχομένην ἐβδομάδα νομίζω ὅτι εἶναι καλὸν νὰ ὑπάγωμεν καὶ ἡμεῖς ἔξω, Ἰρις» εἶπεν ὁ Στέφανος πρὸς τὴν σύζυγόν του. Ἐκείνη δυσηρεστήθη ἀκούσασα τοῦτο, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε οὐδὲ τὴν παρρησιᾶν ἀντίστασιν ἢ δυσἀρέσκειαν νὰ δείξῃ, καὶ διὰ τοῦτο ἀμέσως ἀπῆντησε· «Ναί, Στέφανε, ὅπως θέλεις». Προσέθηκε μάλιστα μετὰ λεπτῆς πανουργίας «Καλλίτερα μάλιστα καὶ ἐγὼ ἤρχισα νὰ βαρύνωμαι· ἐδῶ δὲν βλέπω τὴν ὥραν πότε νὰ ἀναχωρήσωμεν».

Ἐφεύδετο· διότι, ἀληθῶς εἰπεῖν, οὐδέποτε ἤρεσεν εἰς αὐτὴν ὁ ἐξοχικὸς βίος, καὶ μάλιστα ὅταν οὗτος παρετεινετο ἐπὶ πολλοὺς μῆνας. Ἀλλ' εἶχεν ἡ Ἰρις τὴν ἱκανότητα τοῦ νὰ ὑποκρίνεται καὶ νὰ κρύπτῃ τοὺς λογισμούς της εἰς βυθὸν ἀπίστευτον καὶ σπανίως ἀπαντῶντα. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ Στέφανος, ἄνθρωπος οὐχὶ ἐκτάκτου εὐφυΐας, ὡς εἶπομεν, ἐπίστευσεν εἰς τὴν εἰλικρίνειαν τῶν λόγων της καὶ κατελαμβάνετο ὑπὸ χαρᾶς καὶ ἡ καρδία του ἀνεπαύετο, διότι ἐσκέπτετο, αἰδοῦ ἀποδείξει ὅτι ἡ Ἰρις δὲν ἔχει ἰδιαιτέρους λόγους νὰ μένῃ ἐν τῇ πόλει· δὲν ἀρέσκειται νὰ μένῃ ἐν αὐτῇ.

Περὶ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναχωρήσεως αὐτῆς εἰδοποίησε τὸν Λεάνδρον, καὶ εἰδοποίησεν αὐτὸν κατὰ τρόπον εὐφύεστατον, ὅστις εἰς οὐδένα ἠδύνατο νὰ ἐγείρῃ ὑποψίαν περὶ τοῦτου. Εἰς μίαν ἀπογευματινὴν συνάθροισιν παρὰ τῇ κ. Ρ..., καθ' ἣν προσῆλθον πλὴν πολλῶν ἄλλων ὁ Λεάνδρος καὶ ὁ Στέφανος μετὰ τῆς συζύγου του, καίροφλακτῆσασα ἡ Ἰρις καὶ ἐπωφελήθεισα ἐκ καταλλήλου στιγμῆς, καθ' ἣν ὁ σύζυγος αὐτῆς ἀπεσύρθη εἰς παρακείμενον δωμάτιον μετὰ τινων φίλων του, ὅπως καπνίσῃ, στραφεῖσα πρὸς τὰς παρακαθημένας φύλας της Φ. καὶ Θ. ἔφερε τὸν λόγον εἰς τὰς θερινὰς ἐκδρομὰς. «Καὶ ἡμεῖς, εἶπε μεγαλοφῶνως, ὥστε νὰ ἀκούσῃ τοῦτο ὁ ἐν τῷ αὐτῷ δωματίῳ ὀλίγον μακρὰν μετὰ φίλου του συνδιαλεγόμενος Λεάνδρος· καὶ ἡμεῖς ὀριστικῶς πηγαίνομεν μετὰ δέκα ἡμέρας, τὸ ἐρχόμενον σάββατον, εἰς τὸ χωρίον μας».

Ἐστράφη ὁ Λεάνδρος πρὸς αὐτὴν καὶ δι' ἑλαφροῦ νεύματος τὴν ὑπαχρίστησε διὰ τὴν εἰδοποίησιν, καίτοι ἡ αἰφνιδία ἀγγελία ὑπῆρξε δι' αὐτὸν πολὺ λυπηρὰ. Ἐκείνη τῷ ἀπῆντησεν ἀνυψώσασα τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὸν οὐρανόν. Τὸ βλέμμα ἐκεῖνο ἤρκει εἰς τὸν Λεάνδρον νὰ ἐξηγήσῃ αὐτῷ πολλὰ.

Ἡ ἀποφράς ἡμέρα, τὸ σάββατον ἐκεῖνο, ἦλθε καὶ ὁ Στέφανος πανοικεῖ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἐξοχικὴν αὐτοῦ ἔπαυλιν. Ἐν τούτοις ὁ Λεάνδρος ἠτύχησε τὴν ἐπομένην ἡμέραν νὰ ἴδῃ πάλιν τὴν Ἰριδα. Οὐχὶ μακρὰν τοῦ χωρίου, ἐν ᾧ ἔκειτο τὸ ἀγροκλήσιον τῶν Νόβλιν, ἐτελείτο πανηγύρις ἐνιαυσία ἣτις ἦν συνάθροισις τῶν χωρικῶν, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. Βέβαιος ὢν ἐκ τῶν προτέρων ὁ Λεάνδρος ὅτι εἰς ταύτην τὴν πανηγύριν θὰ μετέβαινε καὶ ὁ Στέφανος μετὰ συζύγου αὐτοῦ, ἔσπευσε νὰ μεταβῇ καὶ αὐτός. Ἡθελε νὰ εἶναι μόνος, ἄνευ συνοδείας· διὰ τοῦτο οὐδένα ἄλλον καταλλήλοτερον τρόπον ἐπενόησε πρὸς τοῦτο ἢ νὰ ἱππεύσῃ, καίτοι πολὺ σπανίως ἔπραττε τοῦτο. Ἐφιππος παρήλασε δις ἢ τρίς πρὸ τῆς Ἰριδος, ἣτις διὰ μειδιάματος γλυκυτάτου ἀπῆντησεν εἰς τὸν χαιρετισμὸν του, ἐνῶ ὁ σύζυγος αὐτῆς μόλις ἀπέτεινεν αὐτῷ ψυχρὰν τῆς κεφαλῆς ὑπόκλισιν.

Ἡ ἀπομάκρυνσις τῆς Ἰριδος ἐκ τῆς πόλεως ἦτο φοβερὸν κτύπημα εἰς τὸν Λεάνδρον, διότι ἐνόει ὅτι αὕτη ἰσοδυνάμει πρὸς τέλειον σχεδὸν ἀποχωρισμὸν. Ἡ ἔπαυλις τῶν Νόβλιν ἔκειτο πολὺ μακρὰν τοῦ ἐξοχικοῦ οἴκου, ἐν ᾧ συνήθως ὁ Λεάνδρος διήρχετο τοὺς

θερινούς μῆνας μετὰ τῆς οἰκογενείας του· οὐδεμία ἐντεῦθεν συγκοινωνία ἠδύνατο νὰ ὑπάρχῃ. Οἱ Νόβλιν ἄλλως συνείθιζον νὰ παραμένωσιν ἐν τῇ ἐξοχῇ των πέντε περίπου μῆνας. Κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἦτο ἀνάγκη καὶ πεπωμένον νὰ στερηθῇ ὁ Λεάνδρος ἐντελῶς τῆς θέας τῆς καλλονῆς ἐκείνης, ἣτις τὸν εἶχε δεσμεύσῃ. Ὅπόσον ἡ σκέψις αὕτη ἦτο ἀπελπιστικὴ δι' αὐτόν!

Τὸ θέρος ἐκεῖνο διήλθεν ἐν ἀγωνίᾳ διὰ τὸν Λεάνδρον. Προσεπάθει νὰ δείξῃ εἰς τοὺς οἰκείους αὐτοῦ ἱλαρότητα καὶ εὐθυμίαν, ἀλλὰ δὲν κατῴρθονε τοῦτο πάντοτε. Κατὰ τινὰς ἡμέρας μάλιστα ἦτο τὸσον δύσθυμος καὶ μελαγχολικός, ὥστε ἀνησύχει ἡ σύζυγος αὐτοῦ. «Ἀλλὰ τί ἔχεις τέλος πάντων» τῷ ἔλεγε καὶ μὲ ἐταστικὸν βλέμμα προσεπάθει νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ ἀπόκρυφα μυστήρια τῆς καρδίας αὐτοῦ. Ἀλλὰ τοῦτο συνέβαινε σπανίως. Ὁ βλέπων αὐτὸν συνήθως εὐθυμον καὶ ζωηρὸν θεώρει αὐτὸν εὐτυχῇ. Ἦτο δυστυχέστατος ὁ τέλας! ἄλλ' ὁμοιάζε πρὸς τὰς θαλάσας ἐκείνας, ὧν ἡ ἐπιφάνεια δεικνύει ἄκρην γαλήνην καὶ νηνεμίαν, ἐν δὲ τῷ βάθει αὐτῶν μαίνεται κλύδων καὶ ταραχὴ. Πολλάκις διήρχετο ὥρας ὀλοκλήρους ἀναπαυόμενος δῆθεν ὑπὸ τὴν σκιάν δένδρου τινός. Δὲν ἀνεπαύετο· ἀπεχώρει σκοπίμως τῆς οἰκιακῆς τύρβης, ὅπως ἐν τῇ ἡρεμίᾳ ἐκείνῃ τῆς φύσεως παραδοθῇ ὀλοκλήρως εἰς ἀδιακόπους ρεμβασμούς καὶ μελαγχολικὰς σκέψεις. Ἀλλοτε ἔγραφεν ἐν ἰδιαιτέρῳ ἡμερολογίῳ τὰς πράξεις του, τὰς σκέψεις του καὶ τὰ αἰσθήματά του. Τὸ ἡμερολόγιον αὐτὸ εἶχε προορίσῃ δι' ἑκείνην. «Θὰ ἔλθῃ ἡ στιγμὴ, ἔλεγε, νὰ τῇ τὸ ἐγγχειρήσω».

Ὁ αὐγουστος μὴν ἦτο περὶ τὰ τέλη· ὅτε, ἐνῶ ὁ Λεάνδρος μετὰ χαρᾶς ἔβλεπεν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὸ μὲν φθινόπωρον προχωροῦν τὸν δὲ πολυπόθητον χειμῶνα προσεγγίζοντα, ἡμέραν τινὰ ἀπροσδοκῆτως ἔλαθεν εἰδήσεις, αἵτινες ἠνάγκάζον αὐτὸν ἀμετακλήτως νὰ ἀπέλθῃ τῆς πόλεως Χ... εἰς ἄλλην πόλιν, ὅπου αἱ ὑποθέσεις αὐτοῦ τὸν προσεκάλουν. Τὸ χεῖριστον καὶ ἀπελπιστικὸν δι' αὐτόν ἦτο ὅτι δὲν ἐγνώριζεν ἐπὶ πόσον καιρὸν ἔμελλε νὰ παραταθῇ ἡ ἀποδημία αὐτοῦ αὕτη.

Ἀπῆλθε μὲ καρδίαν αἰμύσσουσαν, ἐπανῆλθε δὲ τὸν ἰανουάριον τοῦ νέου ἔτους 189...

Κατηνύσθη καὶ ἔπαυσεν ἄρ' γε κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τῆς ἀποδημίας ἡ τρικυμία τῆς καρδίας αὐτοῦ; Ὁχι, βεβαίως ὄχι· διότι ἡγάπα τὴν Ἰριδα μὲ τὴν ἀνεκτίμητον ἐκείνην ἀγάπην, ἣτις στηρίζεται ἐπὶ ἡσύχου καὶ λελογισμένης ἐκτιμήσεως, ἐπὶ ἀμοιβαίας τῶν ψυχῶν αὐτῶν κλίσεως. Τῷ ἦτο λίαν προσφιλὴς καὶ κατελαμβάνετο ὑπὸ ἀμέτρου λύπης, ὅταν ἐσκέπτετο, ὅτι ἠδύνατο νὰ τὴν χάσῃ. Ἡ ἀπομάκρυνσις ἀντὶ νὰ ψυχρὰν τὸν ἔρωτά του, τὸν ἠύξησε περισσότερο· τοῦτο ἄλλως εἶναι τὸ γινώσκον τῆς ἀληθοῦς ἀγάπης. Οὐχ ἦττον δὲν ἀφίετο ἀκάθεκτος εἰς τὴν τυφλὴν ὁρμὴν τοῦ πάθους του· ἐγνώριζε νὰ τὸ χαλιναγωγῇ καὶ νὰ ὑφίσταται τὴν ἐκ τῆς ἀπομακρύνσεως ὀδύνην μεθ' ὑπομονῆς.

Ἐν τῷ ταξιδίῳ του ἔσχεν ἱκανὰς περιπετείας, αἵτινες περιέσπων αὐτόν· ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῶν περιπετειῶν ἐκείνων μία ἰδέα ἦτο διαυγής, καθαρὰ, ἀναλλοίωτος καὶ ἀνεξάλειπτος· ὁ πρὸς τὴν Ἰριδὰ ἔρωσ τοῦ. «Θεέ μου, ἔλεγε πολλάκις καθ' ἑαυτὸν καὶ ἔγραφεν ἐν τῷ ἡμερολογίῳ του· τί νὰ κάμνῃ ἄρ' ἔγωγε; με ἐνθυμείται; πότε θὰ εὐτυχίσω νὰ τὴν ἐπανίδω;»

Ἐπανήλθε τέλος τὸν ἰανουάριον. Τὴν ἐπανείδε δύο ἡμέρας μετὰ τὴν ἄφιξίν του, κατὰ τύχην, ἐνῶ ἐκεῖνος εἰσῆρχετο εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κ. Β. πρὸς ἐπίσκεψιν καὶ ἐκεῖνη ταύτοχρόνως ἐξῆρχετο τῆς αὐτῆς οἰκίας συνοδευομένη παρὰ τοῦ συζύγου της· «Καλῶς ἦλθατε», εἶπεν αὐτῷ σπρίγξασα τὴν χεῖρά του. Ἐκεῖνος, εὐτυχὴς ἐκ τῆς ἀπροσδοκίτου συναντήσεως, ἔμενεν ἀφωγὸς ἐπὶ τινι δευτερεύοντι, μολὶς δὲ ἠδυνήθη νὰ συναρθώσῃ ὀλίγας εὐχαριστηρίου λέξεις. «ὦ! μὲ ἀγαπᾷ λοιπὸν πάντοτε» ἐσκέφθη ὁ Λέανδρος. Ἀλλ' ἠπατάτο· τὰ πράγματα ἦσαν πολὺ, παρὰ πολὺ μεταβεβλημένα!

(Ἀκολουθεῖ).

Κ. Σ. Π.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ.

Πρὸ τῶν ὀρθαλμῶν ἡμῶν ἔχομεν δύο τεύχη ποιημάτων, τὸ μὲν ἐκ τῆς πόλεως τῆς Παλλάδος ἡμῖν προσφερόμενον, τὸ δὲ ἐκ τῆς ἡμετέρας ταύτης πόλεως φιλοδωρούμενον. Περὶ ἑκατέρου βραχὺν λόγον ἐνταῦθα ποιούμεθα.

Τὸ πρῶτον, εἰσὶ *Ποιήσεις* τῆς Ἀγανίκης Μαζαράκη (ἐν Ἀθήναις, 1893, 8ον σελ. 15 + 303). Περὶ τῆς ποιητρίας ταύτης, ἥτις ἐγένετο γνωστὴ ὡς τοιαύτη μετὰ θάνατον, ἐγράψαμεν ἤδη ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 5 τεύχει τῆς *Ἑβδομαδιαίας*, ἐξενεγκόντες καὶ ἡν ἐσχηματίσαμεν γνώμην περὶ τῶν ποιήσεων αὐτῆς, ὑπ' ὅψιν ἔχοντες τὰ τότε δημοσιευθέντα ἐν διαφόροις τῶν Ἀθηναίων ἐφημερίσιν. Ἡ γνώμη ἡμῶν ἐκεῖνη ἐν γένει οὐδαμῶς μετεβλήθη καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ τεύχους, ὅπερ ἐνέχει τὸ σύνολον τῶν ποιήσεων. Ἀλλ' ἂν αἱ ποιήσεις τῆς ἀοιδίμου Ἀγανίκης ἔχουσιν ἐλλείψεις, ἔχουσιν ὅμως καὶ μεγίστην ἀρετὴν, τὴν ἀρετὴν τῆς δι' αὐτῶν ἐκδηλώσεως τοῦ τρυφεροῦ καὶ ὑψηλοῦ αἰσθηματικῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον, τῆς φιλάνθρωπίας. Ἡ Ἀγανίκη διὰ τῶν στίχων αὐτῆς ἐκλαίει μετὰ τῶν κλαιόντων καὶ ἔχει μετὰ τῶν χαιρόντων. Τὸ αἶσθημα δὲ τοῦτο κάλλιστα ἐκδηλοῦται διὰ τῶνδε τῶν στίχων αὐτῆς:

ὦ Ἰησοῦ! εἰς τὰ χρυσὰ τὰ ρήματά σ' ἔκεινα
ἐν ῥῆμα ὀραιότερον τῶν ἄλλων ἀπαντᾷται.
Εἶναι τὸ εὐδαιμόνιον ἀπ' ὅλα σου τὰ κρῖνα
εἶναι τὸ ἀγιώτερον· Ἀλλ' ἡ λουὺς ἀγαπᾷται!

Τὸ ποίημα ἐξ οὗ τοὺς στίχους τούτους ἀπεσπάσα-

μεν ἐπιγράφεται *Ἡ πρώτη τοῦ ἔτους*, ἐνέχει δὲ καὶ τὰςδε τὰς στροφάς:

ὦ! πόσοι, πόσοι εὐτυχεῖς ἠδύναντο νὰ γίνουν,
χωρὶς νὰ χάσουν τίποτε ν' ἀκούουν εὐλογίας...
κι' ὅμως εἰς ματαιότητος τὰ πλοῦτη αὐτῶν χύνουν
μὴ ἐννοῦντες τὰς εὐχὰς εὐγνώμονος καρδίας.

ὦ! μίαν μόνον ἐπὶ γῆς ἐπόθησα εὐτυχίαν...
νὰ καταπαύω δάκρυα, νὰ σβύνω τὴν ὁδύνην...
νὰ χύνω βάλαμνον γλυκὺ εἰς τὴν ἀπελπισίαν...
νὰ φέρω πάντοτε χαρὰν... τῶν πόνων τὴν γαλήνην!
ὦ! μίαν μόνον ἐπὶ γῆς εἶχα φιλοδοξίαν!
νὰ καταπαύω δάκρυα! καὶ μειδιῶντα χεῖλη
νὰ βλέπω παντοῦ... πάντοτε νὰ δίδω εὐτυχίαν...
φθονῶ τὸ ἄστρο τοῦ τὴν γῆν φωτίζ' ἅμα ἀνατείλῃ.

Τοιαῦται αἱ ποιήσεις τῆς Ἀγανίκης Μαζαράκη μεταβαίνομεν ἤδη εἰς τὸ ἕτερον τεῦχος.

Τὸ τεῦχος τοῦτο ἐπιγράφεται «Ἀποστόλου Ε. Μιχαλοπούλου Πρῶτοι στίχοι» (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1893, 16ον σελ. 81). Ὁ τοὺς στίχους τούτους γράψας δὲν εἶναι τις γνωστὸς ποιητής, δὲν εἶναι ἰδίᾳ ἐκείνων, οἵτινες καὶ δίστιχον μόνον γράψαντες κοινὸν ἐγείρουσι περὶ ἑαυτοῦς θόρυβον, καὶ παρίστανται εἰς τὸ μέσον, ἂν μὴ ἦλθοι, ἀστέρες ποιητῶν. Ἀφανὴς διετέλει ὢν ὁ μετριοφρόνως τὰ ἔργα τῆς ἐμπνεύσεως, διότι κέκτηται τοιαύτην, αὐτοῦ στίχους ἀποκαλῶν. Τὸ πρῶτον ἤδη βλέπομεν στίχους αὐτοῦ ἐν τεύχει ἰδίῳ. Ἐδημοσίευσεν ποιήσεις τινὰς μέχρι τοῦ νῦν ἐν τισι περιοδικοῖς, ἀλλὰ οἱ πολλοὶ παρῆλθον αὐτάς, καὶ ὅμως ἀσφαλῶς δύναται τις εἰπεῖν ὅτι ὁ κ. Μιχαλόπουλος καὶ εὐχέρειαν ἔχει, διότι οἱ στίχοι αὐτοῦ οὐδαμῶς εἰσι βεβιασμένοι, ὥς παρὰ πολλοῖς γίγνεται, ἀλλὰ ρέουσιν, καὶ ἐπιδείκνυνσι πολλὰς ποιητικὰς ὄντως καλλονάς. Τινὰ τῶν ποιημάτων αὐτοῦ εἰσι χαριέστατα, ἐξ ὧν παρατιθέμεθα τόδε ἐπιγραφόμενον:

Διακοπὴ δακρύων.

Πρωτὴν σὺν γάγας μιὰ φορὰ
τὴν κατεργάρε τὸν παρᾶ,
ποῦ εἶναι καὶ δὲν φαίνεται,
κ' ἐκεῖνος δίχως ἐντροπὴ
ἐτόλμησε νὰ μοῦ εἰπῇ
κοντὰ μου πῶς συχαίνεται.

Μὰ ἔχει δίκιο ὁ φτωχός·
θ' αὐτοκτονήσῃ μοναχός
ἐς τὴν ἰδικὴν μου τσέπη.
Συνείθισε νὰ κατοικῇ
παντοτεῖνὰ μόνον ἐκεῖ,
ὅπου συντρόφους βλέπει.

Ὅταν τὸν ὁδὼ καμμιὰ φορὰ
νὰ ἔρχεται — ὦ τί χαρὰ —
νὰ μὲ ἰδῇ καὶ μένα,
«Ἐλα, τοῦ λέγω, κάτσε ὁδῷ»
ἔγω καὶρὸ νὰ σὲ ἰδῶ.
«πῶς πέρασες ἐς τὰ ξένα;»

Μὰ πρὶν προφθάσω νὰ τοῦ πῶ:
«Δὲν ξέρεις πόσον σ' ἀγαπῶ»
«τρελλοῦμαι γιὰ σένα»,
φεύγει εὐθὺς σὰν ἀστραπὴ
καὶ μὲ ἀφίνει — τί ἔντροπή! —
μὲ χέρια σκουριασμένα.

Ὅταν νὰ φεύγῃ τὸν θωρῶ,
σὰν ἐρωμένη λαχταρῶ
νὰ τὸν κρατῶ ἐς τὴν πλάτ',
νὰ τὸν χαρῶ νὰ μὲ χαρῇ.
Πρὶν νὰ τὸν ὁδὼ ἀναχωρεῖ·
πάει κι' ἀκόμη πάει!

Στάσου μαριόλικε παρᾶ,
στάσου, ἡ μόνη μου χαρὰ,
στάσου λιγάκι ἀκόμα.
Τοῦ κάκου· φεύγει καὶ πετᾷ
καὶ τὸν φτωχὸ μὲ παρκετᾷ
μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα.

ὦρα καλὴ, ὦρα καλὴ·
ἐς τὴν τσέπη ποῦ σὲ προσκαλεῖ
μὴ στέκῃς τρέχα, πέτα.
Μὰ ἄκουσε τί θὰ σοῦ πῶ:
«Ἐπίσκεψι δὲν ἀγαπῶ»
«μὲ γάντι κι' ἐτικέτα.

«Τί ἐτικέτες ἔλς ἐκεῖ»
«ἐπίσκεψι ἀρμενική»
«μὴ πράγματα χαμένα.»
Θύμωσε ὅμως φανερά
καὶ ἀπὸ τότε — συμφορὰ —
τᾶχουμε χαλασμένα.

Ἐπίσης δὲ ὑπὸ ἔποψιν ποιητικὴν ὥραιον εἶναι καὶ τὸ ἐξῆς ἐπιγραφόμενον:

Ἡ ψαράδαινα.

Ἄγτε εὐμορφίᾳ ποῦ ἔχει ἡ ψαράδαινα ἐκεῖνη·
εἰς τὸ κάθ' ἀφράτο χέρι κρεμαστὸ βασιτᾶ κοφίνι
μὲ μεγὰλα φρέσκα ψάρια
καὶ φωνάζ' ἄνδρι· ἄνδρι·
«Παῖδες θὰ πάρῃ
«φρέσκα ψάρια!»

Ἄγτε μάτια, ὀγτε φρόδια, ὀγτε πρόσωπο φεγγάρι·
Ἀπὸ τέτοια μιὰ κοπέλα ποῖς ψαράκια δὲ θὰ πάρῃ;
Ἐχει εὐμορφίᾳ ποῦ σφάζει, εὐμορφίᾳ ποῦ μαγνητίζει·
ἐς τὰ ὀλόδροσα νεράκια τοῦ γαλοῦ τὴν ἀκονίζει.
Ἡ μαριόλα πόσο νάζει
ἔχει σὰν γλυκὰ φωνάζει
μὲ καμάρι:
«Φρέσκα ψάρια!»

Ἄγτε, ἡ ματιά της ὁρᾷ καὶ φωταῖς καὶ λαύραις ρίχτει.
Ἄν θελήσῃ ἐς τὰ σαλόνια ἕνα της νὰ ρίξῃ δίχτυ,
γίλια δὲ ἐκεῖ σὰν ψάρια
θὰ τασκώσῃ παλληκάρια.
Ἄγτε χάρι·
«Φρέσκα ψάρια!»

«Φρέσκα ψάρια!» Ὀλημέρα ἡ φτωχοῦλα τοῦτο κάνει,
νὰ κερδήσῃ πέντε γρόσια, τὸ ψωμάκι της νὰ βγάγῃ.
Ζέστα, κύριε, ὅλο τρέχει
καὶ γυμνὰ ἡ δόλια ἔχει
τὰ ποδάκια.
«Φρέσκα ψάρια!»

Θέλει μὲ τὰ δύο της χέρια νὰ κερδίξῃ τὸ ψωμί της,
γιατὶ θέλει νὰ φυλάξῃ τὴν ἀδόλωτη τιμὴ της.
Ἡ δουλειὰ ποτὲ καμμιὰ
δὲν τῆς φέρει ἀτιμία,
σὰν πουλῇ εἰς τὸ παζάρι
— ὅχι τὴν τιμὴ — τὸ ψάρι.

Τοιοῦτο καὶ τὸ τεῦχος τοῦτο, ὅπερ περικλείει ποιήματα οὐκ ὀλίγας ἔχοντα καλλονάς καὶ ὅπερ ἄξιόν ἐστιν ἀναγνώσεως.

* *

Μέγαν προκαλεῖ θόρυβον ἐν Γαλλίᾳ τὸ ἄρτι συντελεσθὲν μυθιστόρημα τοῦ περιπόστου *Emile Zola Le Docteur Pascal*. Τὸ μυθιστόρημα τοῦτο, καθὰ τοῦλάχιστον γράφει ὁ τὴν φιλογικὴν κριτικὴν ποιούμενος ἐν τῇ *Κυανῇ Ἐπιθεωρήσει* τῶν Παρισίων κ. *Emile Faguet*, ἐκρίθη ὑπὸ τῆς δημοσίας γνώμης ὡς κατώτερον πάντων τῶν μυθιστορημάτων τοῦ συγγραφέως τοῦ *Débacle* καὶ ἀείποτε ὑποψηρίου ἀκαδημαϊκοῦ. Τὰ κύρια πρόσωπα τοῦ νέου ἔργου τοῦ *Zola* εἰσὶν ὁ *Docteur Pascal*, ἀνὴρ πεντήκοντα καὶ ἐννέα ἐτῶν καὶ σοβαρὸς, καὶ ἡ *Clotilde*, κόρη εἰκοσιπενταετίας, ἥτις μέχρι τινὸς παρίσταται παρθένος σεμνὴ, ἐπὶ τῇ ἀπλῇ δ' ἀφηγῆσαι τῶν νόμων τῆς κληρονομίας μεταβάλλεται καθολοκληρίαν, παραδίδεται τῷ παρὰ τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ τοιαῦτα πράττοντι *Docteur Pascal* καὶ καθίσταται παλλακὶς αὐτοῦ. Αἱ ἐκπλήξεις ἐν τῷ ἔργῳ διαδέχονται ἀλλήλας, καὶ τὰ ἀκατανόητα οὐκ ὀλίγα φέρονται. Τὰ πρόσωπα οὐδαμῶς ζῶσι, τοῦλάχιστον ὡς τὰ ζῶντα ὄντα. Οὐδεμία τηρεῖται συνέχεια ἐν τῇ ἀναπτύξει τῶν παθῶν αὐτῶν.

Ο. Α.

ΕΤΑΙΡΕΙΑΙ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος.

Συνεδρία τῆς 21 ἰουνίου.

Προεδρεῖα Δ. Μαλιάδου. Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προτέρας συνεδρίας. Ὁ κ. γεν. γραμματεὺς ἀνακοινοῦται περίληψιν τῶν εἰσελθουσῶν κατὰ τὸ λήξαν ἐφθήμερον ἐπιστολῶν ὡς καὶ τὰς βιβλίων προσφορὰς. Ἡ ἀλληλογραφία σὺν τοῖς ἄλλοις περιελάμβανε καὶ ἐπιστολὰς τῆς Α. Ἐξ. τοῦ κ. Χρηστάκη ἐθέτη Ζωγράφου, ἐπιτίμου μέλους καὶ μεγάλου εὐεργέτου τοῦ Συλλόγου καὶ τοῦ κ. Κ. Καραπάνου, ἀλλοτε προέδρου τοῦ Συλλόγου καὶ ἡ

δρυτοῦ τοῦ φερωνύμου ἀγώνος. Καὶ ἡ μὲν Α. Ἐξ. ὁ Χρηστάκης ἐφένδης Ζωγράφος διὰ τῆς ἐπιστολῆς αὐτοῦ ἐκφράζει τὰ συγχαρητήρια αὐτοῦ τῷ νέῳ προέδρῳ κ. Μαζιάδῃ καὶ τοῖς λοιποῖς κοσμητορσίν ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτῶν, διαβεδαίουται δὲ ὅτι «οὐ παύσεται καὶ ἐν τῷ μέλλοντι τρέφειν πρὸς τὸν Σὺλλλογον τὴν αὐτὴν πάντοτε συμπάθειαν καὶ ἀγάπην καὶ παρέχειν αὐτῷ, ὅση αὐτῷ δύναμις, πᾶσαν προδιασίου καὶ υποστήριξιν, ὅπως ἐξακολουθήσῃ ἀπαρεγκλίτως ὁδεύων τὴν εὐγενῆ καὶ ἐκπολιτιστικὴν αὐτοῦ σταδιοδρομίαν ἀνὰ τὴν Ἀνατολήν», ὁ δὲ κ. Καραπάνος ἐκφράζει τὴν χαρὰν αὐτοῦ ἐπὶ τοῖς ἀνακοινωθεῖσιν αὐτῷ περὶ τοῦ Καραπανείου ἀγώνος, εὐχαριστεῖ τῇ εκπαιδευτικῇ ἐπιτροπῇ ἐπὶ τοῖς κόποις αὐτῆς πρὸς κρίσιν τῶν τῷ ἀγῶνι ὑποβληθέντων, ἀγγέλλει τὴν ἀποστολὴν ἐπιταγῆς ἐκ φρ. 250, ὅπως πληρωθῇ ὁ βραβευθεὶς ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς Ὀδυσσεΐας καὶ εὐχεται ὅπως τὰ ληφθεὶς μέτρα ὑπὲρ τοῦ Καραπανείου ἀγώνος ἀποδώσιν ἀποτελεσματικά. Ἐπίσης ἐν τῇ ἀλληλογραφίᾳ ἐφέρετο καὶ ἐπιστολὴ ἀνωνύμως ἀποσταλθεῖσα ὑπὸ κυρίας ὑποβαλλούσης τῇ κρίσει τοῦ Σὺλλλογου τεύχος «Παιδικῶν διηγημάτων», ὅπερ παρεμύθηται τῇ Ἐκπαιδευτικῇ ἐπιτροπῇ.

Ἐκφρασεῖσιν δὲ εὐχαριστιῶν τοῖς προσεναγκοῦσι βιβλία καὶ γενομένων ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν δευτέρων παρατηρήσεων ἐπὶ τῆς ἀλληλογραφίας, προτείνεται καὶ γίνεσθαι δεκτὸς ὡς μέλος τῆς Ἐκπαιδ. ἐπιτροπῆς ὁ αἰδ. Κ. Παρίσης, καθηγητὴς τῶν θεοσκευτικῶν ἐν τῷ Ζαππεῖῳ παρθεναγωγείῳ. Εἶτα ὁ κ. πρόεδρος λέγει ὅτι, ἀναβληθεὶς τῆς ἐπὶ τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ αἰδ. πατρὸς Καίσαρος Τοντίνης συζητήσεως, ὁ λόγος παρέχεται τῷ ἐκ τῶν μελῶν βουλευμένῳ αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἀναγνωσμάτων.

Πρῶτος λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. Κυριακὸς Περγικίδης καὶ διὰ μακρῶν ἀναπτύσσει τὸ ἱστορικὸν τοῦ ζητήματος τοῦ Πάσχα καὶ διωχυρίζεται πρῶτον ὅτι ἡ μυθολογία τοῦ Πάσχα πρέπει νὰ διορθωθῇ, ἂν πρόκειται νὰ διορθωθῇ τι πρὸ παντός, διότι ἡ ἰσημερία ἐπὶ Χριστοῦ ἦν τῇ 24 μαρτίου καὶ οὐχὶ τῇ 21 τοῦ αὐτοῦ καὶ δεύτερον ὅτι καὶ τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον εἶνε ἐπίσης ἐσφαλμένον, ἐπομένως προκειμένου νὰ ἀπορριθῇ τὸ Ἰουλιανὸν δὲν εἶνε δυνατόν νὰ γένηται δεκτὸν ἕτερον ἐπίσης ἐσφαλμένον ἔστω καὶ ὀλιγότερον. Ἐπάγεται δὲ ὁ κ. Περγικίδης ὅτι τὸ ζήτημα τοῦ Πάσχα, καίπερ ἀκαδημαϊκὸν φαινόμενον, οὐδαμῶς τυγχάνει ἐν τοιοῦτο, διότι κανόνες συνόδων καθόρισαν τὰ κατὰ τὴν ἐορτήν, αἱ δὲ συνοδικαὶ ἀποφάσεις μόνον διὰ συνοδικῶν ἀποφάσεων τροποποιεῖνται. Ὅπως ἐπέλθῃ μεταρρυθμίσεις δέον νὰ συνέλθῃ οἰκουμένη συνόδος, ἥτις νὰ ἐπενέγκῃ αὐτήν.

Ὁ δὲ κ. Στ. Βραχάκης ἐν πρώτοις μὲν παρατηρεῖ τῷ κ. Περγικίδῃ ὅτι τὰ ἰσημερινὰ σημεῖα ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὸ ἡμερολόγιον καὶ ὅτι πολλὰ ἀλλὰ κινήσεις τῆς γῆς πολὺπλοκοὶ ἀγούσιν ἡμᾶς εἰς τὸ δύσκολον σημεῖον τοῦ νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ ἐπενέγκωμεν ἐξίσωσιν τοῦ τροπικοῦ πρὸς τὸ πολιτικὸν ἔτος, εἶτα δὲ τῷ αἰδ. κ. Τοντίνῃ λέγει ὅτι ἂν οἱ ἐν Εὐρώπῃ ἠγγόουν τὰ περὶ τοῦ σφαιρικοῦ σχήματος τῆς γῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου, ἐγίνωσκον ὅμως τοῦτο οἱ ἐν Ἀνατολῇ, ὡς φανεροῦ-

σιν αἱ καταμετρήσεις τοῦ Ἐρατοσθένους καὶ Ποσειδωνίου. Παρατηρεῖ πρὸς τοῦτο ὅτι καὶ τὸ γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον σφαλίζεται καὶ ὅτι εἶνε δυνατόν πολλῶς τοῦτο ἀκριβέστερον νὰ ἐπιτευχθῇ, οὐδέποτε ὅμως ἐντελῶς ἀκριβές.

Εἰς ταῦτα ἀπαντῶν ὁ κ. Τοντίνης παρατηρεῖ ὅτι οὐδαμῶς ἠρνήσατο ὅτι καὶ τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον εἶνε ἐσφαλμένον, ἀλλ' εἶπεν ὅτι εἶνε ἀκριβέστερον τοῦ Ἰουλιανοῦ. Βεβαίως, ἐπάγεται, ἡ Ἐκκλησία ἔχει σκοπὸν ὑψηλότερον τοῦ ἀσχολεῖσθαι περὶ ἀστρονομικὰ ζητήματα, οὐχ ἵπτον οὐδαμῶς παρατρέχει τὰς προσόδους τῆς ἐπιστήμης. Σημειοῦται δὲ καὶ αὐτὸς τὰς πρακτικὰς ὠφελείας τῆς παραδοχῆς ἐνιαίου μεσημβρινοῦ καὶ ἐνιαίας ὥρας, περὶ ἧς οὐδὲν εἶπον, παρατηρεῖ, οἱ ἀντιπροσώπων αὐτὸν, καὶ καταλήγει λέγων ὅτι ἀκριβὲς πρὸς συζήτησιν τοῦ περὶ ἐνιαίου μεσημβρινοῦ ζητήματος προὔτεινε τὴν συγκρότησιν συνδιασκεψέως ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἧς νὰ μετασχωσιν αἱ ἐνδιαφερόμεναι χῶραι.

Τὸν λόγον λαμβάνει αὐτὸς ὁ κ. Περγικίδης, εἶτα δὲ καὶ ὁ κ. Prétexelat. Μετὰ τοῦτους ὁ κ. πρόεδρος συγκεφαλαιεῖ τὴν συζήτησιν καὶ, θεωρήσας ταύτην περατωθεῖσαν, λήγει τὴν συνεδρίαν.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην παρήσαν πλείστα μέλη τοῦ Σὺλλλογου καὶ ἀκροατήριον μέγα πληροῦν μέχρις ἀσφύξιας τὴν αἰθουσαν τῶν συνεδριῶν τοῦ Σὺλλλογου. Ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διεκρίνοντο καὶ πολλοὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ ὠραίου φύλου.

Ἡ ἐνταῦθα ἐκδιδόμενη γαλλικὴ ἐφημερίς *Stamboul*, ἀναγράφουσα τὰ τῆς συζητήσεως ταύτης, σημειοῦται ὅτι ὁ κ. Περγικίδης εἶπεν ὅτι τὰ ἀναγνώσματα τοῦ αἰδ. πατρὸς Τοντίνης δὲν πρέπει νὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τῷ περιοδικῷ συγγραμμάτων τοῦ Σὺλλλογου. Ἄν μὴ ἡ μνήμη ἀπατᾷ ἡμᾶς, ὁ κ. Περγικίδης οὐδαμῶς ἐποιήσατο τοιαύτην πρότασιν, δὲν ἠδύνατο δὲ καὶ νὰ πράξῃ τοῦτο, διότι ἡ δημοσίευσίς ἢ μὴ τῶν ἀναγνωστικῶν πραγματειῶν κρίνεται ὑπὸ τῆς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὸ 63 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, ὁρίζοντος ὅτι «ἡ ἐπὶ τῆς συντάξεως καὶ δημοσιεύσεως ἐπιτροπὴ ἀναδέχεται τὴν εὐθύνην τῆς ἐν καιρῷ ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ καὶ τοῦ ἀρχαιο-λογικοῦ παραρτήματος, λαμβάνουσα πρὸς τοῦτο παρὰ τοῦ Σὺλλλογου τὴν ἀναγκαίαν πίστωσιν καὶ πᾶσαν πληρεξουσιότητα πρὸς καταχώρησιν ὁλοκληρῶν ἢ ἐν περιλήψει τῶν παρ' αὐτῆς ἐγκρινόμενων πραγματειῶν, πρακτικῶν, ἐκθέσεων, δημοσιῶν διαλέξεων καὶ πρὸς ἐπιδιόρθωσιν, ἐν ἀνάγκῃ, τῶν καταχωριζομένων». Ἡμεῖς οὐδαμῶς ἀποφαινόμεθα γνῶμην περὶ τῆς πραγματείας κατὰ πόσον ἐνυπὶρχεν ἐν αὐτῇ τὸ καιρὸν ἢ μὴ, ἀπεδείξαμεν ὁμῶς ὅτι καὶ παρ' ἡμῶν πρὸς πολλῶν ἐτῶν ἔχεντο σκέψεις περὶ τοῦ ζητήματος, ὁ δὲ κύριος Σπαθάρης καὶ μακρὰν καὶ ἐμφορῇ ἐξέδωκε τύποις Μελέτην περὶ τοῦ Πάσχα, ἐν ᾗ ἐπιστημονικῶς τὸ ζήτημα ἐξετέθη.

Τῇ αὔριον δευτέρᾳ κινυροῦσεται ἡ διακοπὴ τῶν τακτικῶν συνεδριῶν ἐπὶ τῷ θέρει.

Ἑταιρεία τῶν μεσαιωνικῶν ἐρευνῶν.

Ἀπὸ τῆς 18 παρελθόντος ἀπριλίου συνεκρότησεν ἐπτὰ συνεδριάσεις ἡ Ἑταιρεία, παρόντων ἱκανῶν μελῶν, ἀρχιερέων, κληρικῶν, καὶ, κατὰ τὰς τελευταίας δύο, τῶν ῥώσων καθηγητῶν Νικολάου Κρασνοσέλ-τσεφ καὶ Ἀλεξίου Δημητρεῦσκυ, τοῦ μὲν ἐν τῷ πανεπιστημίου τῆς Ὀδησσοῦ, τοῦ δὲ ἐν τῇ Πνευματικῇ Ἀκαδημίᾳ τοῦ Κιέβου διδασκόντων Ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν καὶ εἰδικῶς τὴν Λειτουργικὴν. Τρεῖς συνεδρίαὶ κατηναλῶθησαν εἰς τὸ χρησίμον τῆς συστάσεως καὶ τὸν προωπικὸν καταταρτισμὸν δύο νέων τμημάτων, τοῦ Τοπογραφικοῦ καὶ τοῦ τῶν Ἐπισκοπικῶν καταλόγων ὠνομάσθησαν δὲ μέλη τοῦ μὲν πρώτου οἱ ἑταῖροι Χρ. Γ. Πανταζίδης (πρόεδρος), Η. Χ. Ραπτόπουλος (γραμματεὺς), Π. Γ. Παπακωνσταντίνου, Ἐλ. Ταπεινός, Γρ. Ἐγγονόπουλος Γρ. Κακάδας, Β. Α. Μυστακίδης, Σ. Βραχάκης (διὰ τὴν ἱστορικὴν ἐξέτασιν τοῦ κλήματος) καὶ Δ. Καλέμης, ὧν ἕκαστος ἔχει ἐκδεδομένην τοπογραφικὴν τινα διατριβήν, τινὲς δὲ καὶ τρεῖς καὶ τέσσαρες τοῦ τμήματος τῶν ἐπισκοπικῶν καταλόγων ὠνομάσθησαν μέλη οἱ κκ. Ἐλ. Ταπεινός (πρόεδρος), Dr A. Mordmann, Γρηγ. ἱεροδ. Κωνσταντινίδης, A. Leval, Ν. Β. Χρυσανθίδης, Γ. Π. Βεγλερῆς, Ἠλ. Ἀλεξανδρίδης, Γρ. Κακάδας, Β. Α. Μυστακίδης καὶ Μ. Ι. Γεδεών. Ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 6 ἰουνίου, γενομένων τῶν ἀρχαιολογικῶν τοῦ ΚΑ' ἔτους, ἐξελέγησαν, πρόεδρος ὁ κ. Γεώργιος Π. Βεγλερῆς, γενικὸς γραμματεὺς ὁ κ. Β. Α. Μυστακίδης, ταμίας ὁ κ. Μάρκος Βασιλείου καὶ βιβλιοφύλαξ ὁ κ. Π. Γ. Παπακωνσταντίνου. Ἐν δὲ τῇ τῆς 13 οἱ πρόεδροι (καὶ γραμματεῖς) τῶν τμημάτων, Ἀρχαιολογικοῦ Ἠλ. Ἀλεξανδρίδης (καὶ Β. Σαραφίδης) καὶ ἱστορικοῦ Ἀλ. Τουργούτης (Ν. Μ. Μαρούλλης). Πλὴν δὲ δύο εἰσιτηρίων λόγων τῶν κκ. Δ. Γ. Μοστρούτου διδάκτορος καὶ καθηγητοῦ τῆς Φιλοσοφίας καὶ Χρ. Γ. Πανταζίδου, σχολάρχου Ταταούλων, νέων μιλῶν τοῦ ἱστορικοῦ τμήματος, ἀνεκοινώθησαν τέσσαρες μὲν γνωμοδοτήσεις τῶν ἑταίρων Ἀνθίμου τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Ἀμαθείας, Emmanuel Auvray ἱερέως ἐν Rouen, Μ. Ι. Γεδεών καὶ Ἠλ. Ἀλεξανδρίδου ἐπὶ τοῦ θέματος «Τί σημαίνει ἱστορικῶς καὶ κανονικῶς ὁ τίτλος «πρόεδρος» καὶ ὁ «τόπον ἐπὶ ἔχοντος» προσγεγραμμένοι ἐνίοτε εἰς ἀρχιερατικὰς ὑπογραφάς»,¹ μία ἐκθεσις μουσικῆς τινος ἐπιτροπείας, καὶ τινες ἱστορικαὶ καὶ ἀρχαιολογικαὶ πληροφορίαι.

Τῶν ἀνακοινώσεων τούτων ὁμολογουμένως σπουδαία ἦν ἡ «περὶ Δαμιανοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως», ἣν ἐπέστειλεν ἐξ Ἀγίου Ὁρους ὁ ἑταῖρος Ἀλεξανδρὸς Εὐμορφόπουλος Λαυριώτης, οὗ τὴν φιλοπονίαν πολλὰκις ἐπήνεσεν ἡ Ἑταιρεία τοῦ Δαμιανοῦ τούτου προσήχη καὶ τι ἐγγράφον, ἐν ἀντιγράφῳ καὶ δὴ νεωτέρῳ σωζόμενον, ὡς καὶ νεώτερόν τι σιγίλλιον τοῦ πατριάρχου Τιμοθέου Β', κυροῦντος τὸ πρὸς οὐμὸν. Ὡς συμπέρασμα τῶν ἐπὶ τούτου συζητήσεων ἦν ἡ ζήτησις πληροφοριῶν τινῶν ἀναγκασιότατων, ὧν ἄνευ τὸ πρόσωπον τοῦ Δαμιανοῦ κινδυνεύει νὰ θεωρηθῇ μυθικόν· διότι ἀναφέρει μὲν

1) Ταῦτα ἐδημοσιεύσαμεν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 28 καὶ ἡμερ. 2 μαιου τεύχεϊ τῆς «Ἐβδομαδιαίας Ἐπιθεωρήσεως».

ὁ κ. Μ. Ι. Γεδεών ἐν τοῖς «Πατριαρχικοῖς πίναξι» Δαμιανόν, ἀλλὰ μὴ πεισθεὶς ὅτι πρὸ τοῦ 970 καὶ κυρίως μεταξὺ 950-970 ἦν δυνατὴ ἡ ὑπαρξίς τοῦ πατριάρχου τούτου, τῶν τότε χρονογράφων ἀκριβῶς χρονολογούντων, ἐνόμισεν αὐτὸν ἀρχιεπίσκοπον Βουλγαρίας, σφετερισθέντα πατριαρχικὸν τίτλον, ὃν ἀφῆρεσεν ἀπ' αὐτοῦ ὁ Τζιμισκῆς. Ἐτέρα ἀνακοινώσις τοῦ αὐτοῦ λογίου μοναχοῦ περὶ τῆς μονῆς Ἀγίας Τριάδος Περγικῆς, πολλὴν ἡγεῖρε συζήτησιν, καθόσον αἱ ἐν τῷ ἐγγράφῳ (ἀπὸ τοῦ 1240) φερόμεναι τοποθεσίαι Σαρωμᾶ, Ζωμμάτων, Ἐδραίδος, καὶ τὰ «παντοκρατορινὰ δίκαια» εἰσὶν ἡμῖν ἄγνωστα τέως, ὡς τοποθεσίαι Κωνσταντινουπόλεως, εἰ καὶ ὁ κ. Ἀλεξανδρίδης ἐνόμισεν ὅτι ἡ λέξις Σαρωμᾶ πιθανῶς παρεφθάρη εἰς Σαρμασίκι, ὁ δὲ κ. Γεδεών ὑπέμνησεν ὅτι κτήματά τινα Περγικῆς ἔκειντο (τῷ 1400) περὶ τὴν Πύλιν Πολυανδρίου (Ἐδρινέ-καπί). Τέσσαρες βυζαντινὰς ἐπιγραφὰς ἐκ Μακροχωρίου, τέως ἀνεκδότους, ἀνεκοινώσεν ἐπανεληλυμμένως ὁ κ. Μ. Γεδεών, ὑποβαλὼν καὶ σχεδιογράφημα τοῦ βυζαντινοῦ πύργου τοῦ χωρίου τούτου, χαραχθὲν ὑπὸ τοῦ δοκίμου ἀρχιτέκτονος κ. Πατρόκλου Καμπανάκη, ὅστις θέλει προσαγάγῃ προδεχῶς καὶ τὸν ἀπαιτούμενον χάρτην, ὅπως δειχθῇ ποῦ ἔκειτο ὁ πύργος, τὸ κοιμητήριον, ἢ ἀνευρεθεῖσα δεξαμενὴ τοῦ χωρίου κλπ.

Ἐκ τῶν ἱστορικῶν διατριβῶν ἀξία σημειώσεως ἐστὶν ἡ τοῦ κ. Πανταζίδου «Τὰ παρ' Ἑλλήσι παιδαγωγικά κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα», λαμπρὰ δὲ κ. ἡ μελέτη τοῦ κ. Μάρκου Βασιλείου «περὶ τῆς ἀλλοιωσεως, ἣν ὑπέστη ἡ μουσικὴ γραφὴ τῶν βυζαντινῶν, ἀπὸ τοῦ Ι' αἰῶνος καὶ ἐντεύθεν». Ὁ κ. Μ. Βασιλείου, γνώστης τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν καὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς καὶ κάτοχος ξένων γλωσσῶν ἀπὸ πολλοῦ ἐπεδόθη εἰς ἱστορικὰς ἐπὶ τῆς μουσικῆς μελέτας, τὰ δὲ συμπεράσματα αὐτοῦ φαίνονται πείθοντα.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΚΟΣΜΙΟΛΟΓΙΚΑ. — Ἡ περὶ τῆς πρὸ τοῦ κατεκλύσθητος συγκοινωνίας τῶν δύο πόλεων διὰ τῆς Ἀσκανίδος πραγματεία τοῦ κ. Π. Καμπανάκη. — ΧΡΟΝΙΚΑ. — Τὰ ἀποκατεπλήρη τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Fr. Arago. — Νῆαι ἐκινῶναι τοῦ κ. Moisan. — Ὁ μολογικὸς χάρτης τῆς Σερβίας. — Ἀνακάλυψις προϊστορικῶν ἀνθρωπίνων σκελετῶν.

Ἐν τῇ Ἐβδομαδιαίᾳ Ἐπιθεωρήσει τοῦ Νεολόγου ἐδημοσιεύθη ἐν πέντε τεύχεσι (ἀριθμ. 29-33) πραγματεία τοῦ γνωστοῦ ἀρχιτέκτονος καὶ καλοῦ ἡμῶν φίλου κ. Π. Καμπανάκη, ἐν ᾗ οὗτος πραγματεύεται τὸ ζήτημα τῆς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ συγκοινωνίας τῶν δύο κόσμων διὰ τῆς Ἀτλαντίδος, ἣν ὁ κ. Καμπανάκης λέγει ὅτι ἔγραψε διὰ τὸ ἐν Ἰσπανίᾳ συνελθὼν κατὰ τὸ παρελθὼν ἔτος συνέδριον τῶν Ἀμερικανολόγων.

Μετ' ἐπιστάσεως διεξεληθόντες τὴν μελέτην ταύτην, ἐθαυμάσαμεν ὁμολογουμένως τὴν εὐρεσίαν τοῦ κ. Καμπανάκη, δι' ἧς οὗτος κατώρθωσεν ἐν τῇ μελέτῃ ταύτῃ νὰ συνδυάσῃ τὰς ὑπὸ πυκνοῦ μυθικοῦ πέ-

πλου κεκαλυμμένας και παρ' αὐτοῖς τοῖς ἀρχαίοις παραδόσεις περὶ τῆς Ἀτλαντίδος μετὰ τῆς θέσεως τῆς Γῆς ἐν τῷ διαστήματι, τῆς ἀπὸ τοῦ Ἡλίου ἀποστάσεως αὐτῆς καὶ τῆς ἐν ταῖς πολιτικαῖς χώραις παρουσίας τῶν ἀδιαλείπτων πάγων καὶ τοῦ κατακλυσμοῦ. Ἡ εὐρεσίς αὕτη τοῦ κ. Κ. παρέδuren αὐτόν, ὡς μὴ ὤφειλε, καὶ εἰς τολμηροτάτας — κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὁμολογίαν — ὑποθέσεις περὶ πτώσεως τῆς γῆς, παγώνων καὶ κατακλυσμοῦ, ὡς λέγει μὲν ὅτι ἐσθῆριζεν ἐπὶ τινος ἀστρονομικῆς ὑποθέσεως τῶν νεωτέρων χρόνων καὶ ἐπὶ φυσικῶν καὶ μηχανικῶν νόμων, πράγματι ὅμως ἐμόρφωσεν αὐτὰς σπουδαίως ἐπηρεασθεῖς ἐκ τῶν περὶ φαέθοντος καὶ Τιτανομαχίας καὶ Τυφωνομαχίας μυθολογουμένων, ὡς ἐν ὁλίγοις κατωτέρω δειχθήσεται.

Καὶ τῷ ὄντι, ἡ βάσις τοῦ ὅλου ἔργου τοῦ κ. Καμπανάκη, ἡ ὑπόθεσις δηλονότι καθ' ἣν οἱ τηλεσκοπικοὶ πλανῆται ἐσχημάτιζον ἕνα καὶ μόνον πλανήτην, ὅστις διὰ τῆς θραύσεως αὐτοῦ παρήγαγε τοὺς ἀστεροειδεῖς, ἀφ' ἑνὸς μὲν δὲν ἀνήκει εἰς τὰς κοσμογονικὰς ὑποθέσεις τῶν τελευταίων χρόνων, οὐδὲ ἀναφέρεται κἀν ὡς ἐν ἐνεργείᾳ ἀστρονομικῇ ὑπόθεσις ἐν τοῖς νεωτέροις ἀστρονομικοῖς ἔργοις², ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ διατυπώθεισα ὑπὸ τοῦ ἀστρονόμου Olbers (ἄλλως ἢ ὡς ἀναφέρεται ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πρώτου κεφαλαίου τῆς προκειμένης πραγματείας τοῦ κ. Καμπανάκη) ἐπολεμήθη, καὶ σήμερον θεωρεῖται ὡς μὴ ἔχουσα λόγον υπάρξεως. ἀφ' οὗ, ὡς κατωτέρω δειχθήσεται, τὰ γεγονότα ἀντίκεινται εἰς ταύτην.

Ἐπειδὴ δὲ ἕνεκα τῆς στενότητος τοῦ ἡμετέρου χώρου ἀδύνατον ἡμῖν εἶναι νὰ προδῶμεν εἰς λεπτομερῆ ἀναίρεσιν ἀπάντων τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Κ. ἐκ παραδρομῆς βεβαίως ἐν τῇ ἐν λόγω πραγματείᾳ αὐτοῦ ἀναγραφέντων, καὶ ἐπειδὴ ἀφ' ἑτέρου ἡ ὅλη ἐν τῇ

1) Οὐδὲν περὶ Ἀτλαντίδος ἀναφέρεται ἐν τῷ περὶ Γεωγραφικῶν καὶ Κοσμογραφικῶν γνώσεων τῶν ἀρχαίων πραγματευμένῳ ὑπὸ τὸν τίτλον Ἀστρονομία ἄρθρῳ τοῦ κ. Martin, οὐδὲ ἰδίᾳ περὶ Ἀτλαντίδος γίνεται λόγος ἐν τῷ ἄλλῳ πληρεστάτῳ λεξικῷ τῶν «Ἑλληνικῶν καὶ Ῥωμαϊκῶν ἀρχαιοτήτων» (Dictionnaire des Antiquités Grecques et Romaines). Ἐν δὲ τῷ ὑπὸ τοῦ κ. Louis Grégoire ἐκδοθέντι «Ἑγκυκλοπαιδικῷ Λεξικῷ τῆς ἱστορίας, Βιογραφίας, Μυθολογίας καὶ Γεωγραφίας» (Dict. Encycl. d'Hist., de Biogr., de Mythol. et de Géogr.) ἐν τῇ λέξει Ἀτλαντίς (Atlantide) ἀναγράφονται ἐπὶ λέξει τὰς:

«Ὁ Ὀμηρὸς ἐν τῇ Ὀδυσσεΐᾳ, ὁ Ἡσίοδος, ὁ Εὐριπίδης, ὁ Σόλων, ὁ Πλάτων ἐν τῷ Τιμαίῳ καὶ ἐν τῷ Κριτίᾳ, κτλ., ὁμιλοῦσι περὶ τινος μεγάλης νήσου κειμένης ἐν τῷ Ὀκεανῷ, ἀπέναντι τῶν Ἑρακλείων στηλῶν, ἥτις ἐν διαστήματι μᾶς νυκτὸς ἐξηφανίσθη ὑπὸ τὰ κύματα. Πολλοὶ τῶν νεωτέρων, παραδεχόμενοι τὴν συγκεχυμένην ταύτην παράδοσιν ἢ μᾶλλον τὴν ποιητικὴν τοῦτον μῦθον, ἐδημιούργησαν παντοειδεῖς ὑποθέσεις περὶ τῆς Ἀτλαντίδος ταύτης καὶ τῶν κατοικούντων αὐτῆς, τῶν Ἀτλάντων. Πιθανὸς οἱ μῦθοι οὗτοι οὐδεμίαν ἄλλην ἔχουσιν ἀρχὴν ἢ τὴν λίαν ἀτελεῖ γνῶσιν τῶν νήσων τῶν Μακάρων (Canaries et Madère?).»

Ὁ δὲ Α. Chassang ἐν τῷ Ἑλληνογαλλικῷ αὐτοῦ Λεξικῷ, ἀποκαλεῖ τὴν Ἀτλαντίδα: terre fabuleuse.

2) Ἐν ἄλλοις βλέπε Cours d'Astronomie de l'École Polytechnique καὶ Sur l'origine du Monde, ὑπὸ H. Fay membre de l'Institut et du Bureau des Longitudes, professeur à l'École Polytechnique, κτλ.

πραγματεία ταύτη ὑπόθεσις περιστρέφεται εἰς δύο κύρια σημεῖα, τὸ ἀστρονομικὸν καὶ μηχανικόν, τῆς ῥήξεως δηλονότι τοῦ μεταξὺ Ἀρεως καὶ Διὸς ὑποθετικοῦ πλανήτου, καὶ τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἐμπνεύσαν τῶν παγώνων καὶ τοῦ κατακλυσμοῦ, νομίζομεν ἀρκοῦσαν τὴν ἀναίρεσιν τῶν δύο τούτων κυρίων θέσεων τοῦ προκειμένου ζητήματος.

Προβαίνομεν δὲ εἰς τοῦτο καὶ ἐκ καθήκοντος, ὅπερ ἐπιβάλλεται ἡμῖν ἐκ τῆς ἐν τῇ συντάξει τῆς Ἑβδομαδιαίας Ἐπιθεωρήσεως θέσεως ἡμῶν, καὶ ἐξ ἀγάπης πρὸς τε τὸν φίλον κ. Καμπανάκη καὶ πρὸς τὴν ἐπιστήμην, ἥς τὸ ὄνομα τοσάκις ἐν τῇ ἐν λόγω πραγματείᾳ αὐτοῦ ἀναφέρεται. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πρῶτον, τὴν ἀστρονομικὴν δηλονότι ὑπόθεσιν, ἐξετάζομεν αὐτὸ ἀπὸ ἱστορικῆς καὶ οὐσιαστικῆς ἀπόψεως, στήριζόμενοι ἐπὶ τῆς περὶ μικρῶν πλανητῶν μελέτης (La Question des Petites planètes), ἣν ἐδημοσίευσεν ἐν παραρτήματι τοῦ ἐπιστῆως ἐκδιδόμενου ὑπὸ τοῦ Γραφείου τῶν Μηκῶν τοῦ ἔτους 1891. ὁ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους Διευθυντῆς τοῦ Ἀστεροσκοπεῖο τῶν Παρισίων κ. F. Tisserand.

Ὁ Kepler εὗρε διακοπὴν συνεχείας ἐν ταῖς ἀπὸ τοῦ Ἡλίου μέσαις ἀποστάσεσι τῶν πλανητῶν τὴν συνέχειαν ταύτην ἀποκατέστησε τολμηρῶς εἰπὼν: Παρεντίθημι νέον πλανήτην μεταξὺ Ἀρεως καὶ Διὸς, (Intra Martem et Jovem novum interposui planetam). Ἡ τῷ 1772 δημοσίευσίς τοῦ ἐμπειρικοῦ νόμου τοῦ Bode, ἐπεβεβαίωσε τὰς ἰδέας τοῦ Kepler, ὁρίσασα ἐπὶ πλέον ὡς μέσθιν ἀπὸ τοῦ Ἡλίου ἀπόστασιν τοῦ ὑποθετικοῦ πλανήτου τὸν ἀριθμὸν 2,81. Ἡ ὑπόθεσις αὕτη νέαν ἔλαθεν ἐνίσχυσιν ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ W. Herschel τῷ 1781 ἀνακαλύψεως τοῦ Οὐράνου ἀποδειχθέντος διὰ τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ Lexell καὶ τοῦ Laplace ὅτι τῷ ὄντι ἡ ἀπόστασις τοῦ Οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Ἡλίου ἠδύνατο ἐκ προτέρων μετὰ μεγάλης ἀκριβείας νὰ ὑπολογισθῇ διὰ τοῦ νόμου τοῦ Bode. Οὕτω ἐν τινι ἐν Ρόθα συγκληθέντι τῷ 1796 συνεδρίῳ, οἱ ἀστρονόμοι Lalande καὶ de Zach προέτειναν τὴν ἀναζήτησιν τοῦ ἀγνώστου πλανήτου, καὶ μάλιστα τὴν διανομὴν τῆς ἐργασίας μεταξὺ 24 ἀστρονόμων, ὧν ἕκαστος νὰ ἐξερευνήσῃ ἐπὶ μίαν ὥραν τὸν ζωδιακόν.

Ὁ Piazzi ἀνεκάλυψεν ἐν Πανόρμῳ τῆς Σικελίας, τὴν 1ην ἰανουαρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους τοῦ ἡμετέρου

1) Ἰδοὺ ὁ πῖναξ τῶν ἀπὸ τοῦ Ἡλίου ἀποστάσεων τῶν πλανητῶν κατὰ προσέγγισιν μονάδος, ἐξαγόμενος κατὰ τὸν ἐμπειρικὸν νόμον ἢ μᾶλλον κανόνα τοῦ ἀστρονόμου Bode. Ἐν τῷ πίνακι τούτῳ λαμβάνεται ὡς μονὰς ἡ ἀπὸ τοῦ Ἡλίου ἀπόστασις τῆς ἡμέτερας Γῆς.

Ἑρμῆς	Ἀφροδίτη	Γῆ	Ἄρης	Μικροὶ πλανῆται κατὰ μέσον ὄρον.	Ζεὺς	Κρόνος	Οὐρανός	Ποσειδών
0,4	0,7	1	1,6	2,8	5,2	10	19,6	30

* ΣΗΜ. Οἱ διὰ τοῦ ἀστερίσκου, σημειούμενοι πλανῆται ἀνεκαλύφθησαν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου τοῦ Bode.

αἰῶνος (1801), ἄστρον, ὅπερ ἐξέλαβε κατ' ἀρχὰς ὡς μικρὸν κομήτην καὶ ὅπερ πολλαῖς παρετήρησε μέχρι τῆς 11 Φεβρουαρίου, ὁπότε ἀσθενήσας βαρῶς ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλίπῃ τὰς παρατηρήσεις του. Πρῶτος ὁ Bode ἀνεγνώρισεν ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄστρον ἀδύνατον νὰ εἶναι κομήτης, ἐσκέφθη δὲ ὅτι ὁ Piazzi συνήντησεν ἐν τῇ Διῇ τὸν ὑποθετικόν τοῦ Kepler πλανήτην. Μετὰ τὴν ἀνάρρωσιν αὐτοῦ ὁ Piazzi ἠγγύει πλέον τὴν θέσιν τῆς Διῆς. Γνωστὸν ἦτο μόνον ὅτι ἔδει ν' ἀναζητησῶσιν αὐτὴν κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους, κατὰ τὴν ἔξοδον αὐτῆς ἀπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων.

Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα, ὅταν ἀνέλαβε τὴν ἐρευναν εἰς τῶν μεγαλειτέρων γεωμετρῶν τοῦ αἰῶνος, ὁ Gauss, τότε μόλις 24 ἐτῆς, οὐδεμίαν τέως ἀναλαβὼν ἀστρονομικὴν ἐρευναν ἀλλ' ἰδίᾳ ἐνασχοληθεὶς εἰς τὴν ἀνωτέραν Ἀριθμητικὴν, ὅστις, ἐν διαστήματι μικροτέρῳ τοῦ μινός, ἐπενόησε θαυμασίαν μέθοδον, δι' ἥς ὥρισε τὰ στοιχεῖα τῆς ἐλλειπτικῆς τροχιάς τῆς Διῆς, ἔτι δὲ καὶ πίνακα αὐτῶν (éphéméride) διὰ τοῦ ὁποῦ ὁ Olbers ἠδυνήθη νὰ ἐπανεύρῃ ταύτην τὴν 1ην ἰανουαρίου 1802. Τῆς μέσης ἀπὸ τοῦ Ἡλίου ἀποστάσεως τῆς Διῆς ἀνερχομένης εἰς 2,77, ἔπεται, ὅτι αὕτη ἀντιστοιχεῖ ἀκριβῶς εἰς τὸν νόμον τοῦ Bode, πληροῦται δὲ οὕτω τὸ ἐν τῇ σειρά τῶν πλανητῶν κενόν, διὰ πλανήτην ὅμως μετριοτάτου κατὰ τὸ μέγεθος, ἀφοῦ κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ W. Herschel γενομένας μετρήσεις ἡ διάμετρος αὐτοῦ ἐξισοῦται μόνον πρὸς 250 χμ.

Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Olbers τὴν 28 μαρτίου 1802 ἀνακάλυψιν δευτέρου πλανήτου, τῆς Παλλάδος, περιφερομένου περὶ τὸν Ἡλίον εἰς τὴν αὐτὴν καὶ ἡ Δημήτηρ μέσθιν ἀπόστασιν, τὸ ζήτημα παρουσιάζεται ὑπὸ νέαν ὄψιν. Οἱ ὑπολογισμοὶ τοῦ Gauss δεικνύουσιν ὅτι ἡ Δημήτηρ καὶ ἡ Παλλὰς δύνανται διὰ τοῦ χρόνου νὰ προσεγγίσωσιν ἐπαισθητῶς εἰς σημεῖα κείμενα ἐπὶ τῆς εὐθείας AB τῆς τομῆς τῶν ἐπιπέδων τῶν τροχιῶν αὐτῶν. Ἐντεῦθεν ὁ Olbers ἐξήγαγε τὸ συμπέρασμα ὅτι τὰ δύο ταῦτα μικρὰ σώματα δύναντον νὰ εἶναι συντρίμματα μεγαλειτέρου πλανήτου ἐκραγέντος συνεπείᾳ ἐσωτερικῆς τινος διαταράξεως. Ἐὰν τὰ πράγματα οὕτως εἶχον, τότε ἔδει νὰ εὐρίσκοντο πιθανῶς καὶ ἕτερα συντρίμματα τοῦ πλανήτου τούτου, συντρίμματα ὧν αἱ τροχиаὶ νὰ διέρχοντο πᾶσαι διὰ τῶν εὐθείας AB, οὕτως ὥστε ἐπισκοποῦντες τὰ δύο σημεῖα A καὶ B, καθ' ἃ ἡ εὐθεῖα αὕτη συναντᾷ τὴν σφαῖραν τοῦ οὐρανοῦ, θὰ εἶχον τὴν πιθανότητα νὰ ἴδωσι διερχόμενα δι' αὐτῶν καὶ πάλιν τὰ τμήματα τοῦ ἀρχικοῦ πλανήτου. Αὕτη εἶναι ἡ περίπυστος ὑπόθεσις τοῦ Olbers, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ὁ μὲν Harding ἀνεκάλυψε παρὰ τὸ σημεῖον A τῷ 1804 τὴν Ἡραν, αὐτὸς δὲ οὕτως ὁ Olbers τῷ 1807 τὴν Ἑστίαν, παρὰ τὸ σημεῖον B.

Αἱ ἐρευναι, ὡς μεταγενεστέρως ἐξηκολούθησεν ὁ Olbers, εἰς οὐδὲν ἀποτέλεσμα κατέληξαν, μόλις δὲ τῷ 1845 προδετέθη εἰς τὰ τέσσαρα προηγούμενα πέμπτον σῶμα, μικρότερον τῶν τεσσάρων πρώτων, ἀνακαλυφθὲν ὑπὸ τοῦ Encke, ἀπὸ δὲ τῆς ἐποχῆς ταύτης αἱ ἀνακαλύψεις γίνονται συχναὶ καὶ σχεδὸν κανονικαί. Τὸ μέγεθος μόνον τῶν νέων τούτων ἀστρῶν βαίνει ἐλαττούμενον ἐπὶ μᾶλλον, ἐνῷ δὲ τὰ τέσσαρα

πρῶτα εἶχον ἀστρονικὰ μεγέθη περιεχόμενα μεταξὺ τοῦ 8ου καὶ τοῦ 8ου μεγέθους, τὰ ὑπὸ τοῦ Encke ἀνακαλυφθέντα δύο¹ εἶνε μόλις τοῦ 9ου μεγέθους, τὰ δὲ σήμερον ἀνακαλυπτόμενα δὲν ὑπερβαίνουνσι συνήθως τὸ 13ον μέγεθος.

Μετὰ τὴν σύντομον ἱστορικὴν ταύτην εἰσαγωγὴν ἔλθωμεν εἰς τὴν ἐπίσης σύντομον ἐξέτασιν τοῦ συνόλου τῶν τροχιῶν τῶν μικρῶν πλανητῶν, καὶ ἀναζητήσωμεν ἀπλᾶς τινὰς μεταξὺ τῶν τροχιῶν τούτων σχέσεις, ἵνα διὰ τούτων διαφωτισθῶμεν κατὰ τὸ δυνατόν τὴν ἀρχὴν τῶν μικρῶν τούτων σωμάτων.

Καὶ πρῶτον εἶνε ἀρὰ γε δυνατόν νὰ ὑποστηρίχῃ ἡ ὑπόθεσις τοῦ Olbers; Ἡ ἀπόκρισις εἶνε δυστυχῶς ἀποφατικὴ. Τῷ ὄντι, ὁ κ. Newcomb ἐπεδόθη εἰς ἐνδιαφέρουσαν μελέτην τῶν τροχιῶν τῶν 40 πρώτων ἀστεροειδῶν, παρετήρησε δὲ ἀμέσως ὅτι, ὡς αὗται σήμερον ἔχουσιν, οὐδόλως διέρχοντα διὰ τῆς αὐτῆς εὐθείας. Ἀλλ' εἶνε δυνατόν νὰ ὑποτεθῇ, ἐπὶ τὸ ἀκριβέστερον, ὅτι ἡ γεωμετρικὴ αὕτη συνθήκη ἐξεπληροῦτο κατὰ τινὰ ἐποχὴν, ὅτι δὲ ἔκτοτε ἐτροποποιήθη ἕνεκα ἀνωμαλιῶν περὶ τὴν κίνησιν, ἀνωμαλιῶν προκληθεισῶν ὑπὸ τῶν ἀρχαιοτέρων πλανητῶν, ἰδίᾳ δὲ τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Κρόνου. Ὁ ὑπολογισμὸς ἐξήνεγκε τὴν αὐτοῦ γνῶμιν: ἡ περὶ ἥς ὁ λόγος συνθῆκεν οὐδέποτε ἐξεπληρώθη, ἡ δὲ ὑπόθεσις τοῦ Olbers δέον νὰ ἐγκαταλειφθῇ.²

Μετὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἀστρονομικοῦ μέρους τῆς πρώτης θέσεως, ἐφ' ἥς στήριζεται ἡ ὅλη πραγματεία τοῦ κ. Καμπανάκη, θέσεως, ἥτις οὐδόλως εὐνους εἶνε τῇ ἀστρονομικῇ ὑπόθεσι, ἥτις ἐκρηδύμευσεν αὐτῷ ὡς βάσις, μεταβαίνομεν εἰς ἐξέτασιν τοῦ μηχανικοῦ αὐτῆς μέρους, τῆς ἀποτομῆς δηλονότι μεταβολῆς τῆς ἐγκλίσεως καὶ τῆς ἐκκεντρότητος τῆς τροχιάς τῆς Γῆς—διότι τοῦτο νομίζομεν ὅτι ἐννοεῖ ὁ κ. Κ. διὰ τῶν περὶ γενικῆς ἀταξίας τῆς παγκοσμίου κινήσεως, περὶ χαλαρώσεως καὶ μεταβολῆς τῆς γενικῆς τοῦ πλανητικοῦ συστήματος ἰσορροπίας, περὶ ἀντιρροπῶν ἑλξεων ἡλίου καὶ πλανητῶν, περὶ ἀπωλείας ἰσορροπίας τῆς γῆς καὶ ἑλξεως ἢ μᾶλλον πτώσεως αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ἡλίου, περὶ παραδοξικῆς τροχιάς στιγμιαίως διαγραφείσης, περὶ ἀποκαταστάσεως τῆς γενικῆς ἰσορροπίας καὶ περὶ τῆς περὶ τὸ ἀχανὲς διάστημα τοῦ οὐρανοῦ διαγραφῆς ἐλλειψοειδοῦς τροχιάς περὶ τὸν ἥλιον, τροχιάς οὗσης κατὰ πολὺ μικροτέρας τῆς προηγούμενης, καὶ λοιπῶν, ἅτινα μετὰ προφανοῦς ἐκπλήξεως ἀναγινώσκει τις ἐν τῷ πρώτῳ κεφαλαίῳ τῆς πραγματείας ταύτης³—ἐξ ἥς ὁ κ. Καμπανάκης ἐξήγαγε συμπεράσματα «πρὸς ἐπίλυσιν τῶν ἀλύτων μέχρι σήμερον ζητημάτων τῶν παγώνων καὶ τοῦ κατακλυσμοῦ», συμπεράσματα «βασιζόμενα ἐπὶ τε φυσικῶν καὶ μηχανικῶν νόμων, καὶ ἐπὶ πλείστον χωρίων, ἀλληγοριῶν καὶ παραδόσεων τῶν ἀρχαίων λαῶν». Καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο εἶνε λελυμένον, καὶ ἡ ἐπιστήμη ἐξήνεγκε πρὸ πολλοῦ τὴν γνῶμιν αὐτῆς, καὶ ἡ γνῶμιν αὕτη τῆς ἐπιστήμης

1) Τὸ δεύτερον εἶνε ἡ τὴν 8ην δεκεμβρίου 1845 ἀνακαλυφθεῖσα Ἀστρέα.

2) Αὐτόθι ἐν σελ. Β. 6.

3) Βλέπε ἀριθμ. 29, ἐν σελ. 568 καὶ 569.

εὐρίσκεται δυστυχῶς ἐν πλήρει διαστάσει πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Κ. διατυπωθεῖσαν. Ἴδου τί περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀποφαίνεται αὕτη διὰ τοῦ στόματος αὐτοῦ τούτου τοῦ κ. Tisserand.

Φυσικὸν ἦτο νὰ ἐξετασθῇ ἐὰν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γείνη παραδεκτὸν ὅτι κατ' ἀρχὰς ἅπαντες οἱ ἀστεροειδεῖς ἐρρίφθησαν εἰς τροχίους ὀλίγον ἐκκέντρος καὶ ὀλίγον κεκλιμένους ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τῆς ἐκλειπτικῆς ὅτι δὲ κατόπιν αἱ ἐκκέντροιτες καὶ αἱ ἐγκλίσεις αὐταὶ ἠδυνήθησαν ν' αὐξηθῶσι σημαντικῶς, ἐνεκα τῶν διαταράξεων τῆς κινήσεως. Τὰ ἔργα τῶν Lagrange καὶ Laplace ἀπέδειξαν πειστικῶς ὅτι αἱ ἐκκέντροιτες καὶ αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἀρχαίων πλανητῶν δὲν μεταβάλλονται ἢ ἐν τὸς ἱκανῶς περιωρισμένων ὁρίων ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῶν ἀμοιβαίων αὐτῶν ἐλξεων. (Αὐτόθι ἐν δελ. Β. 9, § 4).

Οὕτω καὶ τὸ δεύτερον μέρος τῆς πρὸς ἐρμηνείαν τῶν παγῶνων καὶ τῆς συνεπείᾳ τοῦ κατακλυσμοῦ καταβυθίσεως τῆς μυθικῆς Ἀτλαντίδος ὑποθέσεως τοῦ κ. Καμπανάκη καταρρέει οὐδῶς, ἀλλὰ οὐδὲν ν' ἀναζητηθῶσιν οἱ λόγοι τῶν φαινομένων τούτων. Τὸ ζήτημα τοῦτο, ζήτημα συναφές πρὸς τὸ ἡμέτερον περὶ πολιτικῶν ἐκδρομῶν ἐν ταῖς στῆλαις ταύταις ἀναγραφόμενον, ἀποτελοῦν δὲ οἰοῦναι τὸν ἐπίλογον τῆς πραγματείας ἐκείνης, ἀναγκαζόμεθα, καίπερ πρωθυστερώς, νὰ πραγματευθῶμεν σήμερον, διότι ἐκ τῆς πραγματείας ταύτης τοῦ κ. Κ. ἐπεισθῆμεν ὅτι οὗτος οὐδόλως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τὰς μέχρι τοῦδε διατυπωθείσας θεωρίας πρὸς ἐρμηνείαν τῆς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς Γῆς παρουσίας τῶν παγῶνων, καθ' ὅσον ἄλλως δὲν θὰ προέβαινε, πρὸς ἐρμηνείαν αὐτῶν καὶ τοῦ κατακλυσμοῦ, νὰ διατυπώσῃ ὑποθέσιν ἐπ' οὐδενὸς ἀτυχῶς ἐπιστημονικοῦ γεγονότος στηριζομένην.

Ἀλλὰ τὸ ζήτημα τοῦτο, μικρὰς τινας ἀναπτύξεως δεόμενον, ἀδύνατον εἶναι νὰ περιληφθῇ ἐν τῷ στενῷ χώρῳ τῆς παρούσης Ἐπιστημονικῆς ἡμῶν Ἐπιθεώρησεως, διὰ τοῦτο δέ, καίπερ ἄκοντες, ἀναγκαζόμεθα ν' ἀναβάλωμεν αὐτὸ διὰ τὴν προσεχῆ ἡμῶν Ἐπιθεώρησιν.

ΧΡΟΝΙΚΑ. Τὴν Κυριακὴν, 11 ἰουνίου 1893 (ν. ἡμ.) ἐγένοντο μετὰ πολλὰς ἀναβολὰς ἐν Παρίσις, ἐπὶ τῆς πλατείας Saint-Jacques, ὅπισθεν τοῦ Ἀστεροσκοπείου, τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ὑπὸ τοῦ γλύπτου Oliva καλλιτεχνηθέντος, δι' ἐθνικῆς δὲ ἐν Παρίσις ἐγγραφῆς ἀνεγερθέντος ἀνδριάντος τοῦ François Arago, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δημοσίας Ἐκπαίδευσως κ. Poincaré.

Τὸ βάθρον, ἐφ' οὗ στηρίζεται τὸ ὀρειχάλκινον ἄγαλμα τοῦ εἰσὶν ὁ σοφοῦ, φέρει ἐπιγεγραμμένας τὰς ἀπλὰς ταύτας λέξεις :

FR. ARAGO

1786—1853

SOUCTION NATIONALE.

Πολλοὶ ἐξεφωνήθησαν λόγοι μετὰ τούτων διακρίνονται ἀπὸ ἐπιστημονικῆς ἀπόψεως οἱ τῶν κ. Tisserand, ἐν ὀνόματι τοῦ Ἀστεροσκοπείου τῶν Παρίσιων, καὶ Cornu, ἐν ὀνόματι τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν καὶ τοῦ γραφείου τῶν Μηχθῶν. Τὸς

λόγους τούτους, ὅς μετὰ λύπης ἀναγκαζόμεθα νὰ μὴ φιλοφνηώμεν ἐν ταῖς στῆλαις ταύταις ἐλλείπει χώρου, εὐρίσκει ὁ ἀναγνώστης ἐν τῇ ὑπ' ἀριθμὸν 24 φύλλῳ τῆς 5/17 ἰουνίου τῆς Revue Scientifique.

Ἐν προηγουμένη σειρᾷ ἀριθμῶν τῆς Ἐβδομαδιαίας Ἐπιθεώρησεως ἐπραγματεύθημεν διὰ μακρῶν τὸ ζήτημα τῆς παρουσίας τοῦ ἀδάμαντος ἐν τοῖς μετεωριτοῖς λίθοις, ὡς καὶ τὴν συνεπείᾳ ταύτης σπουδαιότητα ἀνακάλυψιν τῆς τεχνικῆς παραγωγῆς τοῦ πολυτίμου τούτου ὀρυκτοῦ ὑπὸ τοῦ κ. H. Moissan. Παρακολουθῶντες τὰς καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐνεργουμένας ὑπὸ τοῦ σοφοῦ τούτου χημικοῦ ἐρεῦνας θεωροῦμεν ἀναγκαζόμενοι ν' ἀναγράψωμεν σήμερον ὅτι ὁ ἀδάμας οὗτος σφῆς ἐκκολοθεῖ τὰς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς παρουσίας τοῦ ἀδάμαντος ἐν τοῖς μετεωριτοῖς λίθοις ἐρεῦνας αὐτοῦ. Ἐσχάτως ἐμελέτησε τρία δείγματα σιδήρου τοῦ Ovifak, ἀνακαλυφθέντος ἐν Γροιλανδίᾳ ὑπὸ τοῦ κ. de Nordenskiöld, δείγματα ἀνθρώπου εἰς τρεῖς διαφόρους τύπους, ἐπὶ σκοπῇ ἀναζητήσεως ἐν αὐτοῖς τοῦ ἀδάμαντος. Ἡ ἐρευνα αὕτη ἐβεβαίωσε τὴν ἐν τῇ ἐνὶ τούτων παρουσίαν τοῦ ἀμύρφου ἀνθράκος ἐν δυσὶ τούτων ἀνεῖρε τὴν ἐξογκωμένον γραφίτην, ἐν ἐνὶ δὲ μόνῳ τὴν κοινὴν γραφίτην, ἐν οὐδενὶ δὲ τούτων ἀνεῖρε μέλανα ἢ καὶ διαφανῆ ἀδάμαντα.

Ἴδου καὶ ἐν σπουδαῖον πρὸς τὰ πρόσω βῆμα γενόμενον ἐν ἐνὶ τῶν ἀπὸ τῆς ταιαύτης ἀπόψεως λίαν ὑπολειπομένων κρατῶν τῆς χερσονήσου τοῦ Αἴμου. Ὁ κ. J. M. Zujovic ἐπεχείρησεν ἐν Σερβίᾳ γεωλογικὰς ἐρεῦνας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων διεγράφη γεωλογικὴν χάρτην τῆς χώρας ταύτης, διέταξε τὰ τε διὰ καλιζήσεως ὡς καὶ τὰ ἐκρηγνύον στρώματα αὐτῆς, ὑπετύπως δὲ τὰς κυρίας γραμμὰς τῆς τεκτονικῆς τῶν ὁρέων τῆς ἐν λόγω χώρας. Τὸ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 31/12 ἰουνίου ε. ἔ. ὑποβλήθη τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιστημῶν τῶν Παρίσιων ὑπόμνημα αὐτοῦ σχετίζεται πρὸς τὰ ὑπ' αὐτοῦ μελετηθέντα διὰ καλιζήσεως στρώματα καὶ τὴν κατάταξιν αὐτῶν.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 7/19 ἰουνίου τῆς ἐν Παρίσις Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν παρουσιάσθη εἰς αὐτὴν ὑπόμνημα τῶν κ.κ. A. Martel καὶ E. Rivière περὶ τοῦ ἐν Aveyron παρὰ τὴν Millau (μεσημβρινονατολικῇ Γαλλίᾳ) ἀνακαλυφθέντος κατὰ ἰούνιον τοῦ 1892 ὑπὸ τῶν κ.κ. Bergonié καὶ Guibert ἄντρου τοῦ Boundoulou. Ἐν τῇ μιᾷ τῶν τριῶν σταθμῶν, ὧν ἡ ὑπαρξὶς ἐβεβαίωθη ὑπὸ τοῦ κ. Martel, ἀνευρέθησαν τὰ λείψανα ἐπὶ τὰ ἀνθρωπίνων προϊστορικῶν σκελετῶν, οἵτινες μελετηθέντες ὑπὸ τοῦ κ. Rivière ἐθεωρήθησαν ὡς ἀνήκοντες εἰς τὴν ἀνθρώπινον τύπον τοῦ ἐν Aveyron ἄντρου τοῦ Nechroῦ ἄνθρωπου (Homme mort). Μεταξὺ δὲ τῶν μετὰ τῶν σκελετῶν ἀνευρεθέντων σπανιστάτων ἀντικειμένων, οἱ κ.κ. Martel καὶ Rivière ἀναφέρουσιν εἰδὸς τι κοίλου κυλίνδρου ἐκ γυψιμένου ὅσπου ἐν ἀνθρώπινῳ μηρικῷ ὀστέῳ, ὅπερ θὰ ἐρέετο ἀνηττημένον ἀπὸ τοῦ λαίμοῦ, εἴτε ὡς κόσμημα, εἴτε ὡς περιάπτων, ἥτοι δὲ καὶ ὡς πολεμικὴν τροχίον.

ΗΛ. Γ. ΒΑΣΣΑΜΑΚΗΣ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Τὰ ἐν Ἑλλάδι πράγματα ἐν τῇ αὐτῇ σχεδὸν διατελοῦσι σημείῳ. — Τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα ἐξακολουθεῖ ἐπασχολοῦν τοὺς πάντας, τῆς ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως Σωτηροπούλου διομοιοποιηθείσης συμβάσεως οὐπω ἀσκησάσης τὴν προεδοκηθεῖσαν ἀγαθὴν ἐπὶ τῆς καταστάσεως ἐπίδρασιν, ἅτε τῶν κατόχων τῶν ἐλληνικῶν ὁμολογιῶν φοβουμένων μὴ κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς ἀντιπολιτεύσεως κηρυττόμενα ἢ Βουλὴ συνελθοῦσα ἀκυρώσῃ αὐτὴν ἢ τοῦ ὑπουργείου δὲ συμπληρώσῃ καὶ οἱ τῶν νομαρχῶν διορισμοὶ εὐρίσκονται ἐτι ἐν τῇ ὁδῇ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν, ὑποβληθέντων μὲν τῇ βασιλεῖ τῶν σχετικῶν διαταγμάτων, ἀλλ' οὐπω ὑπογραφέντων. — Ὅπως δὲ ποτε γενικῶς ἐλπίζεται μὲν ὅτι ἡ τῶν ξένων ὑπερβολικὴ πρὸς τὰς ἐλληνικὰς ἀξίας ἐπιφύλαξις δὲν θὰ παραταθῇ ἐπὶ πολὺ, ἐπιδοκιμάζεται δὲ ἡ τῆς κυβερνήσεως ἐκλογὴ ὡς πρὸς τὰ πρόσωπα, οἷς ἀναθέτει τὴν διοίκησιν τῶν νομῶν τοῦ κράτους. — Ἐτερον γεγονός ἀφορῶν εἰς τὰ ἐλληνικὰ πράγματα, εὐφρόσυνα δὲ μόνον αἰσθήματα δυνάμενον νὰ ἐμπνεύσῃ καὶ παρέχον σχετικὴν τινα ἀνακούφισιν ἀπὸ τῆς ἄλλης ἀπογοητεύσεως, ἀποτελεῖ ἡ συντέλεσις τοῦ μεγάλου ἔργου τῆς ὀρυκτῆς τοῦ κορινθιακοῦ ἱσθμοῦ, ἔργου, ὅπερ ἐπεχείρησε μὲν ἡ ἀρχαίως, ἀλλὰ τοῦ ὁποίου ἡ διεξαγωγὴ ἐπεφυλάσσετο τῇ νεωτέρᾳ Ἑλλάδι. — Τὰ ἐγκαίνια τοῦ εὐκλεοῦς τούτου ἔργου, ἐπαγγελιομένου σπουδαίως ὑπηρεσίας νὰ παράσῃ τῇ ναυσιπλοίᾳ τῆς Μεσογείου καὶ ταῖς συγκοινωνίαις τῶν βορειονατολικῶν αὐτῆς ἀκτῶν, γίνονται κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ ἐπιόντος μηνός, τῆς ἑορτῆς περιδαλλομένης κατὰ τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἔργου διεθνῇ χαρακτῆρα διὰ τῆς παρουσίας καὶ ξένων ναυτικῶν μοιρῶν, ἀγγλικῆς, γαλλικῆς κλπ.

Ἡ τε βασιλομήτωρ, ὑπομνησκουσα τῇ ἐστεμμένῳ υἱῷ ὅτι κατὰ τὰς μικρὰς αὐτῇ ἡμέρας τῆς ἀνηλικιότητος αὐτοῦ οἱ φιλελευθεροὶ προσνήχθησαν αὐτῇ εὐλαδέστατα πάντων, καὶ οἱ ἐν Πετρούπολει, ὑποδεικνύοντες τὰ ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἡσυχίας τῆς χώρας δυνατὰ ἐπακόλουθα τῆς ἀναξέσεως ἐπουλωθεῖσιν ὅπως δὲ ποτε πληγῶν, ἀπέτρεψαν τὴν κρατοῦσαν ἐν Σερβίᾳ μερίδα ἀπὸ τῆς πραγματώσεως τῆς περὶ παραπομπῆς εἰς δίκην τοῦ τέως ὑπουργείου Ἀδακοῦμοδιντς βουλῆς· ἀλλ' εἰς οὐδὲν αἱ παραινήσεις αὐτὰ ἠνυσαν μέχρι τοῦδε, ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν δὲ ἐπικεῖται ἡ εἰς τὴν Σκουλίαν ὑποβολὴ τῆς περὶ συγκροτήσεως τῆς κοινοβουλευτικῆς ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὰς διαγορεύσεις τοῦ συντάγματος προτάσεως. — Ἐν ταῖς σχετικαῖς εἰδήσεσι προστίθεται ὅτι τῆς προτάσεως ταύτης θὰ καταψηφισθῶσιν οἱ προοδευτικοί, δέκα ὅλοι, ὡς γνωστὸν, ὅντες, ὅτι δὲ ἡ κυβερνήσις ἐν τῇ ζητήματι θὰ διατηρήσῃ ἀπόλυτον οὐδετερότητα, τὴν ἀπόφασιν καταλείπουσα τῇ πλειονοψηφίᾳ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους· ἀλλὰ ταῦτα οὐδαμῶς βελτιοῦσι τὴν θέσιν τῶν καταγορευμένων, οἵτινες, οὐδὲ ἔδραν κατέχοντες ἐν τῇ βουλευτηρίῳ, οὐδὲ ὑπὸ μερίδος ἐν αὐτῇ ἐκπροσωποῦμενοι, ἐνὸς μόνου φιλελευθέρου βουλευτοῦ ἐκλε-

γέντος, στεροῦνται τοῦ μέσου τῆς συνηγορίας πρὸς τῆς ὀριστικῆς προσηλώσεως αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἐδράνου τοῦ ὑποδίκου. — Ἀλλὰ πάντοτε ὑπάρχει καιρὸς· ἐλπίζομεν δὲ ὅτι ἐγκαίρως ἡ τῆς ἐπικεικίας καὶ τοῦ πατριωτισμοῦ φωνὴ θ' ἀντηχήσῃ εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀδιαλλάκτων νικητῶν καὶ θ' ἀποτρέψῃ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πλημμελοῦς ὁδοῦ, ἣν πορεύονται, ἐπιλανθανόμενοι τοῦ θείου λόγιου : «Ὁ ἀναμάρτητος πρῶτος τὸν λίθον βαλέτω», μὴδὲ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰ προσεχῆ ἢ ἀπώτερα ἐπὶ τῆς ἡσυχίας καὶ γαληνίας αἰσπετέσεως τῆς χώρας ἐπακόλουθα τῆς πολιτικῆς αὐτῶν.

Οἱ ἐν Βουκουρεστίῳ εἰς ἐνίσχυσιν, φαίνεται, τῶν τοῦ ρουμανικοῦ τύπου διαδημάτων ὑπὲρ ἐπαναλήψεως τῶν ἐλλιννορουμανικῶν σχέσεων τὰς πλεονεκτικὰς αὐτῶν τάσεις ἐπεξέτειναν καὶ ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ Κωνσταντίνου Ζάππα, ἐνῶ ἐν μέσῳ δικαστηρίῳ, προκειμένου περὶ τῆς περιουσίας τοῦ Εὐαγγέλου, ἐδήλωσαν ὅτι οὐδεμίαν ἔχουσιν ἀξίωσιν ἐπὶ τῆς τοῦ Κωνσταντίνου· οὕτω δὲ ἠφειδολήτησαν τὴν ἀπόφασιν, τὴν ἐπιδικάζουσαν τὴν περιουσίαν ταύτην εἰς τὴν ἐλληνικὴν κυβερνήσιν. — Ἀγνοοῦμεν κατὰ πόσον εἰς τὴν πολιτικὴν ταύτην τοὺς παρὰ τὴν Διμποδίταν κυβερνῶντας ἐνεθάρρυναν κρίσεις τινὲς τοῦ ἀττικοῦ τύπου, μετῴκτου ἐκ τῶν ὑστέρων, ἐνῶ τότε ὁμοθυμῶς ἐπεκράτει, τὴν τραχύτητα, μεθ' ἧς ἐν τῇ ζητήματι τούτῳ ἐπολιτεύθη ὁ κ. Δραγούμης· ἀγνοοῦμεν, ἀν ἐκ τῶν μομφῶν τούτων οἱ ἐν Βουκουρεστίῳ ἤλπισαν ὅτι παρὰ τῇ ἐνεστῶσιν ἐλληνικῇ κυβερνήσει θὰ τύχῃσι μειζόνων καὶ εὐκολώτερων παραχωρήσεων· ἐκείνο ὅμως, ὅπερ μετὰ πεποιθήσεως πιστεύομεν, εἶναι, ὅτι οὐδέποτε θὰ εὐρεθῇ ἐλληνικὴ κυβερνήσις, ἥτις θὰ παρέλειπε τὸ καθήκον αὐτῆς πρὸς τὴν διὰ παντὸς δυνατοῦ μέσου περιφρουρήσιν τῆς ἐθνικῆς περιουσίας. — Ἐπειτα, ὡς πᾶσι γνωστὸν τυγχάνει, ἡ τοῦ Κωνσταντίνου Ζάππα περιουσία εἶναι κινητὴ, οὐδὲν δὲ κατ' αὐτῆς ἰσχύει οἰαδήποτε πλεονεκτικὴ αὐθαρεσία.

Διαλλακτικώτεραν, μᾶλλον δὲ δικαιώτεραν ὁδὸν ἐν ταῖς πρὸς τὸν ἐλλινισμόν σχέσεσιν αὐτῶν φαίνονται τραπέντες οἱ ἐν Σοφίᾳ. — Ἡ διομοιοποιηθεῖσα περὶ ἰθαγενείας σύμβασις, γίγνεται μίαν ἐκ τῶν κυρίων ἀφορμῶν τῆς ψυχρότητος τῶν σχέσεων τῶν δύο κρατῶν, δύναται πράγματι νὰ προσαγορευθῇ ὡς γεγονός, δυνάμενον νὰ ἐγκαινίσῃ νέαν περίοδον τῶν σχέσεων τούτων. Αἱ καταπιέσεις, ἃς τέως ὑφίσταντο ἐν Βουλγαρίᾳ οἱ Ἕλληνες, οἵτινες, ὑπηρετήσαντες εἰς τὸν ἐλλινικὸν στρατὸν καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὸ δικαίωμα τῆς ἰθαγενείας προσκνησάμενοι, ἐπανήρχοντο εἴτα εἰς τὰς γενεθλίας αὐτῶν ἐν Βουλγαρίᾳ ἢ Ἀνατολικῇ Ρωμίᾳ, μάλιστα δὲ ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμίᾳ, πατρίδας, οὓς δὲ αἱ βουλγαρικαὶ ἀρχαὶ ὑπέβαλλον εἰς δευτέραν ἐν Βουλγαρίᾳ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, εἶχον δημιουργήσει κατάστασιν, ἥς ἡ διόρθωσις μάλιστα ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἐπεζητήθη. — Ἐπιτευχθεῖσα νῦν, ἐπαγγέλλεται καὶ κατὰ τὰ ἄλλα αἰσιωτέρων τροπῶν τῶν σχέσεων τῶν δύο κρατῶν, ἅτινα ἀμοιβαῖον συμφέρον ἔχουσι ν' ἀποφεύγῃσι πᾶσαν ἀφορμὴν διαφωνίων. Ἀρκεῖ οἱ ἐν Σοφίᾳ νὰ ἐξοκολογηθῶσι πορευόμενοι τὴν αὐτὴν

δικαίαν ὁδόν. — Ὑπὸ τὴν ἐποψὶν τῶν ἐσωτερικῶν τῆς ἡγεμονίας πραγμάτων, ἡ τοῦ κ. Σταμπούλωφ ἀρχὴ δὲν φαίνεται ἀπολαύουσα τῆς ἀσφάλειας, ἥς ἄχρι τοῦδε ἀπέλαυε. Τῇ τέως ἀσθενεῖ ἀντιπολιτευόμενῃ νῆα προσετέθησαν οὐκ εὐκαταφρόνητα στοιχεῖα, ἀλλὰ ἐπαλλάγησαν δὲ προκύπτουσαι αἱ τὰ ἀντιπολιτευτικὰ δόγματα προσδεύουσαι ἐφημερίδες, δυσχερῆ ἐπαγγέλλονται τῷ πρωθυπουργῷ τοῦ πρίγκιπος Φερδινάνδου τὸν ἀγῶνα κατὰ τὰς προσδεχθεῖς βουλευτικὰς ἐκλογάς.

Τὸ ζήτημα τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων Γερμανίας καὶ Ρωσίας ἐπιδοκίμουν ἱκανῶς τοὺς πολιτικολόγους κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην, ἀφορμῆς κυρίως δοθείσης ἀπὸ τῆς γνωστῆς διομολογήσεως τῆς ρωσσογαλλικῆς ἐμπορικῆς συμβάσεως, ὡς καὶ ἀπὸ τῆς ἐπακολουθησάσης αὐτῇ ἀποφάσεως τῶν ἐν Πετροπόλει νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ αὐτοὶ τὸ ἐν Γαλλίᾳ κρατοῦν ἀπὸ διετίας προδιατετατικὸν σύστημα διὰ τοῦ θεσπισμοῦ δύο τελωνειακῶν δασμολογιῶν, ἐνὸς μὲν τοῦ κατωτάτου ὅρου, ὅπερ θὰ ἰσχύῃ ἐν ταῖς τῆς Ρωσίας ἐμπορικαῖς σχέσεσι πρὸς τὰς χώρας, παρ' αἷς τὰ ρωσικὰ προϊόντα ἀπολαύουσι τοῦ προνομίου τοῦ μάλιστα εὐνοομένου κράτους, ἐτέρου δὲ τοῦ ἀνωτάτου, ἐφαρμοσθῆσομένου ἐπὶ τῆς ἄλλης εἰσαγωγῆς, ἀφ' ἧς λήξωσιν αἱ ἥδη ὑφιστάμεναι ἐμπορικαὶ συμβάσεις. Ἡ Γερμανία, καὶ ἐπιδιώκουσα τὴν επέκτασιν τοῦ ἐμπορικοῦ συνασπισμοῦ, εἰς τὴν συγκρότησιν τοῦ ὁποῖου ἐπεδόθη ἀπὸ τῆς ἐπικρατήσεως ἐν Γαλλίᾳ μὲν τῶν ὀρχῶν τοῦ κ. Μελίν, ἐν Ἀμερικῇ δὲ τῶν τοῦ Μάρκ-Κίνλεν, ἀλλὰ καὶ προβλέπουσα τὸν διπλάσιον τῆς ρωσσογαλλικῆς πολιτικῆς ἀδελφώσεως καὶ δι' ἐμπορικῆς τοιαύτης, ἀπὸ πολλοῦ ἐπεδίωξε τὴν πρὸς τὴν Ρωσίαν διομολογήσιν συμβάσεως· αἱ πρὸς ἐπίτευξιν δὲ συνεννοήσεως διαπραγματεύσεις πολλὰς μέχρι τοῦδε διεκόπησαν καὶ ἐπανελήφθησαν ἄνευ ἀποτελέσματος. Ἐπειδὴ δὲ οὐδεμία ὑφίσταται ἄλλη τῶν δύο Δυνάμεων ἐμπορικὴ σύμβασις, εὐθὺς ὡς ἀρξῇται ἡ ἐφαρμογὴ τῆς νέας ρωσικῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς, τὰ γερμανικὰ προϊόντα, τὰ εἰς τὴν Ρωσίαν εἰσαγόμενα, θὰ ὑπεβάλλοντο εἰς δασμὸν κατὰ τριάκοντα τοῖς ἑκατὸν μείζονα ἑκαίον, ὃν νῦν ἐκτίνουσιν. Ἡ Γερμανία τότε κατ' ἀνάγκην θὰ προβῇ εἰς ἀντίποινα καὶ οὕτως ἀρξεται ρωσογερμανικὸς ἐμπορικὸς πόλεμος, ὃς δὲν δύναται βεβαίως νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν πολιτικῶν σχέσεων τῶν δύο κρατῶν. Εὐτυχῶς ἐν τῇ ἐσχάτῃ ὥρᾳ οἱ ἐν Βερολίῳ φαίνονται κατανοήσαντες τὴν ἀνάγκην σπουδαιότερων ὑπὲρ τοῦ ρωσικοῦ ἐμπορίου παραχωρήσεων, οὕτω δὲ νῆαι διευπλώθησαν προτάσεις, αἵτινες ἐλπίζεται ἐν ἀμφότεραῖς ταῖς πρωτευούσαις ὅτι θ' ἀγάγωσιν εἰς τὴν ποθητὴν συνεννόησιν, ἥτις θὰ παρεκκένει καὶ τὴν πρὸς τὰ ἄλλα κράτη, τὴν Αὐστρο-ουγγαρίαν καὶ τὴν Ρουμανίαν π. χ., πρὸς ἃ δὲν ὑπάρχει διωμολογημένη ἐμπορικὴ σύμβασις, συνεννόησιν, καὶ ἡ ὁποία ὑπὸ γενικωτέραν ἐποψὶν θὰ παρεκώλυσεν τὴν εἰς τὸν ὑφιστάμενον ἥδη διεθνὴ πολιτικὸν κυκεῶνα προσθήκην νέων στοιχείων ἐκθρόνητος καὶ συγχύσεως. Δυσκολίας μόνον ἀναφανίσκονται εἰς τὴν ἐπιλήψισιν τοιαύτης συμβάσεως ἐν τῷ γερμανικῷ κοινοβουλίῳ, ἐνθα, ἐνδοχθεῖσα κατὰ τὰς τελευταίας ἐκλογάς ἡ μερὶς τῶν γαιοκτημόνων, θ' ἀντιστῇ κρα-

τερῶς πρὸς πᾶσαν ἐλάττωσιν τῶν ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν γεωργικῶν προϊόντων τῆς Ρωσίας δασμῶν. — Δεύτερον ἰσὺς περίου σπουδαιότητος γεγονός ἐχομεν τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ γερμανικοῦ κοινοβουλίου, κηρυχθεῖσαν τῇ παρελθούσῃ δευτέρᾳ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου. Ὁ αὐτοκρατορικὸς λόγος, στερεοτύπως διαπιστώσας τὴν ἐξακολουθήσιν τῶν φιλικωτάτων πρὸς τὰς γείτονες Δυνάμεις σχέσεων, μεθ' ἱκανῆς, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὅλως ἀσυνήθους ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ, ἀντιφάσεως συνηγόρησεν ὑπὲρ τῆς ἐπιλήψεως τοῦ στρατιωτικοῦ νομοσχεδίου, ὅπερ πρὸς λήπην αὐτοῦ, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ, ἀπέρριψε τὸ πρῶτον κοινοβούλιον, ἡ ἀνάγκη δὲ τῆς ὁποίας ἐπαλλάσσεται ἀναποδράστως, ὅπως ἡ Γερμανία δύνηται νὰ περιστήσῃ τὰς στρατιωτικὰς αὐτῆς δυνάμεις ἐν ἰσῇ μοίρᾳ ταῖς τῶν γειτόνων αὐτῆς κρατῶν, ὧν διήθεν λίαν ὑπελεῖφθη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Ἐκ τῶν φιλικωτάτων δὲ τῆς Γερμανίας σχέσεων πρὸς τὰς λοιπὰς Δυνάμεις καὶ ἐκ τῆς ἀπὸ τοῦ διεθνούς πολιτικοῦ ὀρίζοντος παντελοῦς ἐλλείψεως καὶ τοῦ ἐλαχίστου νέφους δὲν συνάγεται μόνον κατὰ παράδοξον ἐπαγωγικὸν νόμον τὸ συμπέρασμα τῆς ὑπὸ τὰς διανύας προσκλήσεως καὶ νέων δεκάδων χιλιάδων ἀνδρῶν καὶ τῆς ὑπὲρ τῆς αὐξήσεως ταύτης τοῦ ἐν εἰρήνῃ καταστατικοῦ νέας τῆς φορολογίας ἐξογκώσεως, ἀλλὰ καὶ ἡ ὡς τὰχιστα ἐκτέλεσις τῆς βουλῆς ταύτης, ἐφ' ἣ καὶ ἀπὸ τῆς παρούσης συνόδου ἀποκλείεται ἡ συζήτησις πάντος ἄλλου νομοσχεδίου, καὶ σχετικοῦ ἐπὶ πρὸς τὸ στρατιωτικὸν νομοσχέδιον, οἷον π. χ. τυγχάνει τὸ περὶ ἐξευρέσεως τῶν νέων πόρων, δι' ἃν αἱ πρόσθετοι δαπάναι καλυφθῇσονται καὶ ὑπὲρ ὑποβληθῇσεται τοῦτου ἕνεκα κατὰ τὴν προσεχῇ τοῦ κοινοβουλίου σύνοδον, τὴν τοῦ φθινοπώρου. Τὸ κακὸν μόνον εἶναι ὅτι, ἂν τὸ μορμολύκειον τῆς στρατιωτικῆς ὑπεροχῆς τῶν γειτόνων τῇ Γερμανίᾳ ἄλλων Δυνάμεων καθιστῇ πειθηνιωτέρους εἰς τὰ κυβερνητικὰ περὶ ἐπιλήψεως τῆς στρατιωτικῆς μεταρρυθμίσεως κελεύσματα τοὺς ὑπὸ βωδινιστικωτέρων ἢ καὶ ἀπλῶς θερμότερων πατριωτικῶν αἰσθημάτων ἐμφορουμένους ἐκ τῶν ἀπλουστερῶν ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων, ἡ τοῦ ἔθνους πλειοψηφία οὐδαμῶς μορμολύττεται, ἀλλ' ἐμμένουσα ἐν τῇ ἀπεχθεῖᾳ αὐτῆς πρὸς πᾶσαν νέαν τῆς σιδηροφωρίας ἐντασιν, ὅα βυσσοδομηθῇ μὲν τὴν δυσαρθροειαν αὐτῆς, ἀλλὰ θ' ἀναμῇ τὴν κατάλληλον ὥραν τῆς ἐκδηλώσεως αὐτῆς, ὅπερ εἶδει ν' ἀποφύγῃ ὁ ἀρχιγραμματεὺς, ὡς οἷόν τε ἐλαφρότερα τοῦλάχιστον καθιστῶν τὰ διὰ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νόμου θεσπιζόμενα νέα βάρη. Ἐτέραν δυσχερείαν παρεκκενάζει τῷ κ. Καπρίερ ἡ στάσις τοῦ καθολικοῦ Κέντρου, τῆς πρώτης ταύτης κοινοβουλευτικῆς δυνάμεως, ὑποβαλόντος ἥδη ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀναβολῆς νομοσχέδιον περὶ καταργήσεως τοῦ περὶ ἐξώσεως τῶν Ἰνδουιτῶν νόμου. Ἡ ἀπότομος αὕτη ἐν τῇ παρούσῃ περιστάσει καὶ μετὰ τὴν διήλωσιν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ λόγου, ὅτι ἡ παρούσα σύνοδος θ' ἀσχοληθῇ ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν συζήτησιν τῶν στρατιωτικῶν μεταρρυθμίσεων, διατύπωσις τῶν ἀξιώσεων τοῦ κληρικῶν κόμματος σημαίνει ὅτι ἡ μερὶς αὕτη σκοπεῖ νὰ προβάλῃ σαφεῖς καὶ ὀριστικὰς τὰς συμφωνίας αὐτῆς, τοὺς ὅρους, ἐφ' οἷς θὰ παρεῖχε τῇ κυβερνήσει τὴν κοινοβουλευτικὴν αὐτῆς ὑποστήριξιν εἰς ἐπιλή-

ψιν τοῦ στρατιωτικοῦ νομοσχεδίου. Ἀλλ' οἱ ὅροι οὗτοι ἀντιστρατεύονται πρὸς τὰς ἀρχὰς πάντων τῶν διαφόρων ἀποχρώσεων φιλελευθέρων στοιχείων, ἀποδεχομένη δὲ αὐτοὺς ἡ κυβερνήσις, πεισματωδέστερον ἐπὶ θὰ καθίστα τὸν ἀγῶνα, εἰς ὃν διὰ τῶν στρατιωτικῶν αὐτῆς μεταρρυθμίσεων ἀποδύεται. — Τὸ ὑπουργεῖον Γλάδστον ἐξακολουθεῖ διεξάγον τὴν συζήτησιν τοῦ ἱρλανδικοῦ νομοσχεδίου, περὶ ἧς δύναται τις νῦν νὰ εἴπῃ ὅτι θὰ φθάσῃ τέλος πάντων εἰς τὸ τέγμα αὐτῆς, ἀφοῦ ὁ δραστήριος πρεσβύτερος παρὰ τὰς κραυγὰς τῆς ἀντιπολιτευσέως ἔταξεν ἥδη προθεσίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας δεόν νὰ ἐξαντλήσῃσι πάντα τὰ ἐπιχειρήματα αὐτῶν ἡ τῆς αὐτονομίας τῆς νήσου ἀντίπαλοι. Ὡς πρὸς τὰς ἄλλας τῶν φιλελευθέρων ὑποσχέσεις καὶ ὑποχρεώσεις, αὗται διὰ τοὺς ἀπὸ τοῦ ἱρλανδικοῦ ζητήματος περιπασμοὺς παρεδόθησαν εἰς λήθην· τοῦτου δὲ ἕνεκα οἱ ἀμέσως ὑπὲρ τῆς ἐκπληρώσεως αὐτῶν ἐνδιαφερόμενοι, ἂν ἐπαληθεύσῃσι τὰ ἐκ Καίρου πρὸς τὸν Λονδίνειον «Χρόνον» τηλεγραφούμενα, φροντίζουσι νὰ διευκολύνωσιν αὐτοῖς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος. Οὕτω κατὰ τὰς εἰδήσεις ταύτας, συμβιβαζόμενας ἄλλως τε καὶ πρὸς τὰς πληροφορίας τοῦ ἀλεξανδριανοῦ τύπου, ὁ σήμερον εἰς τὴν ἡμετέραν πρωτεύουσιν πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ἐπικυριάρχου αὐτοῦ ἀφικνούμενος ἀντιβασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου σκοπεῖ νὰ προτείνῃ ἀρμοδίως τὴν δι' ὀθωμανικοῦ στρατοῦ ἀντικατάστασιν τῶν παρὰ τὰς πυραμίδας κατασκευαζόντων ἀγγλῶν στρατιωτῶν, πρᾶγμα ὅπερ καὶ πρὸς τοὺς πόθους καὶ τὸ συμφέρον τῆς νεϊλορρύτου χώρας θὰ συνῆδε καὶ εἰς τὴν ἄρσιν ἐνὸς τῶν κυρίων παραγόντων τῆς διεθνούς διαφωνίας θὰ συνετέλει, προάγον ἰδίᾳ τὰς ἀγγλοαλλανκρὰς σχέσεις εἰς ἀδελφικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐκπολιτευτικοῦ ἐν Εὐρώπῃ ἔργου αὐτῶν σύμπραξιν.

M. E. M.

ΦΥΡΔΗΝ ΜΙΓΔΗΝ.

Εἷς τῶν τὰ μάλιστα μορφωσάντων ἐν τῇ μελέτῃ τῆς ἀρχιότητος, ἰδίᾳ τῆς ἑλληνικῆς, ὁ Jean-Pierre Rossignol, ἀπεβίωσεν ἐν Παρίσι τοῦ 18)30 ἰουνίου. Ἐγενήθη ἐν Sarlat τῇ 27 ἰανουαρίου 1804. Ὑπῆρξε καθηγητῆς τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας ἐν τῷ Κολλεγιῳ τῆς Γαλλίας, τῷ δὲ 1853 ἐξελέγη μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν γραμμάτων καὶ ἐπιγραφῶν, ἐπομένως τοῦ Πανακκαδημίου. διαδεχόμενος τὴν σφῆν Eugene Burnouf. Ἐδημοσίευσεν πολλὰ ἄρθρα αὐτοῦ περὶ τῆς ἑλληνικῆς ἀρχιότητος ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς δημοσίας παιδείας, ἐν τῇ Ἐπιθεωρήσει τῶν δύο κόσμων, ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῶν σοφῶν (Journal des savants), ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ ἐπιθεωρήσει κτλ. Ἐκ τῶν ἐν τῇ Ἐπιθεωρήσει τῆς δημοσίας παιδείας πραγματειῶν αὐτοῦ σημειούμεθα τὴν νόστιμον πολεμικὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Vincent (1846) περὶ τοῦ δογμίου τῶν ἀρχαίων. Ἐκ τῶν ἄλλων πραγματειῶν αὐτοῦ σημειούμεθα τὴν πραγματείαν «Περὶ τοῦ ἑλληνικοῦ δράματος τοῦ λεγομένου σατυ-

ρικοῦ» (1830), τὴν πραγματείαν. «Περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Πλινίου μνημονευομένων ἐπιγραφῶν τῶν Δελφῶν», «Περὶ τῆς ὑπογραφῆς τῶν ἔργων τῆς τέχνης παρὰ τοῖς ἀρχαίοις» (1850) καὶ τὰ πολλάκις μνημονεύμενον σύγγραμμα αὐτοῦ Les métaux dans l'antiquité, origines religieuses de la métallurgie (1863).

— Τῇ τελευταίᾳ ὥρᾳ γίνεταί ἡμῖν γνωστὸν ὅτι ἀπεβίωσεν ὁ γνωστὸς γάλλος μυθιστοριογράφος, διηγηματογράφος καὶ ποιητῆς Guy de Maupassant. Τὸ ἄριστον τῶν ἔργων αὐτοῦ, ἅπερ εἰσὶ οὐκ ὀλίγα θεωρεῖται οἱ Pierre et Jean. Ὁ συγγραφεὺς οὗτος ἀπὸ τινος χρόνου εἶχε πάθῃ τὰς φρένας καὶ ἐγκλεισθῇ ἐν θεραπευτηρίῳ· τὸ τελευταῖον δὲ αὐτοῦ ἔργον εἶνε ἡ Notre Coeur.

— Ὁ Conway Macmilan ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ Science περὶ ἑργον ἄρθρον «Περὶ τινος πειραματικῆς βάσεως τῆς φιλολογικῆς κριτικῆς» (Critique Littéraire), ἐξ ἀφορμῆς τοῦ βιβλίου τοῦ Sherman: Analytics of Literature. Ὁ κ. Scherman ἀποκαθίστησι τὸν μέσον ἀριθμὸν τῶν λέξεων ἐξ ὧν συνίστανται αἱ φράσεις τῶν κρατίστων ἀγγλῶν συγγραφέων. Ἡ μέθοδος αὕτη δείκνυσιν ὅτι αἱ φράσεις βαίνουνσι συντομυόμεναι — ἀπὸ τοῦ Chaucer μέχρις Emerson — καὶ ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπλῶν φράσεων αὐξάνει. Ὁ Chaucer ἔχει τέσσαρας φράσεις ἀπλᾶς ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, ὁ δὲ Emerson τριάκοντα ἐπὶ ἀπλᾶς φράσεις ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν.

— Τεχνίτης τῆς Βομβῆης κατεσκευάσε κλίνην ἐκτιμηθεῖσαν 10000 ρουπίας, ἥτοι 24000 φρ. περίπου. Περὶ τῆς ἐξόχως βαρυτίμου ταύτης κλίνης ἐφημερὶς τῆς Ἰνδικῆς γράφει ὅτι αἱ γωνίαι αὐτῆς σχηματίζονται ἐκ τεσσάρων αὐτομάτων παριστάντων Ἑλλήνων νέους. Οἱ πρὸς τὸ μέρος τῶν ποδῶν φέρουσι ριπίδια. Ὑπὸ τὴν κλίνην εὐρηται κιβώτιον μουσικῆς ὅπερ ἐκτελῇ δώδεκα ἤχους διαφόρους. Καθ' ὃν χρόνον ἡ μουσικὴ παίζει τὰ ριπίδια πίπτουσι καὶ ἀνυψοῦνται κατὰ μέτρον. Διὰ τινος κομβίου δύναται ὁ ἐπὶ τῆς κλίνης νὰ παύσῃ τὴν μουσικὴν, χωρὶς ὅμως ν' ἀνασταλῇ καὶ ἡ κίνησις τῶν ριπίδιων, ἅτινα δύνανται νὰ ἐξακολουθῶσι κινούμενα, τοῦ κατόχου τῆς κλίνης καθυδόντος.

Ἡ ἐφημερὶς ὅμως τῆς Βομβῆης οὐδὲν λέγει ἐν ὁ τεχνίτης εἶδεν ἀγοραστὴν τῆς ἐκτάκτου ταύτης καὶ φανταστικῆς κλίνης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Σάββατον, 26 Ἰουνίου

Τὸ σπουδαιότερον οἰκονομικὸν γεγονός τῶν τελευταίων τούτων ἡμερῶν, περὶ οὗ τοσαῦτα ἐγράφησαν καὶ γράφονται ἐν πάσαις ταῖς ἐφημερίδι τῶν δύο ἡμισφαιρίων, εἶναι ἡ παρὰ τῆς κυβερνήσεως τῶν Ἰνδιῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκδόσεως τοῦ Ἐρσκέλ ληφθεῖσα ὀριστικὴ ἀπόφασις, ἀπαγορεύουσα τὴν νομισματοποίησιν τοῦ ἀργύρου. Τὸ μέτρον τοῦτο, καίτοι δὲν ἦτο ὅλως ἀπροσδόκητον, ἐτάραξεν οὐδὲν ἥττον πάντα τὸν οἰκονομικὸν κόσμον τοσοῦτο μᾶλλον ὥσθ' ὅσον εἶναι δυνατόν νὰ προγνωσθῶσιν ἀπὸ τοῦδε πᾶσαι αὐτοῦ αἱ συνέπειαι. Τί θὰ πράξωσιν αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς, ἐνθα τὸ ζήτημα τοῦ ἀργύρου πρὸ πολλοῦ ἀπασχολεῖ τὴν τε κυβερνήσιν καὶ τοὺς λαοὺς; Ὅθ' κλείσωσι καὶ αὗται, ὅπως αἱ Ἰνδιῶναι,

τὰ νομισματοκοπεῖα αὐτῶν εἰς τὸν ἄργυρον ἢ θὰ συγκληθῇ νέον νομισματικὸν συνέδριον;

Εἶναι εὐνόητον ὅτι, ἂν γένηται δεκτὸν τὸ σύστημα τοῦ μονομεταλλισμοῦ, καὶ ἐπομένως μόνος ὁ χρυσὸς χρησιμεύει ἐν τῷ μέλλοντι ὡς βᾶσις τοῦ νομισματικοῦ συστήματος, μέγισται θὰ προκύψωσι ζημίαι εἰς πάσας τὰς χώρας τοῦ τε παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου κόσμου, αἱ δὲ ζημίαι αὗται ἔσονται εἰς βάρος τῶν κυβερνήσεων, ὅσαι ἔχουσι τὸ ὅλον ἢ μέγα μέρος τῶν ἀποθεματικῶν αὐτῶν κεφαλαίων εἰς ἄργυρον ἢ παρεδέξαντο τὸ σύστημα τοῦ διμεταλλισμοῦ. Εἶναι γνωστὸν, ὅπερ καὶ ἄλλοτε ἐγράψαμεν, ὅτι ἡ ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Γαλλίας ἔχει ἐναποταμιευμένα 1,711,765,000 εἰς χρυσόν, καὶ 1,277,925,000 εἰς ἄργυρον. Ἡ Τράπεζα τῆς Ἰσπανίας ἔχει 192,853,000 εἰς χρυσόν καὶ 164,826,000 εἰς ἄργυρον. ἡ τῆς Αὐστρίας ἔχει νῦν 173,706,000 φλωρίνια εἰς ἄργυρον καὶ 103,340,000 εἰς χρυσόν. Ἡ Ἰταλία δὲν ἔχει σχεδὸν ἐν κυκλοφορίᾳ χρυσόν, τὸ δὲ ἄργυρον ἐναποταμίευμα αὐτῆς εἶναι 308,000,000. Τί γενήσεται, ἐρωτῶμεν μετὰ δέους, ὁ ἄργυρος οὗτος, ἂν γένηται παραδεκτὸς ὁ μονομεταλλισμὸς εἰς χρυσόν, καταργηθῇ δὲ ἡ νομισματικὴ λατινικὴ ἑνωσις; Ἦδη μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἰνδικῆς κυβερνήσεως ὁ ἄργυρος ἀπώλεσε 50 0/0 τῆς νομισματικῆς αὐτοῦ ἀξίας, θὰ ἐκπέσῃ δ' ἔτι μᾶλλον ὡς ἐμπορεύσιμος ὕλη, καὶ θὰ ἐπενέγκῃ γενικὴν ἀναστάτῳσιν τοῦ ἐμπορίου μετὰ τῆς Περσίας, τῆς Σινικῆς, τῆς Ἰαπωνίας καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς, ἐν οἷς βᾶσις τοῦ νομισματος εἶναι ὁ ἄργυρος.

Ἡ ὑποτίμησις τοῦ ἀργύρου ἐπλῆξε πρὸ πάντων τὰ μεξικανικὰ χρεώγραφα, διότι τὸ 6 0/0, ὅπερ τὴν 1ην ἀπριλίου ἐτιμᾶτο 81 1/2, τὴν 1ην ἰουνίου ἐτιμᾶτο 76 1/2 καὶ ἤδη σημειοῦται μόνον 60. Ἐπίσης τὸ 3 0/0 τοῦ ὁποίου ὁ τόκος πληρόνεται εἰς ἄργυρον, τιμᾶται μόνον 20!

Εὐτυχῶς ἡ φοβερά αὕτη νομισματικὴ ἀναστάτῳσις δὲν δύναται νὰ διαταράξῃ τὰς μεγάλας τῆς Εὐρώπης ἀγοράς, διότι ἡ μὲν Ἀγγλία καὶ ἡ Πρωσία βᾶσιν τοῦ νομισματος ἔχουσι τὸν χρυσόν, ἡ δὲ Γαλλία εἶναι τοσοῦτον ἰσχυρά καὶ πλουσία, ὥστε ἀνεπαισθητος ἔσται ἡ ὑποτίμησις τοῦ ἀργύρου εἰς τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγὰς καὶ εἰς τὴν οἰκονομικὴν αὐτῆς πύξιν. Ἐπαισθητὴ ἔσται εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὸ Βέλγιον, τὴν Ἰσπανίαν καὶ τὰ ἄλλα μικρότερα κράτη, ἀλλὰ δὲν νομίζομεν ὅτι τὰ ἐπ' αὐτῶν ἀποτελέσματα θὰ ἔχωσι τὰς ὁλεθρίας συνεπειάς, ἃς προμαντεύουσιν οἱ ἐν Γερμανίᾳ ἀπαισιόδοξοι καὶ οἱ ἐκ συστήματος διασῶνται τοῦ ἐκπεσμοῦ. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν τουρκικὴν αὐτοκρατορίαν, ἥς τὸ νομισματικὸν σύστημα ἔχει βᾶσιν τὸν διμεταλλισμὸν, ἐπειδὴ πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐκ συνέσεως καὶ προορατικότητος ἐπαυσε τὴν ἐκκοπὴν νέων ἀργυρῶν νομισμάτων, καὶ ἐπειδὴ τὰ πλεῖστα τῶν ὑπαρχόντων μεταβαλλόμενα εἰς κερμὰτα μόλις ἐπαρκοῦσιν εἰς τὰς μικρὰς συναλλαγὰς καθ' ὅλον τὸ κράτος, οὐδεμίαν αἰσθησὶν δύναται νὰ προσενήσῃ ἡ ὑποτίμησις τοῦ ἀργύρου, εὐχερὲς δὲ καὶ ἀσκήμιος θὰ ᾖναι ἡ παραδοχὴ τοῦ μονομεταλλισμοῦ.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν κίνησιν τοῦ ἡμετέρου χρηματιστηρίου, δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι ἡ ἐβδομὰς αὕτη ὑπῆρξε στάσιμος, ὡς αἱ προηγουμέναι. Καὶ δὲν

ἐγένοντο μὲν μεγάλαι πράξεις, οὐδὲ σπουδαῖαι μεταβολαὶ τῶν τιμῶν, ἀλλ' ὅπως δὴποτε κινήσῃ τις ἐγένετο καὶ μετὰ τινὰς διακυμάνσεις ὑπερίσχυον ἐπὶ τέλους οἱ ἀγορασταί, ἡ δὲ ἀνατίμησις τοῦ Γενικοῦ χρέους ἀπὸ 23,32 1/2 μέχρις 24,2 1/2, τιμῆς τοῦ χθεσινοῦ κλεισίσματος, δύναται νὰ θεωρηθῇ σπουδαία τοσοῦτω μᾶλλον, ὅσῳ ἡ ὑψώσις τοῦ report καὶ ἄλλοι τινὲς λόγοι ἠδύναντο μᾶλλον νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ὑποτίμησιν, ἀλλ' ὡς πολλὰκις εἵπομεν, τὰ τουρκικὰ χρεώγραφα ἀπολαύουσιν ἰδιαιτέρας εὐνοίας καὶ προτιμήσεως ἐν Εὐρώπῃ, πολλὰ δὲ ἐξακολουθοῦσι γινόμεναι ἀγοραὶ διὰ μετρητῶν καὶ ἀποσύρουσαι τῆς κυκλοφορίας μὲγάλα ποσὰ τῶν διαθεσίμων τίτλων. Μεγάλα ποσὰ τουρκικῶν χρεωγράφων ἀπερροφῆσαν ἐσχάτως αἱ ἀγοραὶ Βρυξελλῶν καὶ Ἀμβέρσῃς, τοῦτο δὲ ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς πολλὰς ἐπικαταλλαγὰς (arbitrages) μετὰ τοῦ χρηματιστηρίου τῶν Παρισίων, ὅπερ εὐτυχῶς ἐξῆλθε τῆς προτέρας αὐτοῦ ἀδρανείας. Μετὰ τοῦ Γενικοῦ χρέους ἐβελτιώθησαν καὶ τῶν ἄλλων τουρκικῶν χρεωγράφων αἱ τιμαί, οἷαι τοῦ δανείου τῶν τελωνείων, τοῦ τῆς προτεραιότητος καὶ τοῦ Ὄσμανιέ, ὡς καὶ αἱ μετοχαὶ τῆς αὐτοκρατορικῆς ὀθωμανικῆς Τραπεζῆς, αἱ ὁποῖαι εἰσιν αἱ μόναι διαπραγματεύσιμοι ἐνταῦθα καὶ ἐν Εὐρώπῃ, διότι αἱ τῶν ἄλλων μετοχῶν σημειοῦμεναι τιμαὶ εἰσιν ὀνομαστικά.

Βελτιώσις ἐπῆλθε χθὲς ἐν Λονδίνῳ καὶ εἰς τὰ ἑλληνικὰ χρεώγραφα, τιμώμενα τὸ μὲν Πάγιον 33,50, τὸ δὲ Μονοπώλιον 45, τὸ δὲ δάνειον τοῦ 1881 46 1/2 καὶ τὸ τοῦ 1884 45. Εἶναι, νομίζομεν, καιρὸς νὰ ἐξεέλθουν τὰ ἑλληνικὰ χρεώγραφα τῆς ταπεινῆς καὶ ἐξευτελιστικῆς θέσεως, εἰς ἣν εἶχον περιέλθει ἐσχάτως, καθ' ὅσον μάλιστα αἱ ἀναδεχθεῖσαι τὴν ὑπηρεσίαν τῶν τόκων Τράπεζαι, ἐν αἷς καὶ ἡ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐνταῦθα, ἤρξαντο δεχόμεναι τὰ τοκομερίδια καὶ ἐκδίδουσαι ἀποδείξεις πληρωτέας μετὰ 10 ἡμέρας ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν 65 0/0. Ἀλλως δέ, ὅπως καὶ προχθὲς ἐγράφομεν, ὁ ἐξευτελισμὸς τῶν ἑλληνικῶν χρεωγράφων ἐφθασεν εἰς σημεῖον ἀδικαιολόγητον, διότι τὸ ἐξωτερικὸν πορτογαλικὸν δάνειον, ὅπερ ἀντὶ 3 πληρόνεται μόνον 1 τοῖς 0/0 τιμᾶται 23, καὶ τοῦτο μετὰ τὴν ὀριστικῶς κηρυχθεῖσαν χρεωκοπίαν. Ἡ Πορτογαλία μάλιστα προέτεινεν εἰς τοὺς κατόχους τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου ν' ἀνταλλάξῃ τοὺς τίτλους αὐτῶν διὰ τίτλων ἐσωτερικοῦ δανείου, καὶ τότε ἀντὶ 1 0/0 εἰς χρυσόν νὰ λαμβάνωσι 2,10 0/0 εἰς χαρτονόμισμα, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ παρὸν δὲν χάνει εἰμὴ 28 0/0 εἰς χαρτονόμισμα. Τὴν πρότασιν ταύτην τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν τίτλων ἐδέχθησαν πολλοὶ τῶν κατόχων. Ἀλλὰ πλὴν τοῦ πορτογαλικοῦ καὶ αὐτὸ τὸ μεξικανικὸν 3 0/0 εἰς ἄργυρον τιμώμενον πρὸς 20 δὲν θεωρεῖται κατ' ἀναλογίαν τοσοῦτον ἐξευτελιζόμενον, ὅσον τὰ ἑλληνικὰ δάνεια, τὰ ὅποια εἰσιν ἠδικομημένα.

Ν ΦΩΤΙΑΔΗΣ.

Ὁ ἐπιθῆνος ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Κωνσταντινουπόλεως-Πέραν Τυπολитоγραφεῖον ΝΕΟΛΟΓΟΥ

ΣΥΝΙΣΤΩΝΤΑΙ

NORHT BRITISH & MERCANTILE

(Νόρθ Μπρίτις & Μερκαντίλ)

Ἰδρυθεῖσα τῷ 1809

Κεφάλαιον Α. Στ. 8,000,000

Ἀποθεμ. » 10,695,969

Ἐτησίαν πρόσοδος

τῷ 1891 Α. Στ. 4,056,900

Διὰ πλείονας πληροφορίας ἀπευθυντέον εἰς τὸν ἐν Κων(π)όλει πράκτορα κ. KARNIK ΣΕΡΟΠΙΑΝ ἐν Χανίῳ Μεχμέτ Ἀλή Πασσᾶ, ἀριθ. 21 καὶ 22 οἴκ, ἐν Γαλατῇ.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΑΙ

(COMPAGNIES D'ASSURANCES) κατὰ τῆς πυρκαϊᾶς καὶ ἐπὶ τῆς ζωῆς.

Αἱ ἐταιρίαι αὗται ἀσφαλίζουν ὅμοι κατὰ τῆς πυρκαϊᾶς κτίρια, ἐπιπλῆ, ἐμπορεύματα κτλ. εἰς μετριωτάτας τιμὰς.

Ταχεῖα καὶ ἐλευθέρως πληρωμὴ τῶν ζημιῶν.

Ἐπέκεινα τῶν 20 ἑκατομμυρ. λιγῶν σιτηρίων ἐπληρώθησαν ὑπὸ τῶν δύο τοῦτων ἑταιριῶν διὰ ζημίας κατὰ τῶν πυρκαϊῶν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1889.

Northern Assurance

(Νόρθερν Ἀσσυράνς)

Ἰδρυθεῖσα τῷ 1836

Κεφάλαιον Α. Στ. 3,000,000

Ἀποθεμ. » 3,650,872

Ἐτησίαν πρόσοδος

τῷ 1891 Α. Στ. 1,076,800

THE MARITIME

Insurance Company Limited

Ἰδρυθεῖσα τῷ 1864.

Κεφάλαιον Α. Στ. 500,000

Ἀποθεμ. » 102,345

Ἡ ἑταιρία αὕτη ἀσφαλίζει κατὰ τῶν ἐκ μεταφορᾶς κινδύνων ἐπιδεύματα, χρηματοδέματα καὶ ναύλους δι' ἀτμοπλοίων ἢ ἰστιοφόρων εἰς τιμὰς μετριωτάτας.

1

4

2

5

3

6

Τραπεζῖται τῆς ἑταιρίας ἐν Κωνσταντινουπόλει: Ἡ Αὐτοκρατορικὴ Ὄθωμανικὴ Τράπεζα.

Διὰ πᾶσαν αἰτήσιν ἀπευθυντέον τῷ κ. Σίμωνι Καϊσέρλιαν, εἰδικῷ διευθυντῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει, Γαλατῇ, ὁδὸς Μαχμουδιέ, οἶκ. 2, Χανίον Ἱεριμὴν ἔναντι τῆς Τραπεζῆς Καμάνδου.

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ

τῷ 1828 καὶ 1892.

Λ'ΟΥΝΙΟΝ (L'UNION)

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΥΡΚΑΪΑΣ ΩΣ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ

τῷ 1828 καὶ 1892.

ΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΕΝ ΠΑΡΕΙΟΙΣ ΕΝ Τῷ ΜΕΓΑΡῳ ΑΥΤΗΣ, ΟΔΟΣ DE LA BANQUE, ΑΡ. 15

Κλάδος Πυρκαϊᾶς

Κλάδος Ζωῆς

Κεφάλαιον Φράγκα 10,000,000

Κεφάλαιον Φράγκα 10,000,000

Ἀποθεματικὸν » 6,700,000

Ἀποθεματικὸν » 93,800,000

Ἀδφάλεια » 63,770,000

Ζημίαι πληρωθεῖσαι » 59,000,900

Ἐσόδα τοῦ ἔτους 1890 » 1,000,000

Ἀδφάλεια » 243,580,000

Ζημίαι πληρωθεῖσαι » 160,570,000

Ζημίαι πληρωθεῖσαι » 243,580,000

PHENIX FIRE OFFICE

ΑΓΓΛΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΥΡΚΑΪΑΣ
ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ, ΤΩ 1782.

Ἀσφάλιστρα ἐτήσια Λ. Στ. 1,000,000

Ἀσφάλιστρα πληρωθέντα μέχρι τῆς 31 Ἰοβρίου 1887
Λ. Στ. 16,000,000

Ὁ ΦΟΙΝΙΞ ἀριθμεῖ μεταξὺ τῶν πολλῶν αὐτοῦ
ιδιοκτητῶν τοὺς πλουσιωτέρους κεφαλαιούχους καὶ
τοὺς εὐφημότερον γνωστούς ἐν Ἀγγλίᾳ, ὡς ἐκ τοῦ-
του δὲ παρέχει τοῖς πελάταις αὐτοῦ τὴν ἐντελε-
στέραν ἀσφάλειαν.

Ἀσφάλειαι κατὰ πυκαΐδς ἐπὶ παντοειδῶν ἀκι-
νήτων, ἐπιπλῶν καὶ ἐμπορευμάτων ἐνεργούμεναι
διὰ τῶν ὑποφαινομένων, οἵτινες ἔχουσι πληρεξου-
σιότητα ὅπως διακανονίζωσιν ἐπὶ τόπου μετὰ ταχύ-
τητος καὶ ἐλευθεριότητος τὰς ἀπωλείας καὶ ζημίας.
H. SW N & Co

Μόνοι Προάκτορες διὰ τὴν Κων)πολιν καὶ τὰ
Προάστεια. Ἀριθ. 12. Σανδαιτζή χάν, Γαλατᾶ, ἄνω-
θεν τοῦ Αὐστριακοῦ Ταχυδρομείου.

ΜΥΡΕΨΕΙΟΝ ΔΙΑΡΗΑΝΕ

G. MAZUYER & Cie

ΠΑΡΙΣΙΟΙ—32, Avenue de l'Opéra, 32—ΠΑΡΙΣΙΟΙ
ΔΙΑΣΗΜΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ

LA DIAPHANE

ΠΟΥΔΡΑ

ΣΑΡΡΑ ΒΕΡΝΑΡ

ΥΔΡ ΚΟΛΩΝΙΑΣ ΡΩΣΙΚΟΝ ΜΥΡΑ DU REGENT

ΥΔΡ ΑΛΑΡΕΑΥΔ'ΕΣΠΑΓΝΕ ΜΥΡΑ ΣΑΡΡΑΣ ΒΕΡΝΑΡ

ΜΥΡΑ FEDORA

ΓΑΛΑ ΔΙΑΡΗΑΝΕ Α Λ'IRIS

Σάπωνες. Ἐκχυλίσματα, Ὑδατα κομμώσεως κτλ.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΝ ΑΠΑΣΙ ΤΟΙΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΟΙΣ ΜΥΡΟΠΩΛΕΙΟΙΣ

Διὰ παραγγελίας ἀπευθυντέον εἰς Ἀλεξιάδην Χάν, ἀριθ. 17

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE CORPORATION

ΑΓΓΛΙΚΗ ΠΥΡΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΝΩ ΤΩΝ 4,000,000 Λ.ΣΤ.

ΠΡΩΤΗ ΤΑΞΗ
ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1520

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΠΛΗΡΩΘΕΙΣΑΙ ΑΝΩ ΤΩΝ 35,000,000 Λ.ΣΤ.

Ασφαλίζει κατὰ τῶν κινδύνων τῆς πυρκαϊᾶς, Ἐπιπλοεμπορεύματα, Κτήματα λίθινά τε καὶ ξύλινα
εἰς ὅρους ἐπωφελεῖς καὶ ἀσφαλεστάτους οὐνύμα. — Ἀποζημιώσεις ἄνευ ἐκπτώσεων.

Διεύθυνσις: WHITTAL-HAN Ἐν τῇ Πόλει.
Ὁδὸς Μιδαντζή (Βακτι-χανν)

Πράκτωρ

J. W. WHITTAL & Co